

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ.
TELEFON: 27-89. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P. NEGYED.
ÉVRE 9 P. FÉLÉVRE 18 P. ÉVENTE 36 PENGŐ
EGYES SZÁM 12 FILLÉR. VASÁRNAP 24 FILLÉR

XV. ÉVFOLYAM, 109. SZAM.

Debrecen, 1938 május 15 vasárnap

ARA 24 FILLÉR.

Az államfő iránti hűségét, az alkotmány tisztelgetését, szabadságot, rendet, fegyelmet hirdet Imrédy, az új miniszterelnök

— Tudósítás a 2-ik oldalon. —

Egyetlen debreceni pályázót sem jelöltek az Arpád-téri lelkesválasztásra

— Tudósítás a 4-ik oldalon. —

DARÁNYI és IMRÉDY

Másfél évvel ezelőtt vette át a kormányrudat Darányi Kálmán, a most távozó miniszterelnök. És ha visszapillantást vetünk a másfél évvel ezelőtti közállapotokra, érteve alatta az országos viszonylatokat,

bizony meg kell állapítanunk, hogy akkor aránylag nagyobb nyugalom, fokozottabb rend, nyugodtabb légkör és gazdasági vonatkozásokban a békes munka jobb lehetősége, az alkotmányos élet rendíthetlenségbe vetett erősebb hit hozott az országban, mint most mikor Darányi Kálmán a miniszterelnöki székből távozik.

Szinte érthetetlen, hogy mikor Darányinak minden eszköze meg volt az alkotmányos élet biztosítására, miért nem fekézte meg teljes erővel az alkotmányos rend elleni törekvéseket, melyek végeredményben kikezdték a közrendet és nyugalmat is.

Mikor jött, módszerváltozást hirdetett, szigorúan vett alkotmányos elveket, a pártharcok élességének megszüntetését.

Mindenki azt várta első nyilatkozata után, hogy a Gömbös-féle elméletek felértékelését jelentik az új módszerek.

Ezzel szemben azt látjuk és most kormányzati tevékenysége bezárultával azt kell megállapítani, hogy akarva, nem akarva tovább ment, mint néhai Gömbös Gyula.

bárha igazság szerint senki sem tudhatja, hogy maga Gömbös Gyula meddig ment volna elképzelésiben.

Letagadhatatlan, hogy Darányi Kálmán szerencsés kézzel oldotta meg az alkotmányjogi reformokat, noha ebben jórésze volt az összes

politikai tényezők megértő közreműködésének. Olyan belpolitikai helyzet alakult itt ki egy év alatt, mely lehetővé tette volna a nyugodt fejlődést úgy politikai, mint szociális vonatkozásban.

Mégis Darányi Kálmán engedte magát mind tovább ragadtatni a szilaj esikők által, a kormányzás gyeplőjét nem fogta rövidre, hanem engedte vinni magát, merre lovai ragadták. Meg volt benne a jóakarát, hogy a szociális állapotokon javítson.

A kivételben azonban nem volt már meg a kellő erély nála.

Pedig kedvezőbb körülmények között aligha kormányzott miniszterelnök. A szociális követelmények jogosságát senki tagadni nem próbálta, a parlamentben nagy többsége volt, az ellenzék lábhoz tett fegyverrel teljes lojalitást mutatott.

Mindenek kedvező feltételekkel nem tudott kellően élni.

Azok a szociális alkotások, melyek kormányzása idejére esnek, mint például a mezőgazdasági munkások öregségi biztosítása, fél megoldást jelentenek és inkább a szerény kezdeményezés jellegét mutatják.

Beszédeiben, nyilatkozataiban a szigorú alkotmányosságot, a szélsőségek és alkotmányellenes törekvések megfékezését hirdette és mégis az ő kormányzásának idejére esik a szélsőséges törekvéseknek teljes felburjánzása, új erőre ezen idő alatt kaptak az alkotmányellenes áramlatok.

A szavakat nem mindég fedték a tettek, sőt bizonyos vonatkozásban éppen

ő maga szakította el szegedi, majd győri beszédében azokat

a védtöltéseket, melyek visszaszorították, vagy legalább is medrükben tartották az izgatás bizonyos nemét. Talán egyedül voltunk a magyar sajtóban, kik észrevettük, hogy Darányi Kálmán mikor engedve a szélsőjobboldali nyomásnak ismeretes kijelentéseit tette,

akaratlanul utat nyitott egy nem kívánatos áradatnak, lehetővé tette, hogy szélsőséges izgatás kormánynyilatkozatra támaszkodva induljon meg.

Azóta nem is egyszer fülantanúi voltunk, hogy szélsőséges szónokok a miniszterelnök kijelentéseire hivatkozta szemben a hatósági rend reutatisással és félbeszakítással. Úgy érezzük, ha Darányi már előbb félrevonul, sokkal nagyobb eselekedet lett volna részéről. — Előbb félre állani több lett volna.

Most Darányi után Imrédy Béla került a kormány élére.

A közvélemény reménykedve néz Imrédy Béla politikai vonalvezetése és kormányozása elé.

Gyakorlati ember és szerény magunknak is alkalmunk volt tapasztalni, hogy igazság vezet, megértően tud eselekedni. Ha Darányi Kálmán kormányzása idején, éppen az ő nyilatkozataival akaratlanul is

szabadjára engedett áramlatokat vissza tudja szorítani medrükbe, ha helyreállítja a gátakat, ha megfékezi a felelőtlen izgatást, ha megváltoztatja a nyugtalanító légkört, már akkor is nagyot eselekedett.

Hogy idejében jött-e, hogy képes lesz-e erre a feladatra, az rövidesen elvált. Mindenesetre a reménykedő bizalom vele szemben nem

indokolatlan.

Az öt éves terv, a nagy beruházási program, ennek keretében mindnyájunk által szeretett és tisztelt honvédségünk korszerű fejlesztése

rendet, nyugalmat és békességet parancsol.

Eppen Imrédy Béla, aki tulajdonképpen szülőanyja az öt éves tervnek és a nagy beruházási programnak, kell hogy tudja ezt és fel sem tételezhető, hogy a terv kivitelénél ne látna meg azokat a szükségességeket, melyeket parancsolólag ír elő az ország helyzetére. Történelmi időköt élünk. Most kerül rendezésre a Dunamedence kérdése, a legszentebb nemzeti aspirációk beteljesedése előtt állunk, ezzel kapcsolatban dől el hosszú időre a nemzet sorsa.

Unokáink átkoznának meg, ha most nem emelkednénk fel a helyzet magaslatára, ha nem éreznők át az idők komolyságát és veszélyeztetnénk a sikert a célszalag előtt.

Közelebbi vonatkozásokban nekünk debrecenieknak, magának Debrecennek, mint a Tiszántúl fővárosának, nincs különösebb okunk sajnálkozni Darányi Kálmán távozásán.

Darányi Kálmán sajnálatosan hagyott fátolt vonni szeméi elé, amikor Debrecen és a Tiszántúl helyzetét kellett volna figyelnie és itt meg kellett volna teremteni az egészséges közállapotokat.

Lehet, hogy nem benne, hanem ez irányú tanácsadóiban volt a hiba, de tény az, hogy nem tudta megérteni az itteni bajokat. Nem tudta megérteni, milyen nagyjelentőségű lett volna,

ha itt nyugalmat és békét te-

Cipőt!!!

fele annyit
használ el,
ha közismert
márkás

Benyáts-cipőt
v i s e l

remt, ha kipusztítja, félreállítja itt azokat az apró-cseprő alakokat, kik mesterségesen szították és szítják a békétlenség tüzeit.

Nem látta, nem akarta látni, mert talán tudatosan vonták be fátyollal szemét, hogy ez a nagy magyar város milyen rettenetesen szomorú közállapotok között él, milyen pusztítást végez itt a békétlenség s gyűlölködés tüze, hogy hervasztja el és teszi tönkre a fejlődés lehetőségeit.

Nem látta, hogy éppen e gyűlölködő politika következtében az országos átlagnál sokkal rosszabb gazdasági helyzet folytan a szélsőséges politika termő talajra talál, a hitetlenség itt burjánzik fel legjobban és vonul ismeretlen célú és ellenőrizhetetlen szektákba.

Debrecenből kiindulva a Darányi által képviselt kormányzati politikával szemben az egész Tiszántúlt előtölte a bizalmatlanság, a bajokat meg nem látó politika okozta, hogy eltávolodott a Tiszántúlt népe attól a Darányi Kálmántól, ki nem vette észre, hogy sürgős közbelépésre és egészséges kiegyenlítésre volna itt szükség.

Akkor, mikor a legértékesebb férfiak figyelmeztették az itteni bajokra, mikor a fővárosi sajtó is tiszta képet tárt fel az itteni állapotokról, bajokról és áldatlan jelenségekről, akkor legesekélyebb látzata sem volt annak, hogy Darányi Kálmán segítőkéz kézzel hajlandónak mutatkozik belenyulni a bajok orvoslására.

Es látunk kellett, hogy olyan sürke senkik lettek itt eme szemethunyo politika uralma alatt tényezőkké, kiknek politikai iskolázottsága, társadalmi helyzete, szociális érzéke és megértése a nullával egyenlő.

akik azt hitték, hogy ha ellenfeleiket le tudják teperni, ha minduntalan tüszürkálásokon török fejüket, akkor már nagy politikusok, bár malom alatti politizálásukkal nem jutottak el a kurta koresmákban divó politizálás színvonaláig. Jórészt ilyen embereknek volt kiszolgáltatva Debrecen közléte, ami után alaposan meg is bosszulta magát.

De nagy kérdések indultak el Darányi kormányzásának idején a Tiszántúlon is. Ilyen a hajózható csatorna, melynek helyes megoldása századokra dönti el ennek a vidéknek a sorsát.

A megoldásnál mellőzték Debrecennek, a Tiszántúlnak jogos kívánságait, vagy legalább is, alig esik erről szó, mikor pedig már hozzá kezdtek a nagy mű létesítéséhez.

Debrecen városa Darányi kormányzása idején nem mutatott semmi haladást a helyes földbirtok politika és ezzel kapcsolatban a szociális megoldások felé, holott pedig erre szorítani lehetett volna a várost.

A város negyvenezer holdnyi területét 150-160 gazda használja, a város pedig ráfizet. Ki gondolt itt arra, hogy a Hortobágy kérdését az összlakosság javára oldják meg. Egymásután látjuk a városi nagyobb birtokok bérbendását. Szociális földbirtok-politikát hirdetett Darányi és türtö, hogy

Debrecen még mindig a földes-
úri politikát játssza,
ahelyett, hogy a kisemberek föld-
hözjutását segítette volna elő.

Igy mehetnének végig a különböző kérdések egész során.

Míg az ország más vidékén 500 kilométeres utat építettek, addig a Tiszántúltra 15 centiméter sem esett ebből az útépitési akcióból.

A távozó kormányzat Tiszántúlt lelkéhez nem tudott férközni, nem tudta megérteni az itteni bajokat. A miniszterek és államtitkárok között nem is igen akadt tiszántúli ember, az innen feltörő politikai tehetségeket rendszerint mellőzték. Nem hiába járta itt a pesti vonalon utazók között a mondás, hogy

Püspökladánynál megszűnik a

Kerékpár P 95"-től

1 évi felelősséggel kapható.

Raktáron: Steyr, Turán, Csoda, Omega, Johnson.
Legalacsonyabb részletfizetőre.

KESZLER, Széchenyi-u. 1.

kormányzat gondoskodása, ezentúl mostohagyerek ez a szinmagyar vidék.

Magasabb kataszterrel, drágább szállítási lehetőséggel, víziutak hiányával stb. vergődik ennek a vidéknek termelő lakossága.

Ezért van az, hogy itt nem esillog könnyű a szemekben, mikor Darányi Kálmán távozik a kormányelnöki székből. Feladatát itt nem oldotta meg, adása maradt Debrecennek és ennek a tiszántúli vidéknek sok-sok eselekvéssel. — Az sem csoda, ha az új kormányzatnak sem előlegezi nagy mohósággal és szervilizmussal a bizalmat, de mégis felesillan a remény, hogy

az új miniszterelnök, Imrédy Béla megérzi azt a hatalmas erőt, mely Debrecenben és a Tiszántúlnak rejlik és több

szeretettel, több megértéssel és főleg igazságérzéssel bajlik e város és országrész felé.

Ezt várja Debrecen és a Tiszántúlt Imrédy Bélától, a gyakorlati férfiútól és ha reményeiben nem csalódik, Imrédy Béla tapasztaltni fogja, hogy ez a nép tud hálás lenni, hogy ez a nép hűségért hűséggel fizet.

Debrecen közvélménye azt várja, hogy ami az országos politika-ban elsőrendő programja Imrédy miniszterelnöknek, a rend, nyugalom és béke megteremtése, azt első sorban Debrecenben teremti és ezt az elesett várost felemelteti a terméketlenség és gyűlölködés légköréből,

felemeli és arra az útra irányítja, hol a társadalmi béke, népi politika, szociális gondoskodás és nemcsak egyesek, hanem a tömegek jóléte virul.

Róna Sándor ékszerész üzletét

és műhelyét

Sándor Armin volt üzlethelységébe

Ferenc József 28. alá helyezte

Imrédy miniszterelnök rádió-beszéde

Imrédy Béla miniszterelnök szombaton este a rádióban beszédet intézett a magyar nemzethez. A beszéd így hangzott:

— Magyar Testvéreim! Magyarország föléltetésű kormányzójának bizalmából a mai napon elfoglaltam a miniszterelnöki széket. Szükségem érzem annak, hogy közvetlen kapcsolatot keressek a rádió hullámaiban át a magyar néphez. Azt akarom, hogy szavam eljusson hozzátok és közvetlenül tőlem halljátok, milyen célokat tűztünk magunk elé és milyen irányban akarunk haladni.

Az alkotmányos tényezőik bizalma mellett szükségünk van a magyar nemzet megértésére és együttműködésére.

A sikeres kormányzati tevékeny-

ségnek ez az egyik legfontosabb tényezője és legbiztosabb záloga a vállalt kötelezettségek eredményes teljesítésének.

Örsérváltás következett be a kormányban.

de a kormány irányzatában és szellemében nincs elhajlás.

— Az új kormány első feladata, hogy azt a munkát, amelyet az előző kormány megindított, folytassa és végrehajtsa. All ez első sorban a győri programra, amelynek tengelyében időszerű szociális kérdések szolgálata mellett a hadsereg fejlesztése áll.

— Végigküzdöttem a világháborút a fronton, tudom és tudják azok a frontarcos bajtársaim is, akik velem együtt voltak a harc-
térén, mit jelent egy jól felszerelt

hadsereg.

Ezért a hadseregért minden áldozatot meg kell hozni, hiszen ezzel védjük otthonunkat, tűzhelyünket és gyermekeink jövőjét.

— Örökségként maradt a kormányra néhány más olyan javaslat, amelynek törvényhozási tárgyalása még folyamatban van. Így a sajtórendészeti intézkedések és a társadalmi és gazdasági élet egyensúlyát hatályosabbá tevő törvényjavaslat. Ezt a törvényjavaslatot a kormány teljes meggyőződéssel és erővel képviseli a további tárgyalások folyamán.

Ez a kormány stabilitást, folytonosságot akar biztosítani a nemzet ügyeinek vitelében, ezért feladata nem merülhet ki csak abban, hogy az előző kormány által kezdett munkát folytassa.

— Legfőbb feladatunknak azt tekintjük, hogy azokat az új eszméket, amelyek a szociális gondolat és népi egység gondolata körül alakulnak ki és a társadalmi fejlődés vonalát megszabják, a sajátos magyar lelkiséghez idomítsuk.

— Talán nincs a földnek még egy olyan országa, ahol annyi vér folyt volna a szabadságért, mint nálunk. A mai idők megkövetelik, hogy az egyéni szabadságot összhangba hozzuk a nemzet közös érdekével.

— Azokat a nagy feladatokat, amelyek jelentkeznek, nem lehet

Női és férfi gumikabát P 14-50

Crepe de Chine kabátok nagy választék minden színben

Storfüggöny szép kivitelben P 5-70-től

Modern csipke- és más függönyanyagok óriási választékban

Paplan műselyemből fehér vattával P 20-50

Futó- és nagyszőnyeg, linóleum, sezlontakarók legolcsóbb árban.

Haas Lipót

Linoleum és Szőnyeg-
áruháza

Ferenc József ut 58. szám

Telefon 29-63. Megyeháza mellett.

KERÉKPÁR legkisebb részlet
legnagyobb választék
leghosszabb
kihitelezés
legjobb minőség

SOLTÉSZ **Kálvin-tér 2**

másként megoldani, mintha együvé tartozás hatja át a nemzet minden fiát, ezért az egyéni érdeket alá kell rendelni a nemzet érdekében.

Tisztesség, becsület, virtus jellemzte a magyart mindig, ezt a tisztességet érvényesíteni kell az élet minden területén, a nemzeti és állami életben éppen úgy, mint a magánéletben. Ennek a tisztességnek jegyében állanak azok a reformok, amelyeket a gazdasági élet átszervezésével kapcsolatban fogunk megvalósítani.

— Meg fogja kapni a maga kamaráját a gyáripár, kereskedelem és ipar mellett

a kis- és kézműipar is. Képviseletet fog kapni a gyáripár kamarában a magyar munkásság,

amelynek érdekeit a szociális gondoskodás továbbfejlesztésében, a családi bérrendszer bevezetésében fogjuk szolgálni.

— *Módot nyújtunk a munkásoknak megfelelő szervezet létesítésével arra is, hogy szabad idejükben a természet szépségeit és az élet nemesebb, erkölcsi örömeit élvezhessék.*

— Szociális gondoskodásunk kiterjed nemcsak a városi munkásságra, a városi intelligencia széles rétegeire, a fiatalságra, de a falu népére is. Azt akarjuk, hogy *a falusi nép milliói, a legszegényebbek is hozzájuthassanak betegségeik esetén az orvosi ellátáshoz.*

Ezt a kérdést megfelelő számú orvosnak a vidékre telepítésével oldjuk meg.

— A szociális igazság megkívánja, hogy minden dolgozó ember, aki kötelességét becsülettel teljesíti

munkájának tisztességes ellenértékét megkapja.

De jobb megélhetést a nemzet millióinak csak akkor tudunk biztosítani, ha többet dolgozunk és többet termelünk. Helyes termelési és gazdasági politika az igazi alapja minden szociálpolitikának. Ezért minden eszközzel oda fogunk törekedni, hogy azokat a lehetőségeket, amelyek előttünk megnyílnak, kiaknázzuk és termelésünket a lehető legmagasabb fokra emeljük mezőgazdasági és ipari téren egyaránt.

Ahhoz, hogy többet termeljünk, jól kell gazdálkodnunk.

Ezért a gazdasági szakképzettség fokozása a gazdasági programunk egyik sarktétele. A szakképzettség emelése mellett a mezőgazdasági termelés fokozásának számos más feltétele van.

— Meg kell oldanunk a mezőgazdasági hitel kérdését, meg kell teremtenünk az előfeltételét annak, hogy a mezőgazdaság minél olcsóbban jusson szerszámokhoz, termelési anyagokhoz, mindennek előtt arra kell törekednünk, hogy a mezőgazdasági munka eredményét helyes és lehetőség szerint állandóságot biztosító árpolitikával támasszuk alá. Ez a legbiztosabb záloga annak is, hogy a mezőgazdasági munkabérek elérjék és megtartsák azt a színvonalat, ami

derek mezőgazdasági munkásainak tisztességes megélhetését biztosítja.

— Azt az ősi és ösztönös vágyat, amit minden magyar a föld iránt érez,

a földbirtokpolitika tovább-

Békés építőmunkára van szükség

Ebben az országban békés, építő munkára van szükség és ennek egyik alappillére az egészséges és értékálló pénz.

— A tisztességet érvényesíteni kell a nemzet életének a gazdasági vonatkozásoktól távolabb álló területein is. Az összeférhetlenség szabályozása, az álláshalmozás megakadályozása lesz ennek a munkának kiemelkedő pontja.

— A magyar embert nemcsak a tisztesség jellemezte, hanem a nyílt, egyenes beszéd is. Földalatti szervezkedések, titkos csatornában bujkálás, összeesküvés nem férnek össze a magyar nép lelkével.

Ezért minden törvényes eszközök igénybevétele, ezeket a törvényes eszközöket még jobban kiépítjük, hogy a bomlasztó és felforgató törekvéseket megállításuk.

— Ebben az országban rendnek és fegyelemnek kell uralkodnia. A magyar hon minden polgárának ez a legelső kötelessége.

— Hatalmas feladatok állanak a

fejlesztésével kívánjuk szolgálni.

Ennek a földbirtokpolitikának ütemét meg akarjuk gyorsítani és erre a célra szolgálnak a hosszú időre szóló kisbirtokoknak és a földbérlő szövetkezeteknek alakítása. Ilyen földbirtokpolitika előfeltételének megteremtése különösen a szívünkön fekszik.

— Hitelpolitikánkat úgy irányítjuk, hogy az ország gazdasági fejlődését és az előttünk álló milliárdos programot hatékonyabban tudja szolgálni.

Ez lesz a célja a jegybank alapszabályai módosításának.

— A pénz rontásáról szó nem lehet ebben az országban és azokat a törekvéseket, amelyek ide irányulnak, nemesak visszautasítjuk, hanem ha kell, törvényes eszközökkel el fogjuk fojtani.

nemzet előtt, ezeket csak úgy tudjuk megoldani, ha egységes táborban forrt össze a magyar nép minden fia. A nemzet különböző rétegeit meg kell egymással ismertetnünk. Biztos vagyok benne, hogy ez az ismeretség egymás teljes megértésére és megbecsülésére fog vezetni. A jövő az ifjúság és a nemzet összeforrásában a jövőt, ha eredményesen akarjuk munkálni, az ifjúságon kell kezdeni.

— Elhatározta a kormány, hogy bevezeti a kötelező munkaszolgálatot, amelynek keretében az intelligencia ifjúsága megismerheti a magyar földműves- és munkásnép lelkét, törekvéseit és vágyait. Ez a kézfogás pecsételi meg a nemzetnek azt az egységét, amely a lelkekben már kialakulóban van.

Ha valaha, úgy most van szükség arra, hogy a nemzet milliói együtt masirozzanak!

Tegyük félre minden pártoskodást, széthúzást, hiúságot és önzést. Tisztességes, népies politika az, amelyet követünk, amelyen a jó magyar ember kivétel nélkül nem talál.

Influenzánál
ASPIRIN
Csak a "Bayer" kereszttel való!

— Aki törhetetlen hűséggel adoz az első magyar embernek, aki a törvényt és az alkotmányos mód-szereket feltétlenül tiszteli és aki a rendet, fegyelmet meg akarja tartani, annak itt a helye a mi sorainkban, abban a táborban, amely bennünket követ.

— Sok a köd és misztikus gondolat terjeng a levegőben és zavarja az emberek tisztánlátását. Az or-

Ajánljuk a hölgyeknek,

hogy arcobőrük ápolására használják a legjobban bevált világhírű

nagyenyedi

Kovács krém

A legelhanyagoltabb arcobőrt is rövid idő alatt tökéletesen rendbehozza.

Ejjeli használatra kék csomagolás (zsíros). Nappali használatra sárga csomagolás (száraz).

Figyeljen a védjegyre!

szág vezetőinek az a kötelességük, hogy világosságot gyújtsanak ebben a ködben, hogy felnyissák az emberek szemét, megtanítsák megkülönböztetni a konkolyt a búzától, a látszatot a valóságtól és a hamisságot az igazságtól.

Ebben a kormányban meg van az elszánt akarat, hogy azt a programot, amely a nemzet erkölcsi és anyagi felemelkedését szolgálja, diadalra vigye.

Hosszú és nehéz munka lesz, de ha minden jó magyar ember mellénk áll, nem maradhat el a győzelem!

Gyönyörű divatujdonságokat leszállított árakon vásárolhat a

Klein Divatházban

Néhány tájékoztató ár:

Hernyóselyem impimés	6.50	Angóra ruhaszövet	1.95
Cloqué, costumre gyönyörű mintákban	3.90	Cyűrhetetlen Vistra	1.20
Nyersselyem, minden színben	2.95	Voile, jó mosó	0.78
Divatchangtung, minden színben	2.20	Pongyola műselyem	0.88
Különleges comlé anyag		Csikos Divatvászón	0.98
divatszövésű, divatszínekben	3.90	Világhírű „Goldberger” Strand karr.	0.98
Marocajin	1.80	Női zsebkendők, nagy választékban	0.23
Mintás crepe de chine. gyönyörű mintákban	1.85	Divatvászón	1.25
Gyapjugeorgette	2.68	Divatburett, színekben	0.98
Csipkeszövésű tiszta gyapju szövet	2.80		

Maradékok, minden anyagban külön asztalon, nagyon olcsón

Különlegesdivatkelmék

kiváló hazai és eredeti angol és francia kosztüm és Komlészövetek, eredeti francia hernyóselyemimpimék, legnagyobb választékban, szolid árak mellett. Ujdonságainkat — vételkötelezettség nélkül — készséggel bemutatjuk.

Az Imrédy kormány bemutatkozása a Házban

Az új miniszterelnök nagy beszédében ismertette a kormány programját — Rendet, erélyes politikát és szociális igazságot hirdet „Ebben az országban csak egyellen embernek lehet hűségesküt tenni, és az Magyarország kormányzója“

Az Imrédy-kormány tegnap mutatkozott be a képviselőházban. Kornis Gyula elnök olvasta fel az új kormány kinevezéséről szóló kormányzói kéziratot, melyet a képviselők állva hallgattak végig.

Ezután Imrédy miniszterelnök nagy figyelem közben emelkedett szólásra és egyórás beszédben ismertette a kormány programját.

Kifejtette, hogy az alkotmánytisztelő evolúciót tekintve a fejlődés útjának.

Világosan beszél. Eppen elég köd és misztikus félhomály terjeng a levegőben. Nem elég azt mondani, hogy keresztény nemzeti és jobboldali politikát folytatok, hanem ezeket a célkitűzéseket alkotó elemekre kell bontani, mert

a keresztény és nemzeti céger alatt sok olyan törekvés megbújik, amely csak külső mázsként veszi magára ezt a jelzőt. (Eljenzés.)

— Minden jobboldali politika — folytatta Imrédy — a család megerősítését tekinti elsődrendű feladatának. A nemzet életében is a léleknek kell uralkodni, annak a léleknek, mely annyi idegen vérségi elemet tudott felszívni a történelem során.

A népi egység gondolata nálunk inkább nemzeti egységnek nevezhető. Az új koreszme megkívánja, hogy az egyén áldozatot hozzon. Ez nem jelenti az egyének a közösségben való felolvadását.

Tűlsok vér folyt ezen a földön a szabadságért, tűlsok elnyomással kellett szembeszállni a magyarnak, semhogy a szolgaság gondolata a magyar számára elviselhetővé lenne. (Viharos taps.)

Szabadság kifelé, szabadság befelé, de befelé csak addig, míg a nemzet feladatait nem veszélyezteti.

Az első feladat tehát a szabadságnak a nemzet igényeivel való összeegyeztetése.

— Tisztesség, nyíltság, egyenes beszéd jellemzi a magyar embert. Nem magyar szokás a föld alatt való bujkálás. Azok a felfogások, melyeket egyes lelkiismeretlen, vagy félrevezetett kezek a magyar termőföld talaja alá ásnak, hovatovább a magyar épület összedőléséhez vezetnek.

Minden félreértés elkerülése végett határozottan kijelentem, hogy a magántulajdon alapján állunk.

— A harmadik szempont

a jövedelem- és vagyonmegosztás igazságos kialakulása.

— A külpolitikai kérdésekre rátérve hangoztatta Imrédy, hogy minden lelkiismeretes kormány törekvése a béke fenntartása. A magyar külpolitika vonalvezetésében nincs változás. Hangoztatta aztán változatlan barátságunkat Olaszországhoz, Németországhoz és Lengyelországhoz. Örömmel alapítja meg, hogy Anglia mind nagyobb érdeklődést tanúsít a közép-európai kérdésekkel szemben. A kisananttal tárgyalásokat kezdünk, bár ezek többször halasztást szenvedtek, nem adjuk fel a reményt, hogy sikerül megfelelő állapotokat teremteni a Dunamendéceben.

A belpolitikai irányról szólva Imrédy hangoztatta, hogy ezt a győri program szabja meg.

A védelem követelményeit elősorsban szem előtt tartjuk. Az előző kormány törvényjavaslatát magáévá teszi.

Az izgatás elleni intézkedésekről szólott azután. A földalatti szervezkedéseknek, bármely célból szerveztesenek is, meg kell szűnni. A kommunista mozgalmakkal szemben a kormány a legerélyesebben lép fel. De jobboldali céger alatt is megbújnak törvénytelen törekvések, melyek hiszékeny embereket igyekeznek magukhoz kötni fogalmakkal.

Ebben az országban — emelte fel szavát Imrédy — csak egyetlen embernek lehet hűségesküt fogadni és ez Magyarország kormányzója. (Oriási taps. A képviselők felugrának és úgy tapsolnak.)

Eckhardt Tibor: Ennek a felfogásnak kell érvényt szerezni.

A továbbiakban Imrédy a felforgató törekvések elleni védekezésről beszélt, utalt a benyújtott két javaslatra. Nem engedhetjük meg — úgymond —, hogy *a tisztviselők olyan irányzat szolgálatában szegődjenek, mely az alkotmányos rend felforgatására vezethet.*

Bejelentette a miniszterelnök, hogy bevezetik a kötelező munkaszolgálatot, kiépítik a kamarák intézményét, az állashalmazások megszüntetésére megfelelő intézkedéseket tesz és összefoglalta azokat a terveket, melyekről rádióbeszédében később este szólott.

Azokon túl fontosabb kijelentése volt, hogy *a tőkét nem szabad izeszteni,*

tűzzel-vassal ki kell irtani a lelki pestist,

mely a kényelmetlen élet vállalásától irtózik. A politizálás, tüntetés, összeesküvések idegesiklandozó élvezetei helyett a feladatok tengerébe vessék magukat.

Imrédy nagy hatás mellett mondta a továbbiakban:

— Ha egy nemzet keresztény akar lenni, akkor a nemzet tagjainak is keresztényeknek kell lenniük és a keresztény elvekkel kell élniük.

— Küzdök a téveszmék ellen és küzdeni fogok minden eszközzel oly törekvással szemben, amelyek ezekben az időkben a nemzet egységének megbontását célozzák és amelyeknek segédesapatai az összes színárnyalatokat végigjártított erkölcsi hajótöröttekből állanak. (Viharos taps a Ház minden olda-

— **Főfájás, idegesség, hypochoadriás állapotok gyakran a legrövidebb idő alatt megszűnnek, ha bélműködésüket reggelenként éhgyomorral egy kis pohár természetes Ferenc József keserűvízzel elrendezzük. Kérdezze meg orvosát.**

lán.)
— Szeretném megrázni ennek a sok-sok becsületes magyar embernek a két vállát, hogy térjen magához, ennek a maszlagnak a bódulatából, mely csak vést és comlást hozhat az országra. (Tombozó taps és éljenzés.)

— **Törhetetlen hűség az államfő iránt, a törvények és az alkotmányos módszerek feltétlen tisztelete, lelki fegyelem, az állampolgári kötelességek önzetlen teljesítése meg fogják hozni azt a szabadságot, amely minden állampolgárt megillet.** (Viharos taps.)

— **A lázadás és konok tagadás szellemével lepaktálni sohasem fogok.** (Lelkes éljenzés és taps.) **Ezzel szemben a kíméletlen erély útját ismerem csupán. Kormányunk most megkezdte a maga harcát a nemzet erkölcsi és anyagi felemeléséért.** Kérem az Istent, adjon minden magyar embernek világosságot, hogy fel tudja ismerni és szolgáltni tudja a magyar igazságot.

Imrédy szavai a képviselők éljenzésébe és tapsaiba fultak. Pártkülönbség nélkül percekig éljenztek a miniszterelnököt.

Az interpellációk elmaradtak az ülés két órákor véget ért.

NEUMANN Cipő Svetits palota

Gyermek lack pántos és rüsztt fűzős cipő:

27/30	31/35
7-50	8-50

Férfi weekend cipő:

barna	fekete	Takarékossági tag.
9-80	9-—	

József Ferenc főherceg és Anna főhercegné asszony Debreczenben

Szombaton este nagy és díszes küldöttség várta a Debreceni pályaudvaron a honi ipart és a magyar ruhaviseletet pártoló mozgalom propaganda nagygyűlésére és a DTE jubiláris közgyűlésére érkező vitéz dr. József Ferenc királyi herceget és nejét, Anna királyi hercegnéasszonyt.

A budapesti gyorsvonat valamivel háromnegyed hét óra előtt futott be a pályaudvarra, ahol Fáy István főispán, Kölesey Sándor polgármester, szepesbélai Lám Dezső rendőrfőkapitányhelyettes, vitéz Boskó Mihály rendőrfőfelügyelő, Szabó Gyula rendőrfőkapitány, a MANSz népes küldöttsége dr. Bacsó Jenőné, az egyik elnöknő vezetésével, A Baross Szövetség küldöttsége Balogh Gyula kormány-

főtanácsos vezetésével és sokan mások várták a főhercegi párt.

A vonatból kilépő József Ferenc királyi herceget és Anna királyi hercegnéasszonyt Fáy István főispán köszöntötte, csokrot nyújtva át Anna főhercegnéasszonynak. József királyi herceg üdvözölte a megjelenteket s kezét szorított Fáy főispánnal, Kölesey polgármesterrel és Lám Dezső főkapitányhelyettesel. Ezután a váróterembe vonultak, ahol dr. Bacsó Jenőné üdvözölte a MANSz nevében a főhercegi vendégeket, szép csokrot nyújtva át Anna királyi hercegnéasszonynak. A magas vendégek ezután autókba ültek és a vármegyeházára hajtatnak, ahol Fáy főispán látja vendégül őket.

Hungária filmszínház

Ma, vasárnap délután 3, 5, 7, 9 órákor
Hétfőn délután 5, 7, 9 órákor
ANNA BELLA és CONRAD VEIDT világhírnévűje:

A biboros futárja

HIRADO!

Az Apollóban

Vasárnap délután 3, 5, 7, 9 órákor
Hétfőn délután 5, 7, 9 órákor
a kitűnő magyar film: a

Noszthy fiú esete Tóth Marival

HIRADO!

Hotel Augustus Abbázia MAGYAR SZÁLLODA. - Központi fekvés
Elsőrangú magyar konyha. - Olcsó árak.
Felvilágosítást nyújt magyarul fenti szálloda.

Az államrend biztosítására külön bíróságot szerveznek és gyorsítják az eljárást

Az egyik különbíróság Debreczenben fog működni — Két új fontos törvényjavaslatot terjesztett be a kormány a rend védelmére

Az igazságügyminiszter szombaton a képviselőházban törvényjavaslatot terjesztett elő és új rendelkezéseket javasol az államrend megóvása érdekében. A törvényjavaslat szerint az állam ellen elkövetett legsúlyosabb büntetendő események a **felségsértés, hűtlenség, lázadás, izgatás, az állam és társadalom rendjének erőszakos felroggatására irányuló, úgyszintén a robbantószer és robbantóanyag előállításával, tartásával és felhasználásával elkövetett bűncselekmények**, valamint az e bűncselekményekre vonatkozóan elkövetett bűnpártolás elbírálását a királyi ítélőtábla székelyen szervezett különbíróság hatáskörébe utalja.

A különbíróság öt tagból áll: elnökét, elnökhelyettesét, tagjait és póttagjait a királyi ítélőtábla elnöke évenként jelöli ki a királyi törvényszéknek és a királyi ítélőtáblának bírái és tanácselnökei közül.

Az öttagú tanács hatáskörébe tartoznak az előbb említett súlyos állami bűncselekmények akkor is, ha azokat sajtó útján követték el, vagy ha a cselekményt fiatalkorú követte el. A törvényjavaslat módosítja a hatáskörébe tartozó bűncselekmények miatt ezidőszert kiszabható főbüntetéseket. Ezért ezekre a súlyos bűncselekményekre államfogház helyett főbüntetésenként megfelelő időtartamú börtön-, illetve fegyházbüntetést,

a fiatalkorúak által elkövetett ilyen eseményekre pedig a fiatalkorúak tekintetében hatályos büntetési rendszernek megfelelően fogházbüntetést állapít meg.

Az öttagú tanács eljárása a gyorsaság követelményeit érvényesíti, érintetlenül hagyja azonban mindazokat a garanciákat, amelyek az ítékezés alaposságát biztosítják.

Legjelentősebb büntetőjogi rendelkezése a javaslatnak az, amely az állami és társadalmi rend hatályosabb védelméről szóló jogszabályok alá utalja az olyan mozgalmat vagy szervezkedést is, amely kifejezetten vagy beavallottan nem irányul ugyan az állami és társadalmi rend erőszakos felroggatására vagy megsemmisítésére, azonban a mozgalom vagy szervezkedés módjából, különösen titkosságából, eszközzel, fogadalommal, vagy ünnepélyes ígérettel kötelezésből vagy egyéb körülményből kitűnik,

hogy a mozgalom vagy szervezkedés a törvényes jogrend erőszakos megváltoztatásának veszélyét rejti magában. A különbíróság eljárásában bevezetik az egész vonalon az egyfokú perorvoslat elvét. A Kúria maga is vehet fel bizonyítást, vagy saját bíráját küldheti ki a bizonyítás felvételére. Az egyik különbíróság, mint táblai székelyen, Debreczenben fog működni, ha törvény lesz a javaslatból.

A titkos egyesületek megrendszabályozása

Egy másik törvényjavaslat a titkos egyesületek ellen készült. Kimondja a javaslat, hogy csak jóváhagyott alapszabályokkal dolgozhatnak az egyesületek, mozgalmak, de esküt, fogadalmat kivenni a tagoktól nem szabad. A titkos egyesületeket azonnal

feloszlatták, vagyonukat elkobozták. A vezetőket, sőt a tagokat is súlyos fegyházbüntetéssel sújtják. Az engedély nélküli egyesületek tagjait két hónapig terjedő fogházzal sújthatják, vezetőit, a tisztségek viselőit hathónapi fogházzal büntethetik.

Mussolini beszéde Genuában

Mussolini 350.000 ember jelenlétében mondott nagy beszédet Genuában. A beszédben külpolitikai kérdésekkel foglalkozott s kijelentette, hogy Olaszország választásától függött március 11-én a háboru vagy béke, vagyis Európa sorsa. Nem a szűkségesség, hanem szabad akarat volt az, amely az Anschluss kérdésében elfoglalt álláspontot diktálta. Meghalt az, amit a politikai életben Streza elnevezés alatt foglaltak össze és nem támadt fel többé. Olaszország nem engedhetette meg magának azt a fényűzést, hogy minden negyedik évben megakadályozza egy nemzeti forradalom kitörését.

— Olaszország — mondotta Mussolini — nem vállalhatta azt a gyűlöletet és felesleges szerepet, amelyet a Habsburgok és Metternich egykori Ausztriája játszott, amikor a nemzeti államok kialakulása ellen fordult. A két világ, a german és a római, most közvetlen kapcsolatban állnak. A Róma és Berlin tengely szilárdsága azonban nem akadályozta, hogy meggyezésre jussunk olyan nemzetekkel, amelyek maguk is őszintén kívánták a megegyezést. Így történt akkor is, mikor Nagybritanniával megegyezésre jutottunk. Nem tudom, sikerül-e megegyezni Franciaországgal is, mert a spanyol kérdésben a franciák és olaszok a barikád két ellentétes oldalán állanak.

.....

— Az emésztőszervek megbetegedéseinek kezelésénél reggel éhgyomorral, egy pohár természetes Ferenc József keserűvíz abszolút megbízható használat, amelynek hatása igen kellemes. Kérdezze meg orvosát.

Magyar könyvnapra
megjelenő **könyvek**
már most előjegyezhetők
a „MÉLIUSZ” könyvkereskedésben

ÚJ TYPUSU KERÉKPÁROK

legelőnyösebb beszerzési forrása:

FÖLDES SÁNDOR Püspöki palota
Wolfner gumik gyári árban.

Sajnálatos elrajzolásról volt szó

Német hivatalos hely nyilatkozata

Berlin, május 14. Német hivatalos helyen a következő nyilatkozatot közölték:

Német hivatalos helyen tudomást szereztek arról, hogy a Nemzeti Ujság nehézményezte a Woche című német hetilap egyik külön számában megjelent közleményt és őszintén sajnálják, hogy a szóbanforgó közlemény olyan értelmezésre adott okot, mint a Nemzeti Ujságé. Német hivatalos helyen rámutatnak arra a körülményre, hogy a kérdéses közleménynél — amint azt a Woche szerkesztősége is kijelentette, sajnálatos elrajzolásról van szó. Hoz-

záfűzik még, hogy az egyúttal annyit is jelent, hogy a Nemzeti Ujság által feltételezett, a német politikával és a német nép felfogásával teljesen ellenkező politikai célkitűzések nem forogtak fenn az említett közlemény esetében.

A Nemzeti Ujság azt a térképet tette szövé, mely a »Die Woche« című német hetilap legutóbbi számában jelent meg, amely olyan térképet közölt, melyben a német birodalom területe Budapestet is beleértve, egészen Gödöllőig terjed.

Hajduszoboszlói gyógyfürdő ma már európai hírű.

Fedett gyógymedencék, ivócsarnok, inhalatórium, strandfürdő. — Páratlanul eredményes fürdő — ivó — beléggző kúrák. — A fürdőt Hajduszoboszló 73 és 78-os sós, — jódos, — brómos — hidrokarbonátos hévízei táplálják. 3.000 liter forróvíz percenként. — Magyar és németnyelvű ismertetővel készséggel szolgál a fürdő Igazgatósága.

— Műkedvelő előadást tart a Csapó ucai egyházzsoltos női köre Szappanos uca 16. számú Otthonában. Két előadást ma vasárnap 3 és 5 órakor, egyet hétfőn délután

5 órakor. Előadásra kerül „A csodafü” című 3 felvonásos látványos, tanulságos tündérvjáték. Gyermekek, felnőttek nézze meg. Műsor ára 10, 20, 30 fillér. (+)

Megjött a nyár,

megjöttek ujdonságaink :

Sahara ölt. 34⁹⁶
mellény nélkül 36-80 le 5% P
gyűrhetetlen poróz anyag

Windsor ölt. 37⁸⁰
mellény nélkül 39-80 le 5% p. eng. P
közismert l. a. tropical mln.

Palm Beach ölt. 27³⁶
mellény nélkü 28-80 le 5% p. eng. P
nagyon szép divatvázonból

Ballonkabát 28³⁰
vizelepergető minőség 29-80 le 5% p. eng. P

valódi angol minőség 39-80 le 5% p. eng. P 37⁸⁰

Tennishandzár 6⁶³
erős vászonból 6-98 le 5% p. eng. P

Grünfeld

uriszabóság
Klitemplom mellett

Hajdu megye közgyűléséből: Felajánljuk hűségünket és szolgálatunkat Magyarország kormányzójának

Dr Nagy Sándort választották meg nagy szótöbbséggel vármegyei főügyész

Hajdúvármegye törvényhatósági bizottsága Fáy István főispán elnöklésével szombaton délelőtt rendes közgyűlést tartott. Az ülés megnyitása után bejelentette a főispán, hogy a közgyűlés örökös tagokká választotta Tormay Géza, Úzonyi György és Ludány Miklóst, helyükre az alispán rendes tagokul Császy Jakab, P. Nagy Lajos és Stähler Dánielt, egyéb megüresedett helyre dr. Magi Kálmán, Simon József és Hadházy Istvánt hívta be.

Tormay Géza államtitkár táviratilag köszönte meg örökös taggá választását.

Üdvözölte a főispán a közgyűlés színe előtt Ethey László és Rásó Gyula főszolgabírókat, akiket a kormányzó értékes munkájukért a vöröskereszt érdemkeresztjével tünteti ki.

Hűségnyilatkozat a kormányzó iránt

Napirend előtt Molnár Zoltán hadházi lelkész kért szót és a kormányzó szavazataival foglalkozott.

— Mindig nagyon komolyan és nem egyszer labilisan láttam a helyzetet. Egyetlen biztos támpont a kormányzó személye volt. 18 esztendője vezeti páratlan bölcsességgel nemzetünk sorsát. Most volt az első alkalom, hogy megnyilatkozott. Az előállított záró- és felfordulás rányomta bélyegét lelkünkre. Nyugtalanság fogta el szívünket és ezt esendítette le az a határozott kiáltás, amely nem bizonytalan zengésű volt.

— Mindnyájan egyek vagyunk abban, hogy a mi sorsunk egyedüli archimedesi pontja Isten után a kormányzónk. (Eljenzés.)

— Minden nemzetnek akkor van tekintélye, ha katonailag erős. Nekünk is fel kell készülnünk. Egy-millió jó felfegyverzett katonára van szükségünk.

A kormányzó úr szövege érintette, hogy mindnyájunknak egynek kell lennünk a felforgató törekvésekkel szemben. Erre a szövegre azzal válaszoltunk, hogy bizunk benne, szeretjük őt, megértjük kiáltását és felajánljuk szolgálatunkat és hűségünket a kormányzó úrnak.

— Amikor életének 70-ik esztendejét tölti, törvényhatóságunk reá Isten áldását kéri.

— Javaslom, méltóztassék a törvényhatósági közgyűlésből a következő távirattal üdvözölni a kormányzó urat: Hajdúvármegye törvényhatósága most tartott közgyűléséből mélyeséges hódolattal, hálával üdvözli a főméltóságú kormányzó urat, nemzetépítő és nemzetmentő munkájához szolgálatát felajánlja, hűségéről biztosítja és reá Isten áldását kéri.

A közgyűlés tagjai felállva hallgatták a kormányzóról szóló beszédet és a javaslatot egyhangú lelkesedéssel elfogadták.

Rásó István alispán időszaki jelentésében beszámolt a megye életének fontosabb momentumairól.

Az alispáni jelentéshez elsőnek dr. Benkő Géza országgyűlési képviselő szólalt fel. Munkával akarja meghálálni, hogy örökös taggá választották

meg. Méltatta Szent István király érdemeit halála évfordulója alkalmából. Kéri, emléket örökítsék meg jegyzőkönyvben.

Közérdekű kérdésekkel bátran és nyíltan foglalkozunk itt a közgyűlésben. Kéri, hogy a megyei és községi tisztviselőket hívja fel az alispán a vasárnapi istentiszteletken való részvételre. Meleg elismeréssel szövege dr. Gaertner István tiszti főorvos érdemes és eredményes munkásságáról.

Dr. Csiba Endre kifogásolta, hogy a mezőgazdasági bizottsági választást háromnapos határidővel, húsvét utáni kőnapra tűzték ki. Bősörményben mégis több szavazatot kapott a kisgazdapárt, mint a NEP. Ha az alispán vasárnap részt vehet pártgyűlésen, akkor az ilyen gazdaválasztást is tartásuk vasárnap, amikor a gazdák ráérnek szavazni. Az egész adóztatási rendszerünk rossz, antiszociális, a fogyasztási adón keresztül a kisemberek fizetik a legtöbb adót. Az alispáni jelentést nem fogadja el.

Kállai Gábor nánási kisgazda: Magyarország egyedüli és egyetlen vezetője a Kormányzó úr megmondta, hogy ellenzékre szükség van. Mi, parasztok bebizonyítottuk, hogy akarunk adót fizetni, de sajnos nem tudunk. Sételneket hoz fel, melyek a kisemberekre érik, az állataink eladásánál. Kéri az alispánt, ne a rideg paragrafus, hanem a magyar szív irányítsa a cselekedeteket és fogjon össze az úr és a paraszt. A jelentést elfogadja.

Csikos János bősörményi kisgazda: Szociális intézkedéseket követel, hogy a magyar gyermekeket fel lehessen nevelni. A búza- és állattar emelkedett ugyan, de a magyar munkás egy évben csak 100 napot dolgozhat, nem tudja megfizetni a drága élelmiszereket. Vannak emberek, akiknek egész vagyonuk a kétszobás házuk, de van 8-10 gyermekük. Hogy adót ne fizessenek 10-12-en bemennek lakni az egyik szobába és a másik szoba ablakát befalazzák, hogy kamarának számítsanak. A jelentést elfogadta.

Vince Sándor balmazújvárosi kisgazda: Az adóalanyokat erősítsék meg, mert ezek itt maradnak az országban. Nagyon gyakran tűznek ki árveréseket. Vegyék már figyelembe, hogy vannak, akik nem képesek fizetni. A jelentést elfogadja.

Dr. Herz László dorogi földbirtokos elismeréssel szól az alispánról és a megyei tisztikarról. Amint lehet, az alispáni jelentést nyomtatásban küldjék meg a bizottsági tagoknak.

Dorog évszázadok óta a görög katolikusoknak szellemi vezére. Nagy elismeréssel szól a görög katolikusok küzdelmeiről és szerepéről. Erdemeiért kapta a püspöki székhelyet. Kéri a törvényhatóságot, kövessen el mindent, hogy a görög katolikus püspöki székhely ismét Dorog legyen és ezzel a régi sebet begyógyítsák. Ezt kívánja Dorog népe felekezeti különbség nélkül. Hálaosan köszönik Fáy István főispán jó-

indulatát, amit etekintetben megígért. Az alispáni jelentést elfogadja. (Taps.)

Nagy Ferenc (szoboszlói) gyorsabb közigazgatást kér Szoboszlón. A szünni nem akaró üldözöttek ellen tiltakozást jelent be. Az iparosok is sok sérelmet szenvednek Szoboszlón.

Rásó István alispán válaszolt az egyes felszólalásokra. Szent István király emléket méltóan kívánja megörökíteni. Amint lehet a költségvetést és jelentést kinyomatják. Nem tudja elrendelni, hogy a tisztviselők templomba járjanak, de ezt kívánatosnak tartja a közli is a tisztviselővel.

Csillárt már **P 8⁵⁰-tól**
nagy választékból legolcsóbben
Gulyás csillár, rádió szaküzletében
vásárolhat.
Piac u. 59. Telefon: 32 19

Fáy István főispán nyilatkozata a dorogi püspöki székhelyről

Fáy István főispán reflektált Herz László úr felszólalására:

— Igéretemhez képest eljártam a dorogi püspökség ügyében. A püspök kinevezése a Szentszéknél van ezidő szerint. A dorogi püspöki székhely megválasztása az új püspök hatáskörébe tartozik és az ő elhatározásától függ. Magam részéről nagyon kívánatosnak tartom, hogy még az új kinevezése előtt is a közgyűlés és mindazok a fórumok, amelyeket ez a kérdés érdekel, állásfoglaljanak ebben a kérdésben, hogy az új püspök lássa ezt a megnyilvánuló közhangot, amely mindenestre egy adottságot teremt. (Helyeslés.)

Hajdúvármegye üdvözli Imrédyt és bucsuzik Darányitól

A közgyűlés a távozó Darányi Kálmán miniszterelnöknek eddigi eredményes működéséért köszönetet mond. Imrédy Béla új miniszterelnököt bizalmáról biztosítja és munkájában támogatni fogja.

Ludány Miklós méltatta Darányi érdemeit, melyeket főleg a gazdákért kifejtett munkával szerzett. Távozásával valamennyien megnyugvással fogadjuk, hogy oly férfi alkotott kormányt: Imrédy Béla, akit külföldön is elsőrangú pénzügyi politikusként ismernek és aki a külföldi adósságok rendezése körül nagy elismerést vívott ki magának. Imrédy Béla a keresztény és nemzeti irányban folytatott működésében Hajdúvármegye közönsége segíteni fogja és bizalmáról biztosítja.

A közgyűlés egyhangú lelkesedéssel

Az anafabétizmuson csak a szerencsétlen helyzet megszüntetésével lehet segíteni. Az utak járhatótlanként a tanyákon. 45 tanyai iskola felállítására lenne szükség. Egy-két év alatt megoldják ezt a kérdést is.

A megye közegészségügye az utóbbi években sokat javult. A tífuszellenes oltásokért meg népszövetségi dícséretet is kaptunk. Egymásután furjúk a jóvízű kútakat. Az állam 20.000, a megye 10.000 pengőt fordít kútra a megyében. Mióta alispán vagyok 100 kilométer köút épült, a költséget 1939 május 1-én kijelöltük. Az állami beruházásokból egy fillért se kapunk, mert csak bekötő utakat akarnak építeni, nálunk pedig vannak bekötő utak. Reméli, hogy a kormány megértéssel lesz a megyével szemben.

Csihának azt feleli, hogy a miniszteri rendelkezést már április 9-én kiadta a polgármesternek a mezőgazdasági bizottsági választások ügyében.

A képviselők meg szokták hívni a beszámolójuk megtartására és elmegy, hogy lássa, mint teljesítette kötelességét a megye képviselője. (Taps.)

Az alispáni jelentést a közgyűlés elfogadta.

közfelkiáltással örökös taggá választotta Tasnady Nagy András ny. államtitkárt, aki Hajdúvármegye érdekében értékes munkát fejtett ki.

Dr Nagy Sándort választották meg Hajdu megye tisztifőügyészévé

Ketten pályáztak a megyei tisztifőügyész állásra dr. Nagy Sándor b. főügyész és dr. Csorba Antal bősörményi ügyvéd. Első helyen Nagy Sándort jelölték. A megejtett titkos szavazás eredménye: a leadott 164 szavazatból

dr. Nagy Sándor 122
dr. Csorba Antal 40

szavazatot kapott, 2 szavazat érvénytelen volt.

Az eskü letétele után dr. Nagy Sándor mondott köszönetet a közgyűlésnek kitüntető bizalmáért, melynek igyekezni fog megfelelni. Tizenöt éve áll a megye szolgálatában. Aftaja rangra, foglalkozásra, felekezetre és politikai pártállásra tekintet nélkül mindig nyitva lesz mindenki előtt. A törvényhatóság támogatását kéri nehéz munkájához, mert terhes örökséget vett át Benkő Gézától, kinek útját puritán munkásság, szorgalom, szakképzettség, nemes ambíció jellemezte.

Fáy István főispán úgy a maga, mint a közgyűlés nevében üdvözölte és szerencsét kívánt megválasztása 15 évi érdemes munka elismerése, hiszi, hogy a törvényhatóság bizalma nem fog csorbát szenvedni. (Eljenzés.)

A közgyűlés ezután elfogadta a közgyűlés által előterjesztett és tegnap elfogadott javaslatokat, majd számos adminisztratív természetű ügy tárgyalása után a közgyűlés két órakeret véget ért.

METEOR MOZI
MŰSORA

Vasárnap: 3-5-7-9 órák:
Magyar film: HOTEL KIKELET
Ezenkívül: Chaplin a rend őre.

Robur cipőüzlet átköltözött
Piac ucca 50. szám alá (Megyeháza mellé)
Legújabb tavaszi újdonságokat olcsón árulja — Takarékosan is.
Szandalettek 5.90 P-ért.

A debreceni erdőigazgatóság az erdősités érdekében 150 millió facsemetét osztott már ki

Százezer holdat kell erdősiteni — Hajdú megye legutolsó helyen áll a fásítás tekintetében.

Ismeretes, hogy törvény jelent meg arról, hogy az alföldi területek egy részét fásítani kell és 1928-ban meg is indultak a munkálatok és évente már másfélmillió pengőt áldoznak arra, hogy az Alföldön a fásítási programot végretudják hajtani. Ez a nagyarányú munka és ha a program teljes befejezéshez érkezik, megváltoztatja valószínűleg az Alföld képét. Kevesen tudják, hogy az Alföld fásításának munkatervében van ötvennégyezer hold futóhomok, tizenkilencezer hold sóványhomok, harminchétezer hold kissé szikes és huszezer hold lecsapott és ártér fásításra. A mezőgazdasági művelésre alkalmas területeken negyvenkétezer holdat jelent a facsoportok és fasorok ültetése. Tizennyolcezer holdon telepítenek még erdőt. Összesen tehát

százkilencezezer holdat fásítanak az Alföldön.

Ezek a számok világosan mutatják, hogy mennyire nagyarányú és egész gazdálkodásunkra kiható munkát jelent a fásítás. A munkaterv szerint 66.000 holdat akáccal, 25.000 holdat tölgyvel, 24.000 holdat nyárral, 16.000 holdat fenyővel, 51.000 holdat kőrissel, 4500 holdat szilvel, 1000 holdat tüzellel, 500 holdat égerrel és 6000 holdon egyéb fák telepítenek.

Ezeknek a területeknek a beültetéséhez figyelembevéve a szükséges pótlásokat

740 millió esemete és dugvány, 15 millió suháng szükséges.

Ezeknek termelési költsége közel hat millió pengő.

Eltekintve a fásítás mezőgazdasági hasznától, az ország tűzifa behozatala szempontjából is óriási jelentőségű, mert a munkaterv sikeres végrehajtásával egy vágásforduló alatt mintegy 15 millió köbméter fa kerül felhasználásra és ez 90 millió pengőt jelent. Tekintettel arra, hogy a fatermelés legnagyobb százaléka tűzifa lesz évck múlva.

az ország a jelenlegi területeket véve alapul nem szorul tűzifabehozatalra.

Az Alföld fásítás munkájából nagy feladat hárul a debreceni erdőigazgatóságra, mert

a terv szerint 100.000 holdat kell erdősiteni.

Ez a nagy terület azért esik a debreceni erdőigazgatóság területéhez, mert ezen a vidéken van a legsűrűbb terület az erdősités szempontjából. Kilmétereiket lehet menni, míg egy fat lehet látni. A debreceni határban a Szepesről készült felvételek, melyek bizonyítják, hogy

a lányok sorát lehet látni facsoport és fasorok nélkül. Még a tanya háza előtt sem lehet látni fát.

A sivar, fátlan területeket kell beültetni facsoportokkal, fasorokkal, ahogy azt az erdősitési terv előírja. Erdőket is létesítenek ott, ahol azt kijelölték. A nagy munkára jellemző, hogy

a legutóbbi ültetési időnyben 40 millió facsemete került ki a falkolákból a földekre.

Hat törvényhatóság területén helyezték el a 40 millió facsemetét és ezzel elérték a 150 millió számot. Az erdőigazgatóság 1928-ban kezdte meg az erdősitést, de nagy erővel nem folytattak a munkák kellő állami támogatás nélkül és

csak 1931-től kezdve dolgozhatnak teljes erővel az erdősitésen.

Az elért eredmény, a kihelyezett 150 millió facsemete bizonyítja, hogy mennyire szükséges az erdősités, hogy mennyire szüksége van a gazdáknak,

földbirtokosoknak arra, hogy erdősitessenek és a kisgazdák is fasorokat, facsoportokat ültethessenek a tanyaik körül, az utjaik mellé.

Az erdőigazgatóság rendelkezésére 439 hold csemetekert áll és innen adják ki évente az igénylők részére teljesen ingyen a facsemeteket. A kihelyezett facsemetek 70 százaléka akác, tölgy és kanadai nyárfa.

Az igénylések száma annyira megnövekedett, hogy erre az évre már 29 holddal növelni kellett a csemetekert területét.

mert nem tudták már ellátni a gazdákat a szükséges facsemetekkel. Érdekes az, hogy a faültetés inkább Szabolcs megye területén ragadta magát a földbirtokosokat és gazdákat.

Ők belátták nagy szükségét és nagy hasznát annak, ha földjükre fát is ültetnek el.

A szabolcsiak falgénylése olyan nagy volt az elmúlt ültetési szezonban, hogy a debreceni és hajdúmezei falkolákból kellett átvinni ültetésre facsemeteket

szabolcsi területre, mert a hajduságiak nem vitték úgy, ahogy azt saját érdekük megkíváná, a szabolcsiak pedig már minden facsemetét elhordták a területükön lévő falkolákból.

Hajdú megye hátul kullog az erdősités terén, nem veszik még igénybe azt a facsemetemennyiséget sem, melyet a részére neveltek, át kellett adni idegen törvényhatóság területén lakóknak, mert azoknak már kevés, amit ott falkoláltak.

A debreceni erdőigazgatóság vezetője Králl János, aki szerelmese az erdősités gondolatának elmondotta, hogy az erdőigazgatóság területén 36 ellenőrzési terület van, szakemberek vigyáznak arra, hogy az erdősités az előírásoknak megfelelően történjen és a megfelelő talajba a megfelelő fát ültessék el. A nagyobb telepítésekénél szakmunkást adnak ingyen, aki betanítja a faültetőket, megmutatja hogyan kell a csemeteket elültetni. Ott ahol az erdőigazgatóság szakembere irányít, nincs is baj az ültetéssel, de azoknál a gazdáknál, akik csak kis területet telepítenek és így az erdőigazgatóságnak már nincs módjában szakembert adni a telepítéshez, már baj van, mert hanyagul történik a telepítés és sok csemete veszendőbe megy.

A legnagyobb hiba, hogy olyan sűrűn ültetik a csemeteket, hogy ha fele megmarad, akkor is sok.

A gazdák pedig, ha megkapják a facsemeteket, tanácsot is kapnak, ingyen szakfűzetet a fatermelésről és a fiatal fák gondozásáról. Sok helyen azonban hiába a szaktanács és az oktató füzet. Nem fogadják meg a tanácsot s ezzel önmaguknak is kárt okoznak, de ártanak az erdőtelepítésnek is, mert később kell pótolni a hanyag ültetés következtében beálló hiányokat.

Az erdőigazgatóságnak 24 erdőmérnöke van, akik az erdősitésével foglalkoznak. Szemléket tartanak és irányítják a nagyobb erdőtelepítéseket. A mérnökök közel 50 előadást is tartottak a kerület városaiiban és falvaiban az Alföld erdősitésének kérdéséről és igen szép érdeklődés kísérte az előadásokat. A telepítés fokozódik a Hajdúságban is és remény van rá, hogy elhagyja Hajdú megye az utolsó helyet, melyet most a telepítés tekintetében elfoglal. A legszomorúbb terület az erdősités tekintetében Karcag környéke. A szikes földek miatt nincs kedvük telepíteni a gazdáknak, pedig a sziket is meglehet javítani, legalább is ott egy kis trágyázással, forgatással, ahol fasort, facsoportot akar a gazda létesíteni. A kissé szikes földek ré-

szére pedig vannak fák, melyek szépen díszlenek és ha beülteti a gazda jó hasznot ad a földje.

Králl János, az erdőigazgatóság vezetője nagy szeretettel beszél az erdősitésről, ez érthető, hiszen évtizedeket töltött el ennek az ügynek a szolgálatában. A fák szeretetét Csíkből hozta magával, ahol gyümölcsfákkal ültették végig kilométereken át az utakat.

— Csak azt nem tudom megérteni — mondja mélyszégyes szomorúsággal, hogyan telik kedve az errefelé lakó népnek abban, hogy az utak mellé ültetett gyenge sorfákat is tördeli.

Mintha a Sátán vezetné a kezűket, az oktan rombolás ösztöne dolgozik bennük. Pusztítanak akkor is, ha hasznuk nincs belőle.

A tudatlanság és gonosz rombolással szemben is diadalra viszik azért az erdősités ügyét. Ujra és újra telepítenek, míg megszokják a gonoszkodók a fákat. Megváltoznak a sivar tisztántúlltájak: szebb lesz a vidék és egészségesebb.

Beneze Mihály.

Országos vásárok

Május 15: Abádszalók, Albert, Szegvár, Ujkécska.

Május 16: Abánd, Celledömök, Gesztreg, Gálofa, Iharosberény, Kercseliget, Némethely, Noszlop (pót), Paks, Ózd (országos), Salgótarján, Szolnok, Szőlőgyörök, Szörny, Tatabánya (megyei), Tiszapalkonya, Tótszerdahely Vác, Vál.

Május 17: Borsódnádás, Regöly, Salgótarján, Szombathely (állat), Vajszló (havi), Vál.

Május 18: Bajna, Jászberény, Kaposmérő, Mucsi, Okány, Óriszentpéter, Rudabánya, Somogyuszob, Zalaszentlászló, Földes.

Május 19: Bajna, Salkszentmárton, Tét, Tiszalok, Zalaszentivány.

Május 20: Csonger, Drávafok, Kálmánfa, Kisbérpáti, Somogyvár, Veszprém (havi).

HIRDETMEY. Felhívja a városi adóhivatal a város területén levő épületek tényleges birtokosait arra, hogy a házbérlőjüdelemben beállott változást május hó 20. napjáig — a jogkövetkezőnek terhe mellett — jelentésk be. A bejelentés az erre a célra szolgáló nyomtatvány úrlapon történik, melyet a városi adóhivatal kivetési osztályában — I. emelet 37. számú szobában) feljárt a Sas ucaai lépcsőházban) — darabonként 6 filléres előállítási költség megtérítése mellett lehet beszerezni. A kiállított és a bérlővel aláíratott bejelentési ív május hó 20. napjáig ugyanide nyújtandó be. Bejelentés tárgyát képezi minden, rend szerint bérbeadás útján hasznosított és az év április havában üresen nem állott bérléttárgy, amelynek május havi vagy évnegyedi bére a novemberi bevallásban bevallott bértől akár bérenövedmény, akár béremelés, vagy új bérbeadás folytán eltért. Nem képezik bejelentés tárgyát az év április havában üresen állott és ilyenkor bejelentett bérléttárgyak, valamint azok a helyiségek, amelyek nem bérbeadás útján hasznosítottak, ideértve azt az esetet is, ha a háztulajdonos valamely eddig bérbeadott lakásba költözik. Aki az évközi változás bejelentésére irányuló kötelezettségének május hó 20. napjáig nem tesz eleget, az előálló bércsökkenés folytán járó adótereléshez való igényét elveszti. Ha oly évközi változás bejelentését mulasztja el, mely a beállott jövedelem emelkedése folytán terhére előírást eredményezne, az a bejelentés elmulasztása miatt annyiszor 100 pengőig terjedhető pénzbírsággal fog súlytatni, ahány bérléttárgynál a bejelentést elmulasztotta. Amennyiben a változások közül csupán a bércsökkenések nyerne bejelentést és a házbirtokos a béremelkedés bejelentését elmulasztja, esekelménye adócsalásnak minősül. Városi adóhivatal.

a jó kávé SOK MINDENT PÓTOL, — DE a VALÓDI SZEMESKÁVÉT NEM PÓTOLJA SEMMI. EZÉRT CSAK TISZTA SZEMESKÁVÉT HASZNÁLJUNK.

MEINL GYULA 1862

KÖZGAZDASÁG

TERMÉNYTÖZSDE.

A búza 35—40 fillérrel drágult.

A készárúpiacra a búza árat 35—40 fillérrel felemelték, a rozs is megdrágult 30 fillérrel, a tengeri 10—15 fillérrel, a korpa és a 8-as takarmányliszt 10—10 fillérrel drágult.

Búza tiszavidéki 77 kg 23.90—24.25 78 kg 24.20—24.55, 79 kg 24.25—24.75 80 kg 24.60—24.85. — Felsőtiszaí, fejérmegyei, dunántúli 77 kg 23.90—24.20, 78 kg 24.20—24.50, 79 kg 24.25 24.70, 80 kg 24.60—24.80, rozs pestvidéki 19.10—19.40, rozs más származású 19.30—19.60, Takarmányrapa elsőrendű 16.70—17.00, középmínőségű 16.25—16.70, sörápra kiváló 17.75—18.25, prima 17.25—17.75, zab elsőrendű 17.10—17.30, középmínőségű 17.00—17.10 tengeri 15.45—15.55 korpa 15.30—15.50, 8-as liszt 17.40—17.80 pengő mázsánként.

LIVERPOOL.

Búza májusra (6 sh 8 : 18.63 P), 6 sh 7.75 : 18.57 P, Júliusra (6 sh 6.125 : 18.19 P), 6 sh 6.375 : 18.27 P, 6 sh 6 : 18.16 P. — Októberre (6 sh 3.875 : 17.67 P) 6 sh 4 : 17.70 P, 6 sh 3.75 : 17.64 P.

SERTÉSVÁSAR.

A tegnapi napon megtartott ferencvárosi sertésvásárra felhajtottak összesen 897 darab sertést. Előző napi maradvány 680 darab, eladtak 468 darabot, eladatlan maradt 453 darab. A vásár ngol hússertés állománya 189 darab. Az irányzat lanya. Árak : I. szedett sertés 98—101 fillér, II. 92—97 fillér, III. 80—90 fillér, angol toke sertés 102 fillér különként.

DEBRECENI TERMÉNY ÉS TAKARMÁNY PIACI ÁRAK:
Tengeri 14.20—14.50, lucerna 13.00—14.50, széna 7.20—11.00, szalma 1.50—2.00, cukorrépa 4.60—4.80.

MOSOTT RONGYOT vesz lapunk nyomdája

Mindenben első a „Debreczen”

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata május 15—22-ig: „Megváltó” Piac uca 18 telefon: 14-69. — „Tisza” Magoss György tér 9., telefon: 24-52. — „II. Rákóczi” Külsőváros tér és Miklós uca sarok, telefon: 23-43. — „Nádor”, Szent Anna uca 61. szám, telefon: 25-58.

MENTŐK TELEFONSZÁMA: 04.
RENDŐRSÉGI TELEFON: 20-45.

„Dolgoztass, hogymint dolgozhass!”

Ne higgy nekem

Ne higgy el rólam
semmi jót,
s ne várd szavam —
a bízótót.

Ne jöjj, ha hivlak,
nem komoly...
bennem a vágy
csak köd-gomoly

és a hűséget!...
fájdalom!...
én csak szavakban
vallalom.

És azt se hidd,
hogymint jobb leszek;
talán... ha újra —
születek.

POLGÁR GYULA.

— **Vasárnapi istentiszteleti rend a református templomokban.** Nagytemplomban délelőtt 10 órakor Kőzsvári Kiss László, délután 5 órakor Kiss A. Jenő. — Kistemplomban délelőtt 9 órakor Uray Sándor, 11 órakor dr. Soós Béla, délután 5 órakor Szenes L. Ispótlay templomban délelőtt 10 órakor Molnár Ferenc, délután 5 órakor Kulcsár Dezső. — Kossuth ucai templomban délelőtt 10 órakor Bartha Tibor, délután 5 órakor Csánki Gábor. Árpádtéri templomban délelőtt 10 órakor Márki Kálmán, délután 3 órakor Nagy Sándor. — Homokkerti templomban délelőtt 10 órakor Kovács József, délután 5 órakor Orsy János. Nyilastelepi templomban délelőtt 10 órakor Mezey Béla, délután 3 órakor Orsy János. — Csapókeri templomban délelőtt 10 órakor Farkas Dezső, délután 3 órakor Tömörny Lajos. — Kerekestelepi templomban délelőtt 10 órakor Erdei Mihály, délután 5 órakor Úrögdí Ferenc th. — Nyulási állami iskolában délelőtt 10 órakor Losonczy Géza. — Tégláskerti állami iskolában délelőtt 10 órakor Birinyi János. — Téglavetői gyülekezeti házban délután 3 órakor Kovács Árpád. — Wolaffkatelepi olvasókörben délután 3 órakor Victorisz Lajos. — Olajútói imaházban délután 5 órakor Mezey Béla. — Szegényházban délelőtt egyenleg 10 órakor Szenes László. — Gyermekmenhelyen délelőtt 10 órakor Sípos Imre. — Egyeken délután 3 órakor Sípos Imre. — Tanyai istentiszteletek Nagyhortobágyon délelőtt 9 órakor Halász András. — Hármashegyen délelőtt 9 órakor Bárdi Ferenc. — Lukaháza délelőtt 11 órakor v. Szabó Endre. — Pácon délelőtt 10 órakor Papp Géza. — Cucca délelőtt 11 órakor Váry László. — Mézeshegyen délután 2 órakor Papp Géza. — Kőszélség délután

2 órakor Váry László. — Bánk délelőtt 10 órakor dr. Illyés Endre. — Diószegi út délután 3 órakor Biró Béla Pallagon délelőtt 9 órakor Kotormán István. — Szikgáton délután 2 órakor Kotormán István.

— **Vasárnapi misered a Szent Anna ucai plébánia templomban és kápolnáiban.** Rendes vasárnapi misered, misék kezdete 6 7 8 9 órakor, fél 10 órakor nagymise, melyet dr. Láng Pál pápai kamarás, helyettes plébános tart. Szentbeszédet ugyan ő mond. A további szentmisék kezdete 11, háromnegyed 12 és fél 1 órakor. Reggel 8 órakor a diákmissze keretében kis-lányok első áldozása, szentbeszédet mond Faragó László segédlelkész, a szentáldoztatást ugyan ő végzi. — A kertészekben és kápolnáiban a múlt vasárnapi misered az irányadó.

— **Istentisztelet a görög katolikus templomban.** Reggel 7 órakor reggeli istentisztelet. — 8 órakor diákmissze. 9 órakor katonamise. — 10 órakor nagy szentmise, a szentbeszédet Fekete Lajos segédlelkész mondja. — Háromnegyed 12 órakor esendes szent mise. — Délután félhárom órakor rózsafüzér ájtatosság. — Délután négy órakor veverseny, utána májusi ájtatosság, szentbeszéd. — Hétköznapokon mindennap délután hat órakor kezdődik a májusi ájtatosság, kedden, csütörtökön, szentbeszéd.

— **Az evangélikus templomban:** vasárnap délelőtt 9 órakor ifjúsági istentisztelet, prédikál: Labossa Lajos. — Délelőtt 10 órakor és este 5 órakor gyülekezeti istentisztelet, prédikál: Pass László. — Délután négy órakor középiskolai fiú tanulók bibliorája a tanácsteremben.

— **Istentiszteletek a baptista imaházban.** A Szappanos ucai imaházban vasárnap d. e. fél 9—fél 10-ig imaházat, fél 10—fél 11-ig prédikáció, 11—12-ig vasárnapi iskola, d. u. 6—8 óráig vallásos estély vegyeskar és énekszámokkal. — Szerdán este fél 8—fél 9-ig prédikáció menyegzői ünnepély. Péntek este fél 8—fél 9-ig imaóra.

— **Orvosi hír.** Dr. Sáfár Ferenc belgyógyász és gyermekorvos rendelőjét Boeska tér 1. szám alól Kandia u. 4/a alá áthelyezte.

— **Esküvő.** Balogh Joli és dr. Molnár Gergely orvos e hó 14-én tartották esküvőjüket. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Személyi hírek.** Dr. Kalotay Viktor kir. kuriai bíró, a m. kir. igazságügyminisztérium felügyeleti ügyosztályának a vezetője és dr. Javornitzky Jenő miniszteri tanácsos, a m. kir. igazságügyminisztérium számvevőségének igazgatója a mai napon egy heti tartózkodásra Debrecenbe érkeznek, ahol a kir. ítélőtáblán szervezett igazságügyi segédhivatali tisztviselői és telekkönyvi vizsgákon vesznek részt.

Fodrászatomat áthelyeztem
Simonffy-u. 1. alá (jobb oldal)
Csillag cég után. BATA FODRÁSZ

— **A Déri múzeum** ma, vasárnap 9—1 óráig nyitva. Belépődíj nincs. A Baltazár Dezső utca 2. sz. alatt elhelyezett Thaly-szoba kívánatra az igazgatóság engedélyével megtekinthető. Belépődíj 20 fillér.

— **Hétfői szünet a pénzügyigazgatóságnál.** A debreceni pénzügyigazgatóság május 14-től minden szombat déli 12 órától hétfő reggel 10 óráig hétfői szünetet tart.

— **Rejtvényfejtők figyelmébe!** 1—1 kötet könyvet nyertek: Tóth Károly, Andrassy út 16; vitéz Soltész Guldán Olga, Kandia u. 15; Heinisch Ilona, Csillag u. 32; dr. Kalosné Turi Renée, Hatvan u. 70; Wenczky Zsigmondné, Miklós u. 19; Zsula János, Hatvan u. 33. A könyveket hétfő délután 3 órától csütörtök este 6 óráig bármikor át lehet venni lapunk kiadói hivatalában.

PUCH motorkerékpárok **BORY-nál** Telefon 20-51
közvetképviselete

— **Ma tartja a Kerekestelep és Környéke Polgári Olvasóköre 10 éves fennállásának jubileumát** társas vacsora keretében. Délelőtt 11 órakor díszközgyűlés. Illisz Mihály, a kör elnöke a Hlizekegy elmondása után a gyűlést megnyitja. Jakab Zsigmond, a kör díszelnöke ismerteti a kör alakulását, valamint fel fog szólalni Erdei Mihály segédlelkész, a ref. egyházzs vezetőlelkész. A menyiben egy tárgyról van szó, a gyűlés véget ér. Este 8 órai kezdettel társasvacsora, melyen fel lesz szolgálva a magunk által készített friss sertéshúsból készült paroskolbász kenyérral, tormával, adagunként 50 fillér, mely este a pénztárnál válthatók. Szeretettel és tisztelettel meghívjuk úgy az alapító és tagtársainkat s m. t. pártolóinkat. Hazafias tisztelettel Illisz Mihály elnök.

! Ujdonság!

Nálunk kapható a legújabb

„POROSA”

csoda GUMIFÜZŐ. Világszabadalom!

Vitárius és Szénássy

Kossuth utca 2. szám.

— **Az énekverseny győztesének hangversenye.** Debrecen sz. kir. város Zenekiskolájában a tanulmányi versenye keretében az énekfőtanszakos növendékek énekversenyének győztesei a következők: I. díj Papp Julia; II. díj Turján Vilma; II. díj U. Sallay Margit. A győztes növendékek külön hangverseny keretében szerepelnek május 17-én, kedden este 8 órakor a Zenekiskola hangversenytermében.

Székrekedés

a vért beszennyezi. Ennek következményei: émelygés, fejfájás és dereklás és más bajok. Ilyenkor **ONNEK** is segít a jó hashajtó: **DARMOL**

— **Nagy érdeklődés kísérte a Négy Évfolyamu Női Felsőkereskedelmi Iskolai szülői értekezletét.** A díszterem megtelt érdeklődőkkel. Ott volt Révész Vilmos igazgató vezetésével a teljes tanári kar. Az értekezletet Révész igazgató nyitotta meg és felkérte Deményi Géza tanárt, hogy tartsa meg értekezését. Deményi Géza nagy érdeklődés mellett arról, hogy szülőknél és iskoláknál kölcsönös megértéssel és egymást támogató összetartással kell a nevelés nagy munkáját végezni. A nagyhatású értékes beszéd után Révész Vilmos igazgató köszönte meg Deményi Géza tanár szép értekezését, majd megköszöntötte a szülői értekezlet magánjellegű részét, amikor a szülők közvetlenül a tanároktól tájékozódhattak gyermekeik előmeneteléről.

— **Az alkalmazottak munkaviszonyait ellenőrző 35 bizottságot kinevezte az iparügyi miniszter.** A kinevezett bizottság munkája nem terjed ki a tisztviselők munkakörének ellenőrzésére. Erre a feladatra újabb bizottságokat fog a miniszter kirendelni. A bizottságok fogják megtárgyalni azokat a visszaéléseket, melyeket a munkaidővel, munkabérral és a szabadságokkal néhol elkövetnek.

— **A debreceni ref. tanítóképzőintézet 167. sz. cs. csapata apródrájának f. hó 15-én, vasárnap tartandó ünnepélye elmarad.** F. hó 19-én, csütörtökön délután lesz megtartva a Kollégium dísztermében.

— **1500 embert letartóztattak a brazilai puccs miatt.** — A levert szélsőjobboldali államcsíny előkészítésében résztvevő egyéneket sorozatosan tartóztatják le. Az utolsó 48 órában körülbelül 1500 egyént vettek őrizetbe, akik közvetlen vagy közvetlenül részese az államcsíny vad végrehajtásában.

Áldozási fényképek szőlőáron Tökés Ilona műterméből Csapó u. 1. Telefon 17-22.

— **Hatszáz ezer pengős költséggel vágóhidat és modern hűtőházat épít Miskolc.** A város gazdasági életére nagy jelentőséggel bír ez az építkezés, mert ezáltal Miskolc husiparosai bekapcsolódhatnak a külföldre irányuló husexportba. A mostani vágóhid nem volt alkalmas raktározásra s a város nagyobb anyagi áldozatot hoz a kivitel érdekében.

— **Tasnádi András Sándor villanyszerelő műhelye** Széchenyi u. 5. szám. Szerelés részletre is!

— **Hol nem lesz villamos áram.** Értésítés: Tisztelettel értesítjük villamos áramfogyasztó közönségünket, hogy hálózatunkon eszközrendő javítások miatt folyó hó 15-én, vasárnap a következő helyeken és időben az áramszolgáltatás szünetelni fog: Reggel 5 órától délután 14 óráig: Szepességi, Simonffy, József kir. herceg uca, Hatvan, Vendég, Csap, Jókai, Tanító, Cserepes, Garai, Csokonai, Zugó, Borz és Mester uca páros oldala. — Délelőtt 12 órától 14 óráig: Petőfi tér, Erzsébet, Vörösmarty, Boldogfalva, Miklós, Török Bálint, Arany János vége, Külsőváros tér, Széchenyi uca, Szoboszlói út, Késes uca, Ispótlay, Salétrom, Délior, Vargakert, Szoboszlói út vége, MÁV pályaudvari raktár s fűtőház, Csónakázó tó és Tégláskert, Széchenyi út, Tiszviselő telep, Széchenyi kert, István út, Szepességi, Simonffy, József kir. herceg, Hatvan, Vendég, Csap, Tanító, Jókai, Cserepes, Garai, Csokonai, Zugó, Borz, Mester uca páros oldala. — Délelőtt 9 órától 10 óráig: József kir. herceg uca a 16. számig, Postapalota, zsidóberház, Déri múzeum és Fűvészkert uca 4. sz. ház, Bethlen, Thaly Kálmán, Honvéd, Kertész, Bundi, Görbe, Hajó, Csemete, Kar, Pesti, Mester uca páratlan oldala, Böszörményi út, Pozsonyi, Köntöskert, Szotyori telep, Hatvan ucai kert. — Délelőtt 9 órától délután 14 óráig: Bethlen, Thaly Kálmán, Honvéd, Kertész, Bunli, Görbe, Hajó, Csemete, Kar, Pesti, Mester uca páratlan oldala, Böszörményi út, Pozsonyi út, Köntöskert, Szotyori telep és Hatvan ucai kert. Világítási Vállalat.

— **Az Egyetemi és Luther Szövetség** vasárnap délután 6 órai kezdettel tartja fagyaltdeputánját az Arany Bika Boeska és üvegtermében. (3)

GÉPLEIRAS HURAY, iparkamara MASOLÁS HURAY, T. 17-93

— **A Légoltalmi Liga hírei:** A Légoltalmi Liga Debreceni Csoportja a város körzeteiben megkezdte propagandát és oktató előadásainak sorozatát. A legközelebbi előadás május hó 15-én (vasárnap) délután 4 órakor a Nyilastelepi református iskolában; — ugyanaznap délután 6 órakor a Homokkerti ref. olvasókör helyiségeiben lesz a L. Liga céljairól és a szervezkedés szükségességéről. Beléptidő nincs. — Minden magyar hazafias gondolkozású férfit és nőt meghívunk és szívesen látunk. (6)

Némethy Gyula testnevelési főoktató meghalt

Nagy halottja van a leventemozgalomnak. Elhunyt dombrádi Némethy Gyula testnevelési vezetőfőoktató, Debrecen sz. kir. város leventenyilvántartója, a VI. cserkészkerület intézőbizottságának tagja és löügyi előadója.

Némethy Gyula nagyszerű szervezőerővel vetette meg alapját Debrecenben a leventemozgalomnak és a testnevelési ügyeknek 15 éven át előadója volt. A háború alatt mint 3-as honvédtiszt szolgált, emléklapos tűzharcos főhadnagy volt, aki élénken részt vett a piavei csatákban.

A cserkészletben aktív részt vett, mint a 968. Révész Bálint csapat parancsnoka. A leventemozgalomban Debrecenben válogatott lövész csapatokat vezetett s a löversenyeken ő maga is aktív részt vett s egyénileg díjakat, érmeket, szobrokat, babérkoszorúkat nyert. Levente üdültáborokat szervezett és vezetett.

Nagyon szerette az ifjúságot és életét értük áldozta fel.

Némethy Gyulának erdőbényei Bényey Zoltán kir. ügyész sógora volt. Halálát felesége, Bényey Gizella, kivel 11 évig boldog házasságot élt és kislánya, Gyuszika, ezenkívül kiterjedt rokonság gyászolja.

Némethy Gyula még csak 50 éves volt. Temetése 16-án délután 5 órakor lesz a Köztemető díszravatalozójából. A temetésen testületileg vesznek részt a leventegyűlések, az oktatók, frontarcosok, cserkészek, a városi tisztviselők. A temetést Pusztai temetkezési intézete rendezi.

Szathmári István dandár irodalmiszt 50 éves korában Gyöngyösön elhunyt. Temetése vasárnap délután félhárom órakor lesz a IIa teremből református szertartás szerint. A szállítást és temetést Csúrka Kegyelet temetkezési vállalat végzi.

Murvai József bérkoesztulajdonos temetése vasárnap négy órakor lesz a Köztemetőben. Gebauer cég rendezi.

Szegedi Gyuláné temetése vasárnap fél hat órakor lesz a Köztemetőben. Lakás: Munkás uca 58. Gebauer cég rendezi.

Jórárt József géplakatos életének 56. évében elhunyt. Temetése vasárnap délután 4 órakor a Köztemető II. A. ravatalozójából református szertartással. Lakás: Virág uca 7. Dankó temetkezési intézet a régi helyen. Sas u. 3.

Özv. Tar Mártonné Molnár Zsuzsanna életének 67. évében elhunyt. Temetése vasárnap délután fél 12 órakor a Köztemető díszravatalozójából református szertartással. Lakás: Pozsonyi ut 12. Dankó temetkezési intézet, Sas uca 3.

Dombrádi Némethy Gyula test-

nevelési vezetőfőoktató 50 éves korában elhunyt. Temetése hétfőn délután öt órakor lesz a Köztemető díszravatalozójából református szertartással. Lakás: Rothermere u. 1. Pusztai temetkezési intézet.

Eles Józsefné Végvári Juliánna 59. évében elhunyt. Temetése ma délután 2 órakor lesz a Köztemető ravatalozójából. Lakás: Erdélyi uca 53. Temetést Bartha vállalat végzi.

Tóth Jánosné Marinka Eszter 36 évében elhunyt. Temetése ma délután 5 órakor lesz a Köztemető ravatalozójából. Lakás: Tegez uca 71. Temetést Bartha vállalat végzi.

Uj temetkezési intézet

Cégtulajdonos

PUSZTAI JÓZSEF

Kálvin-tér 5.
Telefon 33-90

Megbízható és pontos kiszolgálás, szolid árak.

Exhumál, szállít, temet.

Both János nyugdíjas törvényszéki altiszt 77 évében elhunyt. Temetése hétfőn délután 4 órakor lesz a Köztemető ravatalozójából. Lakás: Homok uca 27. Temetést Bartha vállalat végzi.

Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak, kik felejthetetlen leányom, testvérem elhunytával nagy bánatunkban részvételt voltak, temetésén megjelentek, ravatalára koszorút, virágot helyeztek, ezuton mondunk köszönetet.

özvegy Hobl Györgyné családjával.

Köszönetnyilvánítás. Boldogult férjem, apánk, testvérem: Porcizja Károly elhunytával nyilvánított jóleső részvételt halásan köszönjük.

A gyászoló család.

Köszönetnyilvánítás. Forrón szeretett gyermekem, nevelt gyermekem, unokánk: Tarosai Irénke elhunytával nyilvánított meleg részvételt, ravatalára küldött koszorú és virágokért rokonainknak, barátainknak, a tiszto tiszti uraknak, mentőőorvos urnak, pályatársainknak, Hév. alkalmazottainknak és mindenkinek halás köszönetet mondunk.

Bene József nejevel és a gyászoló család.

Köszönetnyilvánítás. Istenben boldogult fiunk, néhai Kálmán István elhunytával alkalmából nyilvánított jóleső részvételért, koszo-

Saját készítményü ernyőket legolcsóbban az

Ernyő szalonban

vehet. Javítás, áthuzás

Piac-utca 77. Linoleummal szemben

rukért, esokrokért ezuton monduk halás köszönetet.

Gyászoló család.

Uj temetkezési intézet, Kálvin tér 5. Cégtulajdonos Pusztai József, Telefon 33-90. Megbízható és pontos kiszolgálás. Szolid árak.

.....

Születések: Novák Lajos kéményseprő s., Homok u. 124., leány Éva; Boda Pál dohánykertész, Hajdúböszörmény, leány Veronka; Kis István fm., Gróf Leiningen u. 37., leány Juliánna; Szemere István gazdálkodó, Bellegelő 279, fiú István; Vársárhelyi Lajos fm., Bellegelő 112., leány Margit; Papp József fm., Haláp 63., fiú Imre; Rubos János fm., Nyirábrány, leány Ilona.

Házasságok: Dölle Attila m. kir. postatiszt, Hatvan u. 2.—Kerékgyártó Irén Tépe. Morvai András gyári munkás—Morvai Juliánna Tegez u. 81. Tolvaj Sándor gazdálkodó Bánk 3.—Faragó Juliánna Eötvös u. 74. Gőnczi Lajos illatszerező s., Hajdúszoboszló—Aradi Mária Ebes 50. Böde Lajos cipész s., Huszár Gáll u. 53.—Molnár Eszter Végkedvő Mihály u. 29. Szabó Sándor fm., Budai E. u. 50.—Papp Anna Cserei u. 12. Szabó Sándor ügynök—Fehér Etelka Hajdúszoboszló. Kovács Dénes alkalmi munkás, Pozsonyi út 8.—Móricz Mária Pozsonyi út 10. Fábán Sándor szobafestő s., Kisfaludy u. 30.—Németh Róza Kuruc u. 35. Kriszt Ödön m. kir. fegyverszaki őrmester Berettyóújfalú—Kovács Irén Homok u. 102. Lente István máv. vonakísérő, Erzsébet u. 61.—Csukás Gizella Kálvin tér 13. Ember István máv. lakatos—Fekete Juliánna Kösely u. 3. Czírják Sándor gazdálkodó—Papp Irén Arany János u. 48. Dr. Molnár Gergely orvos, Szent Anna u. 22.—Balogh Jolán, Teleki u. 17.

Halálhírek: Lukács Eszter ref. 1 hónapos, Bellegelő 360. Szegedi Gyuláné ref. 62 éves, Munkás u. 58.

Márkás

tenniszütők

Szendrőnél

Batthyányi-u. 22. sz.

— Érettségi találkozójukat az 1928. évben éretti piarista diákok június hó ötödikén, pünkösöd első napján fogják megtartani. A részletes program megküldése végett kérjük a jelentkezéseket minél előbb dr. Gallé Tibor, Debrecen, belklinika, címre küldeni. (1)

— Ma délután Györki Imre beszámoló tart a Tégylavetőben. Dr Györki Imre országgyűlési képviselő ma délután 4 órakor körzeti beszámoló-gyűlést tart a Tégylavetőben Pósa uca 43. sz. alatt özv. Madai Gáborné házában. Felszólalnak még Erdei István titkár és Kállai Sándor.

x Dr Kontsek Béla rendelőjét május 11-től Ferenc József út 26. A. sz. alá (Gambrinus-passage) helyezte át.

— A berettyóújfalui—bihartordai közlekedési úton a Berettyó Vízszabályozó és Armentesítő Társulat Újfalutól 3 km-nyire 8 méteres nyílású vasbeton kerethídat épített. Június 11-ig lehet pályáznai.

.....

HAJFESTÉS? DAUER? KOSMETIKA? Bizalommal keresse fel Debrecen legrégebbi szaküzletét. KOMAROMINE, Bika-bérbáz, — telefon: 19-56.

.....

— Gyöngyös környékén árvíz pusztít ismét és megtörtént az, hogy Gyöngyössolymoson 10 ezer szőlőkarót vitt el az áradat és 80 holdnyi szőlőből mosta ki az ár a tőkét és a ribizlibokrokat.

x Szeplő, májfolt ellen „Róza” arckenőcs, doboz 1.20. Jóna és Jóna utóda, Somogyi drogéria, Kossuth u. 6. szám.

— Az irónok asztaltársasága ma tartja felolvasó ülését az Angol Királynő zöldtermében pontosan 6 órai kezdettel. Vendéglelőadók lesznek Nánássy László író, Bordás Imre és Gesztelyi Nagy Béla. (1)

x Dr Zempléni nőorvos május hó folyamán szabadságra lesz. Rendelőjét június hó elsejétől Kossuth uca 23. szám alá helyezi át.

— Csúnya nő nincs többé! A legelhanyagoltabb arebört is rövid idő alatt megszépíti a világhírű nagyenyedi Kovács krém. Éjjeli használatra kék csomagolásban (zsiros). Nappali használatra sárga csomagolásban (száraz). Figyeljen a védjegyre!

— A DEBRECZEN Karcag és Hajdú szoboszló állomásokon az IBUSz pavillonban naponként már kora reggeltől kezdve kapható. Az utazó közönség köréből felmerült kívánságokat teljesítjük, amikor lapunkat ezeken az állomásokon is árusítatjuk.

— Értesítés. Tisztelettel értesítjük n. b. vízfogyasztó közönséget, hogy a víztorony tisztítása miatt f. hó 17-én kedden este fél 12 órától hajnali 5 óráig a vízszolgáltatás az egész város területén szünetelni fog.

— Budapesten májtól kezdve a helyszínen büntetik meg a rendőrök az utcai kihágásokat. A közlekedési rendőrség tisztjei két hetes tanfolyamon oktatták ki a legénységét a rőtönbíráskodással kapcsolatos intézkedésekre. Tekintettel azonban az eucharisztikus kongresszussal kapcsolatban várható nagy idegműködésre, a rendőrök tekintetbe veszik hivatásuk teljesítése közben a külföldi és vidéki közönség járatlanságát a pesti közlekedésben.

— Kocsik, ekhós és könnyű hómokfutó kaphatók. — Mindenféle kocsimunkát vállalok. Gyulai Hatvan u. 34.

— Az Egyetemet és Főiskolát Végzett Magyar Nők Debreceni Csoportja május 17-én összejövetelt tart. (1)

Dankó temetkezési vállalat

üzletelőségét

ismét a régi helyére

SAS u. 3 sz. alá helyezte át

EKLI JÓZSEF.

Függöny anyag **Függöny készítés**

hozott anyagból is

Ízléssel — Olcsón — Jól

Pikó J. kézmunka Kossuth utca
üzlete Adóhivatal épület

Fűszer és csemege

Csathó Kálmán mindig megtalálja azt a legégetőbb kérdést, mely az egész ország érdeklődésére számot tarthat. A »Fűszer és csemege« is ilyen égető kérdése a mai magyar társadalomnak, melynek első magyar harcosa annak idején Tormay Cecil volt a régi boltról szóló regényével. Arról szól ez a háromfelvonásos társadalmi darab, hogy hogyan lehetne munkával legyőzni az úrhatnámiságot, a képzelgő urizálást. Munkával, becsülettel, kitartással és őszinte lelkesedéssel.

Horváth Árpád kitűnő rendezésében szólaltatta meg a Csokonai-színház Csathó új darabját. Kómi-
ves Sándor pompás megszólaltatója volt a patriarhiális kereskedőnek, míg Mátyai Lajos lelkesedő segédje új oldalról mutatta meg ennek a tehetséges művésznek képességeit. Ladányi Ferenc nem szimpatikus szerepében elhittető erővel mutatta meg, milyen lehet az ember, ha felszínes lelke van. Sárkány Lajos, Alszegehy Lajos, Herczegh László és Balázs János egészítették még ki a férfiak részéről az együtttest, míg a hölgyek között süket matróznájával Halassy Mariska vitte el a siker pálmáját. Pogány Margit, Somlay Julia, Sivó Mária egy-egy hű alakját adták vissza a mai életnek.

A csaknem telt ház lelkesen, őszinte megértéssel és szeretettel fogadta az értékes darab bemutatóját.

A színházi iroda jelenti:

A Csokonai Színház 2 utolsó búcsúelőadása: vasárnap délután és este, a legnap nagy sikert aratott vígjáték, Budapesttel egyidőben:

**Csathó Kálmán:
Fűszer és csemege**

Búcsú Debrecen városától!

Közel nyolchónapi megfeszített munka, nem egyszer válságos fordulatai után, a becsülettel szántott szellemi talaj nemzeti kulturmunkájának s anyagi önfeláldozásának jól végzett tudatával búcsúzik a 130 ember, művész, tisztviselő, munkás: a Csokonai Színház egész társulata Debrecen Nemes Városától. Búcsúznak azoktól, akik támogattak és szerettek, bíztak bennünk és bísszük, hogy nem is csalódtak és búcsúznak azoktól is, akik süketek maradtak a mi törekvő és igyekvő szeretetünkkel szemben. Ők új sarkaló becsvágyat s őszintező munkakészséget adtak nekünk, hogy a magyar szellem: Madách, Katona, Kodály, Zilahy és a világértékek: Mozart, Chakespeare, Ibsen, Strindberg, — Maeterlinck útján járjunk művészi magyar hivatásunk útját. Közönyükbelet erő és szeretetet merítünk s új készséggel tett erejével térünk vissza, a Színpártoló Egyesület megújuló s kultúrközönységet szervező munkájának reményében.

Köszönjük a Nemes Város Főispánjának és Polgármesterének, tisztviselőkarának, a Tisza István Tudományegyetem oly sok kiválóságának, a város vezető úrasszonyainak, a helyi saj-

tónak, közönségünknek, a karzat lelkes fiaitól prosztréniumok előkelőségéig az elismerést és megbecsülést, melyben részünk volt Tőlük s Általuk. Még több, még jobb munkával és csak a komoly munka egyenes, nem egyszer megmocskolt útján — viszozozzuk.

Az egész ország, Budapest és a magyar vidék, a színházi szakma s a hiv-

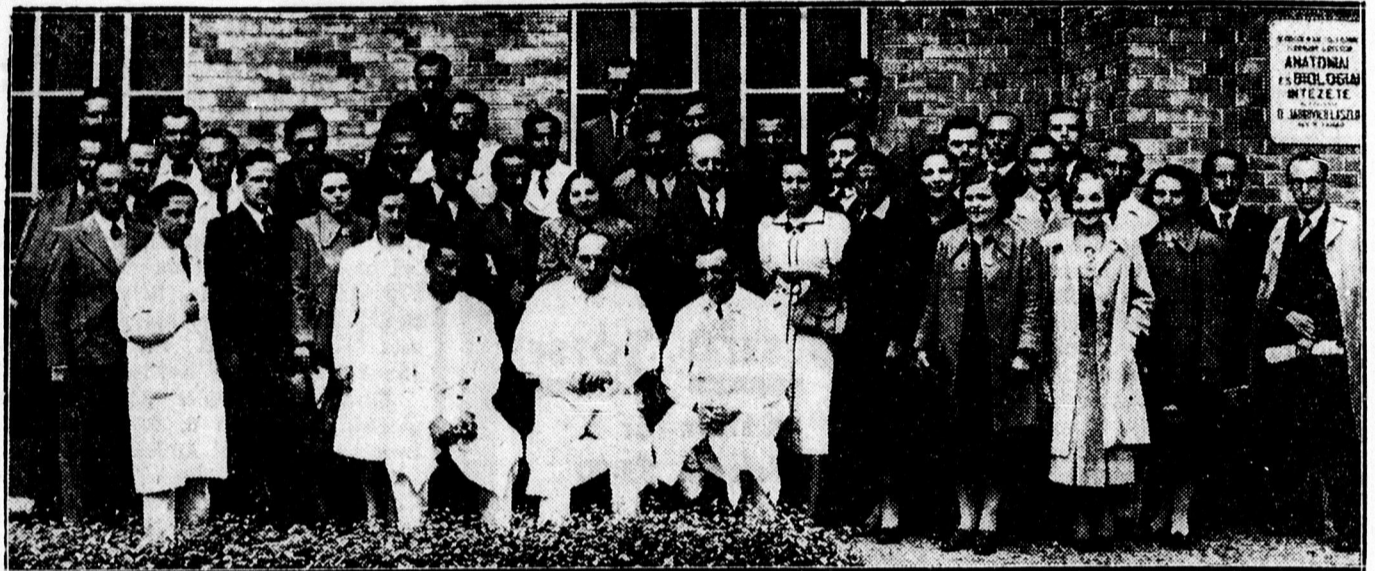
vatottak mint tudják már: két évi munkánk után, hogy Debrecenben milyen színvonalú munka folyik. Ez a szellemi tanulság és hit a mi zászlónk, ez a színvonal-emelés és fejlesztés a cimerünk. Köszönjük, hogy ezt a munkát, kinnal, keserűvel, könnyekkel kövezzve —, folytathatjuk Önökért: szellemi Debrecen.

Nem kérünk mást, mint a mun-

kánkhöz szükséges száraz magyar kenyér biztosítását, kenyeret és jó szót.

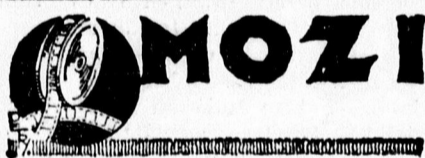
Az őszi viziontlátásig tisztelettel és szeretettel búcsúzik Önöktől Nemes Város és Közönsége:

a Csokonai Színház összesége nevében
Horváth Árpád sk.
igazgató.

Dr. Went István egyetemi tanár búcsúzó tanítványai körében.

Cipőt olcsó árban csak Gáltól
Kálvintér 3. Nemzeti Áruhitel iroda tagjainak is

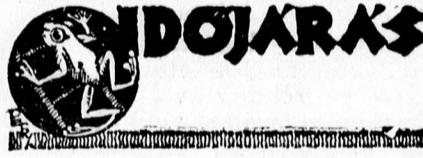
A biboros futárja

A Hungária mozgó bemutatója. Érdekes meséjű, kitűnően rendezett film. A történelmi háttér keretében finoman szőtt, romantikus szerelmi történet vonul végig. A rendezés ügyes ötletes fordulatokkal teszi hatásossá a film cselekményeinek lélektanilag kevésbé megalapozott jeleneteit is. Ami a legnagyobb sikert arat azonban a darabban az a kitűnő szereplő gárda nagyszerű játéka. Annabella finom, őszinte játékkészsége mellett a már hosszabb ideje nem látott Conrad Veidt jut kitűnő szerephez. De a többi szereplő is elsőrangú nyújt. A kísérő műsor jó.

Cserépkályhák

állandó raktáron. Atraktívokat garanciával a legolcsóbban vállal LACZKO kályhás Hatvan u. 4.

— A Légoltalmi Liga hírei: A Légoltalmi Liga Debreceni Csoportja a város körzeteiben mekezdő propaganda és oktató előadásainak sorozatát. A legközelebbi előadás május hó 15-én (vasárnap) délután 4 órakor a nyilastelepi református iskolában, ugyanaznap délután 6 órakor a homokkerti ref. olvasókör helyiségében lesz a L. Liga céljairól és a szervezkedés szükségességéről. Belépődíj nincs. Minden magyar hazafias gondolkozású férfit és nőt meghívunk és szívesen látunk.

Hazánkban ma általában derült volt az égbolt és a hőmérséklet mindenütt meghaladta a húsz fokot, sőt Debrecenben a 25 fokot is elérte.

Prognózis: Mérsékelt déli légáramlás, túlnyomóan derült idő, további felmelegedés.

Iparok forgalma

Új iparosok:

Vajda János koresma, Volth Elemér és Zoltán rőfösárúkereskedés; fűszer, kötélárú és műszerkereskedés; üvegárúkereskedés; vaskereskedés, Szabó Zsigmond műszaki gumiarúk, gépjárműalkatrész stb kereskedés, Rosenberg József kézimunka és rövidárúkereskedés; háztartási és bazárárú kereskedés, Fried Jenő és Friedmann Miksa és ványolajak (benzin, petroleum stb.) kocsikenőcs, szurok, lenolaj stb. kereskedés saját számlára a bizományban; műszaki cikkeknek (autó, mezőgazdasági gépalkatrészek kereskedés, Turhányi Jenő szatóc, sajt és vajkereskedés, Szabó Gáborné öszeres, Mocsár Teréz öszeres, Lovas Károly teniszrakett hurozás, Judkovits Géza cipész, Csontos Imre férfiszabó, Szabados Antal árusítóasztal kölesönzés, Tóth Ferenc előállítakereskedés, vitéz Puszkás Ferenc sertéskereskedés, Sz. Kovács Elemér tűzifa, szén, szemes és szálastakarmánykereskedés. Oláh Jánosné szatóc, P. Kovács Károly gyümölcs, zöldség, dinnye, burgonya stb. kereskedés, Weiszkrón József textilárúkereskedés, Bab Etelka nőiszabó,

Klein Dezső férfiszabó, Markovits Ernő rőfös, rövidárú és bazárárúkereskedés, Sarkady Kálmán kegyeskereskedés, szemfedélfészítés, Ökrös István vasesztergályos, Gimes László épületfa és deszka adásvételének közvetítése.

Megszűnt iparok: Özv. Zsufás Jánosné fuvaros, Nagy Józsefné szatóc, Mandel Adolf bőr, cipészkelek stb. kereskedés, Endrei Lászlóné szatóc, Vojt Elemér és Zoltán szatóc, Kohn Jakabné szatóc, Kovács Imréné lemezgombkészítés.

BÉRBEADÁSI HIRDETMÉNY. Debrecen sz. kir. város tulajdonát képező Külsőhatból alakított A. B. C. D/I. jelű összesen cca 1200 kholdat kitevő, valamint a D/II—b, D/II-a, D/III. jelű összesen cca 820 khold területű parcellák 1938 okt. 1-től kezdve 6 évre, külön-külön bérbeadásra kerülnek. A D/II-a, cca 140 khold, a D/II-b, cca 416 khold, valamint a D/III. jelű cca 264 k hold területű parcellák esetleg külön-külön is bérbeadhatnak, így e három további parcellának parcellánkénti bérbeadására is tartatik árverés, sőt a 416 kholdas D/II-b jelű parcellából elszakított cca 77 khold területű parcellára is külön tartatik árverés. Az 1938. évi május hó 16-án d. e. 9 órakor a városháza kistanáctermében tartatnak meg. A haszonbér a megajánlandó bűzamenyiségnek debreceni paritási egyenértéke negyedévenként előre fizetve, azonkívül a biztosítási díjak, vízszabályozási költségek, adók és egyéb közterhek. Óvadékként egy évi haszonbérnek és közterheknek meg felelő összeg nyújtandó készpénzben, takaréktetőkönyvben, garancia levélben, vagy ingatlanra leendő jelzálogjogi bekebelezéssel. Bánatpénzül a kiállítási árnak 15 százaléka teendő le az árverés megkezdése előtt a város házipénztáránál, vagy az árverelő bizottságnál. A bérbeadásra kerülő parcellákra vonatkozó adatok és részletes árverési feltételek a város gazdasági ügyosztályánál megtekinthetők. **Pogármester.**

Nagy sikerrel tartotta tornavizsgáját a Dóczi Polgári Leányiskola

Szombaton délután négyórán kezdettel hatalmas nézőközönség előtt vonultak fel zeneszó mellett a régi Dóczi udvarán a polgári leányiskola növendékei. A közönség nagy tapsal fogadta a fegyvermezett felvonulást. A Himnusz éneklése után szabadgyakorlatokat mutatott be a III. és IV. osztály, majd padgyakorlatokat és ritmikus táncokat mutattak be viharos tetszést keltve. Bájos és megkapóan ügyes volt az első és második osztályosok táncja. Bámulatosan látványos és precíz volt a IV-ik osztályosok buzogánygyakorlata. A tiroli paraszt-tánc lendületes, jól kidolgozott figuráival nagy tapsot aratott.

A svéd szekrényugrások sorozata olyan nagy gyakorlathoz tett bizottságot, hogy bármelyik fiúiskola díszere volna.

Szünet után a fehérek és feketék táncá ragadta magát a közönség. Igen ötletes és hatásos volt ennek a táncnak a bemutatása. A másodosztályosok staféta versenyfutása sok derűsítést okozott. Az apró kis másodosztályosok nagy bölblabdával igyekeztek, hogy minél előbb célhoz érjenek. A tornaünnepély csúcspontjának a műszabadgyakorlatokat és a magyar táncot mondhatjuk. A műszabadgyakorlat szinte akrobatikus számokat is hozott és méltán kiérdemelték a közönség legteljesebb elismerését.

A felzúduló tapsok nemcsak a leánykákknak szóltak, hanem a kitűnő oktatóknak, *Mátyás Magda* dr. *Jánossy Gyuláné* tanárnőnek, aki ezt a gyönyörű tornaünnepélyt megrendezte és az iskola növendékeit képesítette arra, hogy ritkán látott változatos és igen magas művészi nyújtó számokban gyönyörködhetett az ünnepély közönsége. A műszabadgyakorlatokkal kapcsolatban meg kell említenünk *Galaczy Kató* nevét, aki olyan precíz és merész számokat mutatott be, hogy hajdani öreg tornászok is a legnagyobb elismeréssel nyilatkoztak a kisleány ügyességéről. Galaczy Katónak az ország első tornászai között lesz a helye. A hangulatos és látványos magyar tánc, melyet magyar népi viseletben jartak a leányok, szintén nagy sikert aratott. Verseny végén *Kolozsváry Kiss László* lelkes mondott beszédet, legnagyobb elismeréssel nyilatkozva a látottakról és köszönetet mondott *Mátyás Magda* tanárnőnek a nagyszerű munkájáért. A Szózat hangjai mellett vonultak el a kisleányok, sok-sok tapsot aratva a hálás közönségtől.

Kedvező a mezőgazdasági helyzet

A hivatalos vetésjelentés szerint kedvező az ország mezőgazdasági helyzete, mert a késő fagyok miatt ugyan lassan fejlődött a gabona, de a legtöbb helyen elég jól állanak. A bőséges csapadék kedvezően hatott úgy az őszi, mint tavaszi kalászosok fejlődésére.

Az őszi búza ennek következtében sokat javult. A tengeri vetése helyenként még tart. A kerti vetemények közül a korán kiültetett palánták a fagytól érzékeny károkat szenvedtek. A gyümölcsfák közül a korai barack, mandula, csesznye és meggy legtöbbjében nagy kárt szenvedett. A szőlő fejlődése az utóbbi hetek hűvös időjárása következtében erősen visszamaradt s 2-3 hetes késés mutatkozik fejlődésében.

A frontharcosok már budapesti nagytáborozásukon hitet tesznek céljaik mellett

Az Országos Frontharcos Szövetség vasárnapi nagytáborozásán tisztázni fogják a szónokok félreérthetetlenül és teljes mértékben a szövetség jövőbeli magatartását. Kifejtik, hogy a Frontharcos Szövetségben, melyet az igazi igazi bajtársi érzés kovácsolt össze,

nem fér meg a napi politika. Az aktuális kérdésekkel kapcsolatban is több felszólalás hangzik el a frontharcos táborba, mely jelszava: egy lobogó: piros-fehér-zöld. Egy cél: a keresztény Nagy-Magyarország. Egy vezér: vitéz nagybányai Horthy Miklós.

Egy jólsikerült farsangi bál éjszaka „csattanós” vége

A sértett nem fogadta el a bocsánatkérést, sőt fegyveres elégtételre sem volt hajlandó teológus mivolta miatt. — A vádlottat 30 pengő pénzbüntetésre ítélte a járásbíró.

Egy forró, farsangi bál éjszakán elcsattan két pofon miatt került a debreceni büntetőjársbíróvá dr. M. B. tisztviselő. A sértett egy debreceni teológus V. J.

Dr. Bónyi Bertalan büntetőjársbíró tárgyalta a nemmindennapi pert, amelynek előzménye az volt, hogy az intelligens doktorátussal rendelkező vádlott egyik előkelő bálon ügy elragadtatta magát, hogy abból tettelesen elkövetett durvabecsületesései perelt. A két pofon megtörténte után a vádlott azonnal bocsánatot kért, de a szenvedő fél, aki mint mondtuk teológus lévén, nem fogadta el. Másnap két segéd jelent meg teológus lakásán és fegyveres elintézési módott ajánlottak fel, de a teológus nem adott fegyveres elégtételt s így az ügy a bíróság elé került.

A bíróság előtt az elegánsan öltözött vádlott töredelmes beismerő vallomást tett. Kijelentette, hogy szánja-bánja a tettét, de pillanatnyi elhamarkodásból tette. Azonnal bocsánatot kért a vádlottól, de az nem fogadta el és az ügy ilyen elintézési módját. Ő megtette azt is, hogy fegyveresen is elintézte az ügyet, de a sértett fél nem volt hajlandó ilyen elintézésre se. A *Turul Szövetséget is megjárta az ügy, de a Turul fegyelmi választmányi ülésén kiderült a tanuk egybehangzó állítása szerint, hogy illuminált állapotban volt.*

— En kérem mindent elkövettem, hogy ne kerüljön bíróság elé az ügy, de a teológus nem volt hajlandó fegyveres elégtételre, mert a *teológus becsületeséke határozata folytán V. B. nem adhatott elégtételt.* Kérem és ennek ellenére hajlandó vagyok itt a bíróság előtt is teljes elégtételadásra, amennyiben hajlandó vagyok bocsánatot kérni.

A bíró feltette a vádlott ezirányú kérését a sértettnek, de a békéltetési kísérlet nem sikerült.

A meghiusult békítési kísérlet után a bíróság elrendelte a bizonyítást.

Egy feltűnően szép leányt Kovács Erzsébet városi tisztviselőnőt, aki az incidens alkalmával jelen volt, hallgatta ki először a bíróság.

— Együtt táncoltam úgy a sértettel, mint a vádlottal a bál éjszakán. Ejjel 3 órakor a vádlottal táncoltam, amikor V. J. lekért Erre dr. M. B. indulatosan odaszólt a teológusnak: — Nem adom!

Erre a nem várt inzultusra otthagytam a táncosomat és az öltözőbe siettem. Arra lettem figyelmes öltözőkódás közben, hogy dr. M. B. is bejött, a többi pillanatok alatt történt. A vádlott neki ugrott a sértettnek és kétszer arculütötte s azután elhagyta a báltermet. Elmentemkor még azt is hallottam, hogy a vádlott odaszólt a sértettnek: — Ma teológus húst akarok enni... A tanu vallomására esküt tett.

Egy másik szemtanút Kozák Erzsébetet hallgatta ki ezután a bíróság, aki az előbbi tanuval egyező vallomást tett. Kijelentette a tanu, hogy nem volt

semmiféle illat a vádlott, hogy nem tudta volna mit tesz. Azt is hallotta, hogy a vádlott kijelentette, hogy ma még teológus húst akarok enni. A tanu szintén esküt tett a vallomásra.

A perbeszéd elhangzása után a bíróság kihirdette az ítéletét, amely szerint a vádlottat bűnösnek mondta ki feltűnően durva becsületesései vétségében és ezért 30 pengő pénzbüntetésre ítélte.

Igen érdekes az ítélet indokolása. Bűnös a vádlott azért, mert a sértést nyilvánosság előtt követte el. Enyhítő körülménynek vette a bíróság, hogy a vádlott bűntetlen előéletű és a tanu-vallomások nem cáfolták meg ittasságát. *Súlyosbító ellenben, hogy a vádlott magasabb intelligenciájú egyén.*

Az ítéletben a vádlott megnyugodott és az azonnal jogerőre emelkedett. A peres felek a tárgyalás után sem békültek ki.

Kitűnő eredménnyel végeztek gyors és gépirásból Széll Irén tanfolyamán

Az Iskolánkülvüli Népművelési Bizottság által rendezett gyorsíró és gépiró tanfolyam hallgatói a napokban vizsgáztak le, ahol fényes eredményeket értek el, melyért elsősorban Széll Irén lelkiismeretes és odaadó munkásságának tulajdonítható.

A nagyszerű eredmények közül is kiemelkedik László Simon Irén elsőrendű gépiró vizsgája, ő szerezte meg Keletmagyarország kerületében a második elsőrendű gépiró oklevelet. A gyorsírók vizsgája is kitűnően sikerült amennyiben mind a hat vizsgázó igen jó eredménnyel szerezték meg a gyorsíró oklevelet.

A vizsgát tették névsora a következő: özv. Kiss Istvánné Keckeméthy Anna, Lúbas Istvánné, Simon Irén, Keckés Vilma, Balogh Katalin, Nagy Jenő és Németh András László.

Eddig huszonnégy államnérvényes bizonyítványt szereztek Széll Irén tanfolyamának növendékei, ebből ötven az elsőrendű államvizsgát tették le. A következő vizsga június 19-én lesz.

HIRDETMEY. (ötényesztök figyelmebe.) Értésitem a város érdekelt lakosságát, hogy a m. kir. budapesti I. esendörkeület folyó évi május h. 16-án hétfőn délelőtt 9 órakor a ló- és szarvasmarhavasártérnek a mázsaház melletti részén lóvásárlást tart. A bizottság vásárolni fogja a 4-7 éves, hátsóinak alkalmas 164-168 cm magas herélt lovakat. Az ismert jó származású ló értékét emeli. Az eladóknak tehát saját érdekükben kívánatos, hogy lovak marhahelyén kívül a lovak származási lapját a vásárra magukkal vigyék. A lovaknak a megjelölt helyre való felhajtása a balmazújvári út felől történik. *Polgármester.*

Keressünk gyógyulást, üdülést

és szórakozást a korszerűen átépített kiváló jóhatású

Parád-fürdőben
idény május hó 14- szeptember 30-ig. Földény július 1- augusztus 31-ig. Arzén-vas- és szén-savas fürdő. Modern gyógyintézet, ivókúrák. Mezői strand. Modern berendezésű 300 szoba. 126 hold park. Diéta ellátás. Előrendi könyve. Kérjen prospektust.

Megszakította a diplomáciai viszonyt Mexikó Angliával

A Mexikói kormány visszarendelte Londonból nagykövétét és ezzel megszakította a diplomáciai viszonyt Angliával. A két állam között a diplomáciai harc azért indult meg, mert a mexikói kormány kisajátította a külföldi érdekeltségek birtokában lévő petróleum vállalatokat.

A mexikói kormány hangsúlyozta, hogy Anglia igen barátságtalan magatartást tanúsított Mexikóval szemben az angol kőolajtársaságok telepeinek kisajátítása miatt.

Nyilvánosságra hozták Anglia jegyzékét is, melyben a teljes és azonnali kártérítést követel az olajtársaságok részére.

Mátra pensió Parádfürdő

magaslati üdülő és gyógyhely. hideg-meleget folyóvízzel. villanyvilágítással; diétás étkezés kívánatra. Prospektust küldünk

Egy hét múlva hirdetik ki a középiskolai tanulmányverseny eredményeit

A „Debreczen” beszámolt arról, hogy a debreceni középiskolák diákjai nagyszámban vettek részt a Budapesten pénteken lefolyt tanulmányversenyen. A piarista gimnázium 4 diákkal, az állami Fazekas Mihály gimnázium 5, a református főgimnázium 6 diákjával (Csetehuba Julow Viktor, Kiss Imre, Szűcs Lajos, Gidai Kálmán és Újfalu József VIII-ik osztályos tanulókkal) vett részt a tanulmányversenyen. A debreceni növendékek értesülésünk szerint szép sikerrel szerepeltek a közel 250 diák versenyén és nagy eredményekkel tekintenek az eredménykiírdetés elé, mely körülbelül 1 hét múlva lesz.

Hirdetmény. Felhívja a városi adóhivatal a város adózó közönségét, hogy az 1938. évi II. évenygyedőre esedékes együttesen kezelt közadót tartozását 1938. évi május hó 16. napjáig befizetni el ne mulassza. A befizetés naponként a hivatalos órák alatt a városi adópenztárnál, vagy pedig a 31.713 számú postatakarékpénztári befizetési lap útján eszközölhető. A befizetést elmulasztók ellen a határidő lejártá után a hivatal behajtási eljárást indít. *Városi adóhivatal.*

Legolcsbban, kifogástalanul fest és tisztít

mindennemű férfi-, női- és gyermekruhát

Weisz Arany János-u. 29

Férfiruha tisztítás, vasalás 3 P

KÖZÉRDEKŰ LEVELEK

Istentisztelet a hortobágyi pusztán

Kaptuk az alábbi levelet.

Igen tisztelt Főszerkesztő Ur! Nagyon kérem, szíveskedjen alábbi soraimnak nagybecsű lapjában helyet adni.

Örömmel hallottam, hogy a Hortobágyon rendszeresen tartanak református istentiszteletet. A pusztai népe is áhítozik a vallás, a hit, a keresztyéni igazságok kinyilatkoztatására. Szép és felemelő jelenség ez, de van a pusztai istentiszteleteknek egy még fel-emelőbb momentuma.

Nem lehet szó nélkül elmenni emellett a mai időkben példát és pedig nagyszerű, magaslatos példát mutató jelenség mellett, amely Németh Nándornak, a hortobágyi csárda bérletjének magatartását jellemzi. Németh Nándor, aki híthó, buzgó katolikus, önszántából felajánlotta a csárda egyik szobáját a református istentisztelet céljaira. Nyári időben pedig az udvar fedett helyiségét engedi át a szentek az istentisztelet céljára szolgáló helyeket minden alkalommal szépen feldíszíteti virággal.

A vallási türelemnek, keresztyéni szeretetnek és igaz vallásosságának olyan megkapó tanujelét szolgáltatja ezáltal Németh Nándor, amiről csak a legcsodálatosabb köszönet és elismerés hangján lehet szólanunk. A pusztai embereknek pedig alkalmat adott ez a nemesszívű intézkedés, hogy vasárnaponként ők is részesüljenek az Ige áldásaiban s a vallás felemelő erejében.

Egy presbíter.

Ma lesz a Légoltalmi Liga két előadása

A Légoltalmi Liga XI. és XII. körzetének lakossága felvilágosítása céljából a Liga ma délután a Nyilastelepen és a Homokkertben propaganda előadást fog tartani. Az előadások teljesen ingyenesek s azokon a Liga mindenkit szívesen lát.

A nyilastelepi református elemi iskolában délután 4 órakor, a Homokkerti olvasóköri körben (Szabó Kálmán u.) pedig délután 6 órakor lesz az előadás megtartva az alábbi programmal:

Lovász János körzetirányító: A légoltalomról általában és a Légoltalmi Liga céljáról beszél.

Prohászka Jenő ny. pénzügyi felügyelő: A légitámadások hatásáról.

Brilla Ernő ny. állomásfőnök: Légoltalmi propaganda versét szavalja el.

Dr Sziklay Lászlóné: A légoltalmi nőitábor feladatáról és fontosságáról.

Wieser Aladár biztosítási tisztviselő: légoltalmi szolgálatról.

A Liga a mai előadáshoz hasonlóan a közeljövőben a város minden részén rendszeresen fogja tartani ezeket az előadásokat, hogy a lakosság minden rétegében tudatosítsa a légoltalom nagy nemzeti és egyéni életre kiható jelentőségét. P. 25.

.....
x **Nem kell angol szövet.** Ahhoz, hogy kifogástalan legyen a ruha, ma már nem kell angol szövetet vásárolni. A Trunkhahn Posztógyár gyártmányai felveszik a versenyt a világhírű angol szövetekkel, hiszen szintén színgyapjából készülnek. A Trunkhahn posztógyár közvetlen a fogyasztónak is ad el szövetboltjaiban, Budapesten IV. ker. Prohászka Ottokár uca 8. és II. Teréz körút 8. szövegetek. Vidékre kérje a mintakollektió bérmentes beküldését.

SPORT

Angol válogatott 6:3 arányban győzött Németország ellen

Berlin, május 14. Az angol válogatott labdarugócsapat az olimpiai stadionban százezer főnyi közönség előtt 6:3

(4:2) arányban győzött a német válogatott ellen.

Phöbus-Budai 11 5:0 (3:0)

Phöbus támadások után a 7. percben Béki ívelt beadása nyomán Turai 2. a kapu belső alsó sarkába védhetetlen gólt lőtt. A 12. percben P. Szabó Békihez jutatta a labdát, aki a szélső kapu elé emelte és onnan Turay II. a hálóba továbbította. 2:0. Röviddel később Turai II. az öt kísérő Ligeti mel-

lett újabb gólt rugott. 3:0.

Szünet után a 38. percben Törös 2. szerzett újabb gólt 4:0 A negyvenedik percben Burger huszonöt méteres szabadrugását szépen védte Csikós. — A 44-ik percben Turay II. átadásából Törös 2 berugta az utolsó 5-ik gólt.

Sporthír

A DEBRECZEN sporthírszolgálatának jelentése:

Debrecenben vasárnap délelőtt lesznek a fontosabb labdarugómérkőzések.

A DEAC pályán a kiesők harcognak, három egyesület küzd teljes erőbedobással a kiesés ellen. Fél 10 órakor Textil—BUSE. (összesen a BUSE győzött 3:1-re). Nagy küzdelem várható, ha a Textil végre nem tartalékosan áll ki, győzhet is és a pontokra égető szükség van, bravuros finissel talán elkerülheti a kiesést. Vezető Csicsák dr. **11 órakor DEAC—Mátészalkai VTE,** (összesen 1:1 volt az eredmény). Vezető Farkas. A DEAC páholyban ül már, nem fenyegeti veszedelem, így nyugodtan játszhat, míg a szalkai vasutas csapatot a kiesés elkerülése fűti majd.

A DVSC pályán II. osztályú bajnoki mérkőzések lesznek. 11 órakor DVSC II—DVSE II., fél 1 órakor DMTE—Derecskei MOVE II. osztályú bajnoki. A DVSC II. és DMTE győzelme várható.

Az Egyetértés pályán 2 órakor DEAC—Tégláskert ifjúsági bajnoki lesz.

Debrecenben vasárnap ünnepli a DTE 70 éves jubileumát. Vasárnap délelőtt 10 órakor díszközgyűlés, délután négy órakor a Stadionban nagy torna és sportünnepség lesz.

Vidéken: a DVSC Karcagon játszik és erős küzdelem után győzhet a MOVE ellen. Mátészalkán az MTK a NYVE ellen esélyes, míg Nyíregyházán két mérkőzés is lesz, a Villanygyár pontot adhat le az NYVSC-nek és pontot vehet el az NYKISE a Püspök-ladányi MÁV-tól is, ami a DVSC bajnoki esélyeit növelné. — A II. osztályban Bihari Turul—Balmazújvárosi SC játszik, Polgáron PIAC—TAC. — Nyíregyházán NYVSC II—Kisvárdai KLE. — Nagykállóban NSE Báthori SE II. szerepel.

Budapesten az angol bajnokság második helyezettje a Wolverhampton Wanderers játszik a magyar válogatott ellen, amelynek ez lesz az első komoly erőpróbája a világbajnoki küzdelem előtt. Az angol csapat ugyan 4:0-ra kapott ki Prágában egy vegyes csapatától, de — ettől még győzhet is a magyar válogatott ellen. Előmérkőzés Észak válogatott, Budapesti LASZ válogatott, szentkorona kupa mérkőzés.

A Boeskaí Ózdon játszik vasárnap az OVTK ellen barátságos mérkőzést.

A II. liga nagy mérkőzése. Diósgyőrben a DVTK a szolnoki MÁV-val játszik és ha a szolnoki csapat kikap a Csepel bajnoki reményei erősödnek.

A Tisztviselőbajnokság szombaton is nagy érdeklődés mellett folyt le, jó időben, szép mérkőzéseket láthatott az egyre szaporodó közönség. Eredmények: Bankosok—Klinika 2:1 2:1.

A Bankos csapat góljait Tarpay és Fehér, a Klinikáét Czákó lőtte. Keviczki kiállítva. — Húsosok—Villanygyár 2:1 (1:1). Nehéz, szerencsével elért győzelem. Prém öngólját Bátor 11-esből egyenlíti, a győztes gólt az utolsó percben védelmi hiba után Gábor lőtte. — Igazságügy—Postások 3:0 (2:0) Sima, megérdemelt győzelem. Gólszerző a kiváló Lukács, Leveles, vitéz or Makády. — Jövő szombaton a rangadó: Húsosok—Igazságügy, ezenkívül: Futballbírák—Bankosok. Az élen a Húsosok és Igazságügy áll, utánuk a játéktevészek következnek.

A Gazdasági Akadémia atletikai bajnoki versenye.

A múlt héten tartotta meg a D. G. A. S. E. atletikai szakosztálya 1937—38. tanévi atletikabajnoki versenyt a nagyerdei sporttelepen vitéz Hadházy Dezső akadémiai testnevelési tanár vezetésével az alábbi eredményekkel:

100 m-es síkfutás: bajnok Bornemisza János II. év 11.7 mp. 2. Demeter Miklós I. év 11.8 mp. 3. Földváry Bertalan II. év 11.8 mp. 4. Winter György I. év 12 mp.

200 m-es síkfutásban: bajnok Vass Endre I. év 25.8 mp. 2. Földváry Bertalan II. év 25.9 mp. 3. Bornemisza János II. év 25.9 mp. 4. Winter György I. év 26 mp.

400 m-es síkfutásban: bajnok Vass Endre I. év 55.2 mp. 2. Demeter Miklós I. év 55.8 mp. 3. Árvai Zoltán I. év 1 p. 01 mm.

800 m-es síkfutásban: bajnok Pöhl Endre II. év 2 p. 26.2 mp. 2. Szakál György I. év 2 p. 28 mp.

1500 m-es síkfutásban: bajnok bajnok Phöm Endre II. év 5 p. 29 mp. 2. Szakál György I. év 5 p. 29.4 mp.

4x100 m-es stafétfutásban: bajnok a II-ik évfolyam csapata (Földváry, Phöm, Gulyás, Bornemisza) 47.4 mp. 2. az I-ső évfolyam csapata (Demeter, Vass, Winter, Árvay) 47.6 mp.

Magasugrásban: bajnok Vass Endre I. év 1.55 m. 2. Bornemisza János II. év 1.55 m. 3. Gunya Miklós II. év 1.50 m. 4. Demeter Miklós I. év 1.45 m.

Távolugrásban: bajnok Winter György I. év 5.73 m. 2. Bornemisza János II. év 5.66 m. 3. Vass Endre I. év 5.29 m. 4. Mellau György I. év 5.20 méter.

Rudugrásban: bajnok Bornemisza János II. év 3.20 m. 2. Gunya Miklós II. év 3.10 m. 3. Gulyás József II. év 2.70 m.

Hármaugrásban: bajnok Bornemisza János II. év 11.57 m. 2. Gunya Miklós II. év 10.99 m. 3. Vass Endre I. év 10.69.

Súlydobásban: bajnok Bornemisza János II. év 10.53 m. 2. Földváry Bertalan II. év 10.35 m. 3. Mellau György I. év 9.80 m. 4. Gunya Miklós II. év 8.66 m.

Diszkoszvetésben: bajnok Földváry Bertalan II. év 32.27 m. 2. Bornemisza János II. év 30.61 m. 3. Mellau György I. év 28.80 m.

Gerelyvetésben: bajnok Kontz Ernő III. év 45.70 m. 2. Gunya Miklós II. év 43.02 m. 3. Vass Endre I. év 40.75 m. 4. Földváry Bertalan II. év 34.90 m.

Női magasugrásban: bajnok Elek Kató 1.06.

Női 60 m-es síkfutásban: bajnok Elek Kató 11.02 mp.

A DGASE vándordíjért folyó küzdelemben: 1. a II. év 105 ponttal, 2. az I. év 83 ponttal, 3. a III. év 7 ponttal.

.....
Debrecen sz. kir. város központi választmányától. 281/1938. kp. HIRET-MÉNY. Az országgyűlési képviselő választói ideiglenes pótnévjegyzék kiigazításáról és közszemlére tételéről. 7. perccen sz. kir. város központi választmányának az 1925: XXVI. t. c. 38. §. (10) bekezdése értelmében értesíti a város közönségét, hogy Debrecen sz. kir. város választókerületéhez tartozó országgyűlési képviselő választási ideiglenes pótnévjegyzék, valamint a kihagyottak jegyzéke a hivatkozott t. c. 39. §. (1) bekezdése értelmében a központi választmány hivatalos helyiségében (városháza földszint 18. sz. szoba) 1938. évi május hó 16. napjától, június hó 14. napjáig bezárólag naponként (vasárnap is) reggel 8 órától, déli 12 óráig közszemlére lesz kitéve. Ezen idő alatt az említett névjegyzéket a város polgármestere megbízottjának jelenlétében naponként (ünnepponként is) reggel 8 órától, déli 12 óráig mindenki megtekintheti és a megbízott jelenlétében a jelzett határidőn belül köznapiakon délután 2—6 óráig lemosolhatja.

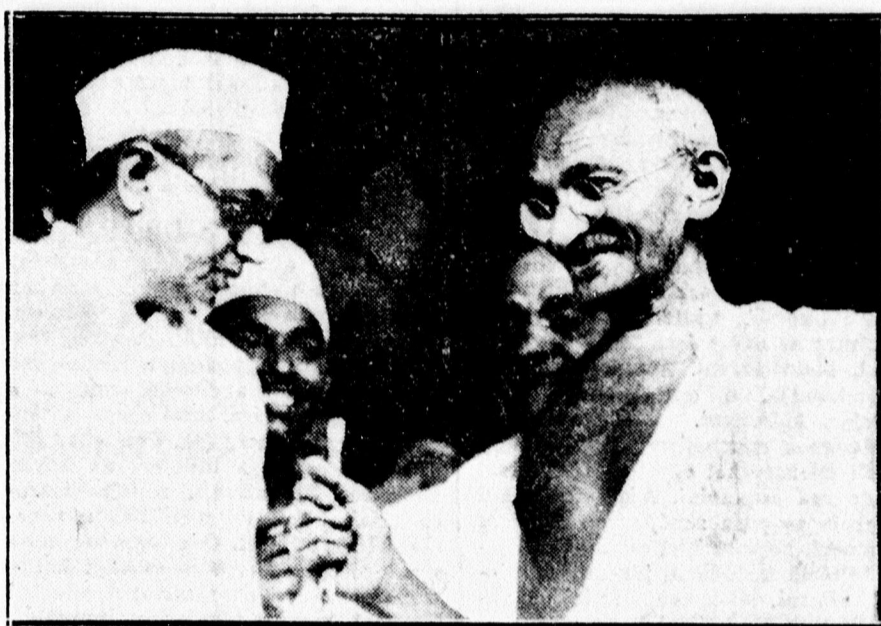
Az 1925: XXVI. t. c. 40. §. (1), (2) bekezdése értelmében az ideiglenes pótnévjegyzékbe történt jogosulatlan felvétel, valamint amiatt, hogy a kihagyottak jegyzékébe nem vettek fel olyat, akit abba fel kellett volna venni, bármelyik választó, az ideiglenes pótnévjegyzékbe való fel nem vétel, illetőleg a kihagyás miatt azonban csak maga az érdekelt szólhat fel. A felszólalások a központi választmányhoz 1938. évi május hó 16-tól, május hó 30-ig bezárólag a központi választmány hivatali helyiségében (városháza földszint 18. sz. szoba) írásban nyújthatók be. Felszólaló köteles felszólalását indokolni és mellékelni, illetőleg bemutatni azokat az okirat bizonyítékokot, amelyeknek beszerzése az egyes egyéneknek módjában állhat, azokra a bizonyítékokra pedig, amelyeknek beszerzése az egyeseknek nem állhat módjában akként köteles felszólalásában utalni, hogy azok feltalálhatók, vagy beszerezhetők legyenek. Annak, aki fel akar szólni, a választójogi törvény 40. §-a értelmében minden hatóság, közhivatal, közhivatalnok, lelkész, nyilvános jellegű intézmény, egyesület, alapítvány és nyilvános számadásra kötelezett vállalat haladéktalanul rendelkezésre bocsátani mindazokat az adatokat, amelyek a felszólalásban felhozott bizonyításra szükségesek. A felszólalás oly változásra is alapítható, amely az összeírás óta állott elő. A felszólalásban új bizonyíték is felhozható. A felszólalónak, amennyiben kívánja a felszólalás átvételéről elismervény adatit. A beérkező felszólalások benyújtásuktól kezdve a fent jelzett időben és helyen szintén közszemlére lesznek kitéve, azokat a város polgármestere megbízottjának jelenlétében mindenki megtekintheti és köznapiakon délután 2—6 óráig lemosolhatja. A felszólalásra mindazok, akiket az 1925: XXVI. t. c. 40. §. (1) bekezdése szerint a felszólalás joga megillet, 1938. évi május hó 16-tól, június hó 14-ig bezárólag a központi választmányhoz írásban észrevételeket nyújthatnak be. Az észrevételeket ugyanolyan módon kell megszerkeszteni és benyújtani, mint a felszólalásokat. Kelt Debrecen sz. kir. város központi választmányától, 1938. évi április hó 27. napján. Zöld József a polgármester.

KÉPES VASÁRNAPJA

Marlene Dietrich és Douglas Fairbanks a Los Angelesben tartott film-bálon.

Mahatma Gandhi hindu és mohamedán barátaival. Gandhi alaposan lesoványodott.

Jegyzőkönyv

arról, hogy

a gyermek

minden kineve ennek az országnak. Ha nincs gyermek, akkor nincs miért élnünk. Ebben az egyetlen valóságban benne él, lélegzik a nemzet és annak az országnak van jövője, ahol bőségesen van a gyermek és meg is becsüljük ezt a szót mint a szent szót. Ezzel szemben nagyon sok esetben mit kell látnunk a legteljesebb felháborodás mellett. Azt, ami minden ép érzékű embernek egyet a lelkét évtizedek óta, de különösen a nagy háború óta. Azt, hogy a gyermekáldás már, már csapásnak látszik ebben a jelfordult lelkületű életben. A gyermekes családoknak élete szenvedés, megalázás és kétségbeesés elszomorító. Igazán nem vehet példát senki azokról, akiknek öt-hat gyermek veszi körül az asztalukat. Az az összeg, melyet a hivatalos, illetékes hatóság egy-egy gyermek nevelésére, táplálására megállapít, mint fizetéstöbbletet, szóra se érdemes. Helyesebben olyan megalázóan kevés, hogy az mindennél jobban sürgeti a fizetések javítását. Lakást ma már csak véletlenül lehet kapni olyan családok számára, ahol nem öt-hat, de egy-két gyermek is van. Háborzongató és elképpesztő állapot ez, mely ellen még jogorvoslattal se lehet élni. Mi lesz akkor, ha bőségesen lesz majd lakás, de nem lesznek lakók, mert nyilvánvalóan elszorvad a nemzet ilyen jelfogás mellett. Kinek a bűne, kinek a lelkét kell égetnie ezeknek a borzongatóan igaz tényeknek? ... Arról meg külön rémregényt lehetne írni, hogy mennyibe kerül öt-hat gyermeknek az iskolázatása, nevelése. Ruha, cipő, kenyér, tandíj, könyv mind olyan kínzó eszközök lettek a szülőknek, melyek megkeserítik egész életüket. És miből, Uristen, miből teremtsék elő, mikor a kereset, jövedelem és fizetés apadt, csak a megélhetés, lakás és ruházatkódás gondja gyarapodott. Törvényhozók, népképviselők, miért nem teszik ezt első sorban szóvá. Hát van ennél egezőbb és kínzóbb problémája a ma-

gyar életnek. Van ennél sürgősebb ügy, melyet, ha holnap nem rendeznek, belepusztulhat a nemzet, melyet aztán nem kell majd képviselni, mert nem lesz kit! ...

arról, hogy

a nyugdíj

megérdemelt tisztes fizetés, melyért egy munkás élete járát adozta fel az, aki kapja. Senki nem teheti szóvá, mert igaz, jogos. Sőt, mi hirdetjük, hogy minden embernek nyugdíját kellene adni bizonyos évekig eltöltött munkás esztendő után. Nem csak a közhivatalt és állást viselőknél, de mindenkinek. Nem is állítunk lehetetlent, csak egy kicsit széjjel kellene nézni a kérdés körül. Így mindennek előtt sürgősen, sőt azonnal meg kellene szüntetni azt a tarthatatlan helyzetet, hogy valahányszor nyugdíjba megy egy magas rangú köztisztviselő, ugyanakkor egy nyugdíjban meg egy magas rangú köztisztviselő egyenlő, ugyanakkor egy állást, mely sok esetben nyugdíjának talán százszorosát is túlértékelte a tekintetben. Itt kapja a nyugdíjat, amott felreszi az igazgatósági, elnökségi, jutaléki és a Jóisten a megmondhatója, hogy mi minden külön magas járulékait. Nyugdíjba megy, hogy még többet keressen. Az nem igaz, hogy ez magánügy, ez a magán-tőke lapjára tartozik. Hozzák a törvényeket, megrendszabályozzák a gazdasági-életet, hát miért nem gondolnak arra is, sőt első sorban arra, hogy magas állami és köztisztviselői nyugdíjak mellett ne lehessen megvárni még a magántőkét is, melyet ezerszerre értékesebben lehetne úgy kamatoztatni, hogy az elnökségi és igazgatósági túltengő juttatások helyett új és új állásokat, új és új vállalkozásokat teremtenének kényeret váró szájak és munkára éhes kezeknek! ...

arról, hogy

az üdvözlés

legszebb emberi meggyilatkozás szokott lenni, de persze arra ügyel az ember, hogy az ilyen üdvözlést szívből jövének lássa első sorban az, akit érdekel. Éppen ezért igen tamáskodó hangulatban fogadjuk Benes Ede, Csehszlovákiának ebben a percben még elnöki székben

ülő fejének üdvözlését, melyet a német kancellárnak küldött május elsejére. Tíznyolc esztendő alatt nem jutott eszükbe a cseheknek üdvözölni a németeket, most, no igen, most küldi a politikai agyafúrtság vén rókája az üdvözlését sebbel, lobbal, nehogy lekéssen... Mi azonban úgy érezzük, hogy Benes úr lekésett néhány fejhosszal. A német kancellár bizonyára vegyes érzelmekkel fogadta a prágai táviratot, mely a cseh szalmaszál igen bizonytalan szerepét játsza a mai világpolitikában...

arról, hogy

az étlap

egyetlen célt szolgálhat a mi felfogásunk szerint, nevezetesen azt, hogy a vendég válasszon magának vespeesenget, vagy lekáros derejét ebédhez, vagy racsorához. A világ minden táján ezt vallják, egészen bizonyos, hogy a kámbálók is így válekednének az étlapról, ha ott díratba lenne ez a nagyon érthető célú papíros, ugyanúgy, mint az eszkimóknál valahol a sarkkörök tájékán. Csak egyetlen országban nem szolgálja ezt a célt az étlap, mert ebben az országban az étlap is politikát csinál. Nem vitás, hogy ez a meg gondolatlan ország Románia, ahol azt akarja a csak román nyelven nyomtatható és írható étlap elhíttetni jámbor képzelgésben, hogy ott, ahol csak román étlap van, nem is lehet más nemzetiségű állampolgár, csak román. Szegény, szegény étlap, így lett belőled ostobácska iromány, mely egyik célt se szolgálhatod. Nem választhatnak rólad ételt és nem hirdetheted őszintén senkinek a világon azt, hogy csak románok vehetnek a kezükbe. Nem, ezt igazán nem lehet hirdetni akkor, amikor közel hárommillió magyar sorsáról gondolkodik a világ, akiknek a kezébe a böles román államvezetés most román étlapot nyújt...

arról, hogy

a cigány

mulásra való embertársunk, akinek muzsikája alól a szebbnél szebb magyar nőtlak azért sírnak fel, hogy bennünk hasonló érzelmek ébredjenek. Erra való cigány-primás és nem arra, hogy fejét

célpontnak használja fel pl. egy állami intézmény magasrangú tisztviselője, aki a hírek szerint azonban csak 26 esztendő. Mi azt várjuk az állami intézmények tisztviselőitől, hogy példátadó munkával szerepeljenek a nagy nyilvánosság előtt és ne botránys duhajkodással, különösen ne akkor, amikor ezren, meg ezren a kenyérrerától se tudják ma megszerezni. Cigányprimás fejét célpontnak venni és bele löni, nem virtus és nem mulatság. Ez otromba duhaj-ság. Ilyen felfogású embernek semmiféle állásban helye nincsen. Azt meg kerekén tagadom, hogy öntudatlanságig részeg volt az illető, bár akkor se volna ez mentő körülmény, mert miért rugott be annyira, különben pedig a részeg ember keze remeg, célozni nem tud. Bármint történt is a dolog, mentség erre a teltre nincsen...

jegyzi: sz. r. i.

Tavaszi

Örvényt kavargó tavaszi napfényben, cifra ruhában és nagy kevélyen ébred az erdő. Lombkoronáján szerelmi nászban, vakító kéjes győzelmi lázban heverész a nap. Almodó esőkbán szunnyad a szellő, rubingyűrűcskék édes-kesergő rózsaszín száján, Mátkás virágok fűnyoszolyákon, szűkeblecskéjük kábító mákony s esupa kínálat. Madárka csirren, bogárka koppan. Pille is libben, esermely is csobban, zízzen a levél. Tűzjelzések rohanó lázán feslik az álom s róla leválván sok apró esoda.

Megnépesül az erdő homálya: lilyhes legényke gyöngye karjába kacag egy lányka, Itt szoknya csillan, gyölesujjas ing is, Ott egy topánka s egy uniformis követi egymást.

Kis öreg néni ül csak magában. Kék estigyászos szemsugarában szürke szövécnek. Hideg zománcán a keskeny száznak megforrosodnak és tovasszállnak Örvényt kavargó tavaszi szélben a régi vágyak.

írték Soltészné Guldán Olga.

A magyar szellem vándorútja

A magyar expresszionizmus.

Minden századforduló reményét kelt az emberiségben a megújulásra. Századunk hajnalán is szakítanak a fiatalok a múlttal: a materializmussal. A tudomány váratlan jelenségekre bukkan s azzal magyarázza őket, hogy anyag nincs, csak erő. Egyetemes természeti törvény sincs, csupán statisztikai szabály: — csak az átlagra, a tömegre érvényes, az egyénre nem. Más szóval a mai tudomány szerint lehetséges a kivétel, lehetséges: a csoda.

Az új művészet kezdettől ebben az irányban tapogatózik: vallásos igénye támad. Nem realista már, hanem romantikus. Nem elemző, analitikus, hanem összegező, szintetikus. Nem elég szik meg az egyes jelenségek vizsgálataival, boncolásával. A világ összefüggését kutatja, a dolgok kapcsolatát akarja kideríteni. Legalkalmasabb módszere a szimbolizmus: ez bármily távoli jelenségeket egyetlen villanással egybe tud kapcsolni. Adyban például a fekete zongora zenéjére az az érzés tudatosul, hogy az Élet csak a vak Végzet fülsértő melódiája, józanul nem lehet kibírni. Mi is csupán hurok vagyunk ezen a „holond hangszeren”.

Az összefüggés-rendszernek három középpontja képzelhető: 1. a költő maga, 2. a költő közössége, valamelyik társadalmi osztály, faj vagy az egész emberiség, 3. az Isten. Irodalmunk sorban átéli ezeket a fokokat. Az egyéni összefüggés, az individualista szintézis véget ér a világháború kitörésekor. A munkásforradalom költészetét, az irredenta, a Szabó Dezső-féle fajmitosz: a kollektív szintézis. Mikor aztán minden földi viszony csalódásba visz, utolsó vigasztalást találnak költőink előtt a vallásos szintézis lehetősége.

Kifejezés tekintetében is föltűnő a különbség az új és régi költők közt. Petőfi és követői érthetően igyekeztek írni, a legmélyebb réteg, a falusi nép nyelvén. Az új költők viszont abból a meggyőződésből indulnak ki, hogy minden ember mindenki mástól különbözik, tehát csak teljesen egyéni eszközökkel fejezheti ki magát maradéktalanul. Ennek az egyéni kifejezésnek a neve: expresszió.

A huszadik század kezdete világ-szerte expresszionista. Legkorábban arat sikert ez a szándék Adyban és a köré csoportosuló „holnaposokban”. Hamarosan föllép ezután a modern olasz nemzedék is. Ez szintén szakít a mával, a jövőre utal: futuristának nevezi magát. Követik a francia kubisták, s végül a német expresszionisták. Korunk megrögzött balitétele, hogy az új művészet nemzetközi. Pedig valamennyi változata faji hagyományokból táplálkozik. Csak annyiban rokonok, hogy ezeket a vonásokat a városi ember tisztá elvontságával fejezik ki. Ez az elvontság zárja el őket az élet meleg realitástól.

Adyék korai föllépte szerencsére gát: nem mernek még teljesen szakítani az anyagi valósággal. A magyar hagyomány nem is tűrné ezt. S ez biztosítja örök érvényüket. Expresszionista színek is mindinkább kopnak amint egyéni szintézisük kollektív, majd még egyetemesebbé, vallásossá válik. Végül újra föllükkeredik irodalmunkban a tiszta népi egyszerűség.

Ady: a teljes kitérülés lírája.

Városra és vidékre szakadt irodalmunkat Ady egyesíti. — még hozzá lírával, pedig a versnek már évtizedek óta nem volt közönsége. Mindenkinél mond valamit, a szellem emberének s a munkásnak is. Célja a teljes kitérülés. A lélek époló határtalan, mint maga a látható világ. Már Madách rábukkan „Én szivében” Ádárra, Évára, Luciferre. Ady még tovább megy. Bevallja, hogy a nagyratörő férfi, a hiú asszony és a lázadó sátán: mind ő. Az egyéni szintézis benne valósul meg teljesen.

Öszintesége sok botránkozást és vitát kelt. Melyik Ady az igazi? Együtt valamennyi! Ady: a millió ellenmondásból szőtt ember! Erre a kitérülésre Petőfi bátorítja, csak figyelmük irányja különbözik. Már Vajda kezd távolodni a látható világtól. Ady aztán nem is érdekli más, csak a szellem: a tulajdon belseje. Utolsó éveiben már folyton a révület szédítő ormain jár, ahol Vörösmarty Vén Gígánya.

Vajdát, Petőfit, Csokonait, a kuruc költőket és Balassát tudatosan vallja őseinek. Formáival Szenci Molnár háromszázados zsoldárritusait újítja föl. Zenéje sokhúrú, ősi ízű, jellegzetesen magyar. Teljesen a hazai hagyomány neveli.

Első igazi kötetével, az Uj Versekkel látszólag ki akar szakadni a magyar világból, de rögtön bevezető versében nyomatékosan utal ősi gyökereire. Birtokba is veszi s fölújítja a régi magyar szellemi hagyományt. Elsősorban a latin népek műveltsége vonzza, a francia és az olasz, mint egész fajtánkat a keresztényiség óta. Párizsban fögyűlt örömszomja túlobog az anyag korlátain. Látomásait, rejtelmes szorongásait kezdettől népi babonás varázssal árasztja el. Ő a legmodernebb s a legősibb huszadik századi költő.

Eleinte csupa expresszió: új meg új fordulat, merész tömörités. Bonyolult lelki folyamatokat sűrít néhány rövid versszakba. Egy-egy sora közt mély szakadék tátog, de az érzés viharok hullámcsücsait vakítóan világítja meg. Költeményei: lírai balladák. Zúfolt tömörsége teszi homályossá, nem szimbolizmus. Minden romantikus stílus szereti a sejtetést.

Ady jelképei egyértelműek. Nem önkényesen találja ki őket; kényszerítő erővel alakulnak ki benne, egymásból nőnek, ágaznak szét s egy törzsben futnak össze. Költészeté valóságos világra: gyökere a pokolban, lombjai égi magasban.

Mire országos roham indul ellene anyagimádatá, Pénz-himnuszai miatt, már vallásos verseket ír. Érthetetlen voltán botránkoznak, s ő egyre zordabb, édonabb. Nemzetgyalázónak kürtölik, pedig benne tudatosul a harcos keserű fajiság.

Erzésznyilvánulásaiknak ép az szerzet hitelt, hogy ellenkező hangulatait sem titkolja. Dávidi zsoltárok hangján vallja frigyés társának Istent, de szüntelen bírkodik vele. Ez teszi megrázóan élményszerűvé. Ime: az emberi lélek, ha őszinte magához, a materializmus korában sem tagadhatja, hogy lehetetlen élnünk, gondolkozunk Isten nélkül. Petőfire leíró versei jellemzőek, Adyra a vallásos versei.

Magyar öntudata is őszinte, bonyolult, a vajadás minden gyötrelmét mutatja. Erzi, mi vár rá. Kossuth teremtélenit föl egyik remekében (Magyar Jakobinus Dalai): szerinte a Duna-medence népeinek közös a soruk, össze kell fogniuk elnyomók ellen. A magyar nagybírtok, zsidó nagytöke és a magas sváb bürokrácia egyaránt népsorvasztó. Ady nem származás szerint osztályoz, hanem minőség szerint. A parasztlért és munkásért küzd, — s közben Tiszáék hivatalos Magyarországra közönyösen hagyja milliószámra kirajzni Amerikába népi tömegeinket. A szocializmust is öltözteti be magyar történelmi tudattal: Dózsa György és a kuruc-világ példával.

Jelentősége még most is nő. Történelmünknek korszerű értelmet ad, politikánknak népi irányt. Mindent föl-ráz, megújít. A magyarság lényegét keresi, s ezzel megtermékenyíti zenéket és képzőművészetünket. De főeredménye az, hogy kitágítja a magyar gondolkozást. Aranyék bezárkózta a látható világba. Ady két irányban is kitér ebből: lefelé, az ősi babonák közé, s fölfelé, a modern lélek hitvilágába. Szellemi életünket gyökerestül átalakítja.

Juhász Géza.

Milyen legyen a jó feleség?

Írta: Nánássy László

A természet örök törvényei szerint úgy jövünk a világra, hogy szüleinkel nem mi választhatjuk ki magunknak, azonban élettársunkat — a feleségünket, a férjünket — teljesen szabadon, ízlésünk, felfogásunk, érzelmeink alapján kereshetjük meg.

Sajnos a nők e téren óriási hibát szoktak elkövetni: sokszor a férjválasztásnál csakis az érzelmeikre hallgatnak s nem fontolják meg alaposan, hogy ki és milyen jellemű az a férfi, akirez egy életre lekötik magukat. Sok esetben

az szokott tragédiát okozni, hogy a leányok ahhoz a férjhez mennek, aki a leghamarabb hajlandó feleségül venni őket:

rendszerint nem tudnak várni arra a férfira, aki szívvel-lélekkel megszereti őket s akire nyugodtan rábízhatják jövőjüket, emberi boldogságukat. Ezért sajnos napjainkban már társadalmi jelenséggé vált, hogy a leányok csak megkezdik a férjhezmenést s egy vagy több elváltáson keresztül az önmeghatárolás örvényébe zuhannak.

Csak az lehet igazán boldog házasság, ahol a férj és feleség valóban egymás lelkének kiegészítői, ahol a szeretet harmonizálja hangolja egyéni két embert.

Általános tapasztalat, hogy a legtöbb leány, amikor férjhez megy, valahogy elveszti a leányálmok tisztá, üde elképzelését a házasság belső szépségéről, lényegbeli megvalósulásáról. A valószínű és menyasszony szemlélete egymásról szétfoszlik és a valóság tükrében mint az emberi művel két összetevője — a férfi és nő — ismernek egymásra. Sokszor a fiatal feleségnek túlkorán kell rádőbennie arra a nagy életigazságra, hogy emberi, női, asszonyi boldogságáért harcot, küzdelmet kell folytatnia, hogy férjét maradék nélkül megtarthassa magának. Hamar arra kell ébrednie, hogy

minden férfi egy kismérvben kényúr, aki elismeri, hogy a nő a teremtés remekműve, de a férfi a koronája.

Az okos feleség látszólag mindenben elfogadja férje felsőbbiségét, még a részletekben is követi férje felfogását, de finom s tapintatos asszonyi ösztönnel mindig a maga akaratát tudja megvalósítani. Így sohasem kerülhet ellentétbe a férje nézetével, akaratával, mert jól tudja, hogy egy férfi hiúságát, önérzetét semmiel sem lehet úgy felborítani, mint a nyílt szembezárással, határozott ellentéteskedéssel. Minden férfit, még a legtanultabbat, a legműveltebbet is — bizonyos tekintetben — nagy gyerek, akit az okos asszony finom tapintattal rá tud nevelni a saját elképzeléseire. Ebben aztán utólráhetetlen lélekűbúvárok az okos asszonyok — a jó feleségek.

A jó feleségnek kitűnően kell tudni reprezentálni a férje mellett: minden férfi büszke arra, ha a felesége úgy tud mozogni az ő társaságában, hogy mások elismerésével találkozik. A jó feleség igyekszik lelkét beállítani, teljesen ráhangolni férje világszemléletére, életmegtalására, mert mindig a férjével együtt akar menni életük utain. Az élet nemcsak örömeiből, hanem sok megpróbáltatásból tevődik össze: a jó feleség a megpróbáltatások viharaiiban védangyala a férjének.

A jó feleség legyen élet- és sors-társa a férjének: az iparos, a kereskedő felesége értsen férje szakmájához, a hivatalnok neje ossza meg férje gondjait, az ügyvéd,

mérnök, tanár, orvos felesége legyen szinte kollégája, munkatársa urának, a tudós, a művész, az író hitvese legyen muzsája férje alkotó zsenijének!

Ebben áll a boldog házasság lélektana, így lesz a jó feleség nélkülözhetetlen élettársa férjének, aki nélkül még csak el sem tudja képzelni életét: az ilyen feleség a boldogság napsugarával tudja elárasztani férje életének minden percét.

A jó feleségnek soha nem lehetnek olyan életigényei, amit a férje anyagi lehetőségei alig vagy egyáltalában nem tudnak megvalósítani. Eppen ezért a jó feleség nem kíván olyan külső körülményeket még álmában sem, amit férje nem tud előteremteni.

Nem is lehet a jó feleséget elképzelni sem, hogy ne legyen jó gazdaasszony, ne értsen a főzés művészetéhez. A gyomor sok férfinnél nagy jelentőségű tényező s amelyik nő nem ért a háztartáshoz, az mindaddig ne is gondoljon a férjhezmenésre, míg tökéletesen nem ért a háztartás minden ágához.

A jó feleség nem lehet rabja a divathóbortnak, a szertelen nagyzo-lásnak, a férje társadalmi s anyagi helyzetének meg nem felelő igényeknek.

Sajnos nagyon sok feleség valóságos börtönt rendez be a családi otthonban férje számára: így aztán nagyon is érthető, hogy sok férfi szabadulni igyekszik ebből az otthonnak csúfolt zárkából. Némelyik nő egyáltalában nem tud rájönni arra a lélektani igazságra, hogy a férje nem érezheti jól magát mellette, ha úgyiszólván mindennap valóságos házi cirksut rendez számára. Szemére veti, hogy mások mennyivel különbek, mint az ő férje, mindennap elsorolja férje valóságos, vagy csak vélt hibáit, bűneit, mulasztásait, szinte állandó muzsikává válik otthon, hogy mily szerencsétlen lett ő a házasságában. A férfiak igen hamar meguntják ezt az állandó jelenetkezést s a végén már meg sem hallják, hanem igyekeznek minél kevesebbet otthon lenni a szemrehányások zuhatagában.

A jó feleség legyen szerető elnézéssel férje hibáival szemben: ne fecseggje ki, de különösen ne alázza meg mások előtt férjét, mert ezzel örökre elveszíti férje lelkét. Az igazi szeretet mindent megért, de főleg mindent eltűr és megbocsát.

Nagyon sok férfi csak azért merült el végleg hibái mocsarában, mert a feleség állandóan ostorozta, megálázta, túlozta hibáit, fogyatékoságát s önbizalmát, erkölcsi akaraterejét darabokra törte.

A feleség soha ne turkáljon férje életében, de főleg soha ne melegítse fel az elmúlt dolgokat, mert ettől még a legszelidebb férfi is olyan lesz, mint az a csikó, amelyiknek tüzes taplót tettek a füllébe.

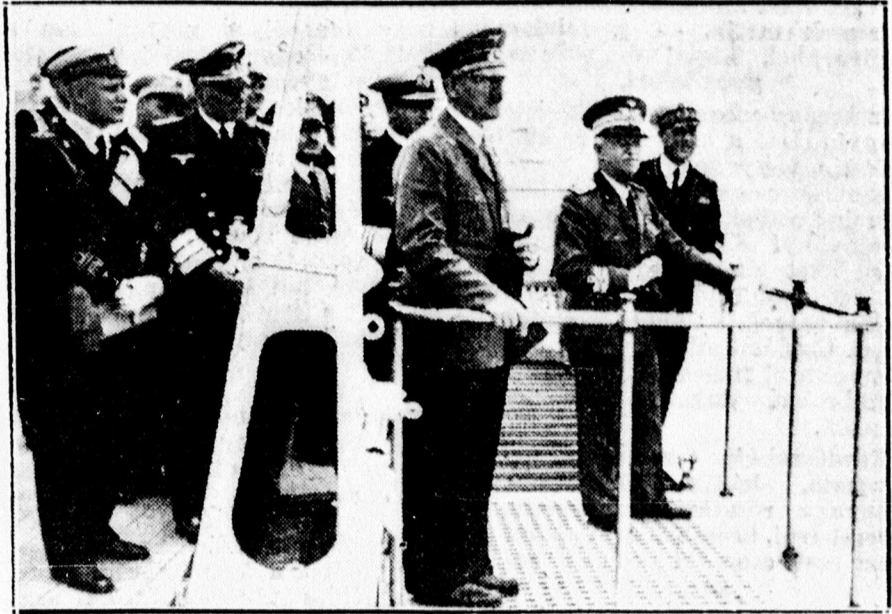
A jó feleség boldog otthon varázsoljon férjének: ebből a meleg otthonból soha nem kívánkozik el a férfi az erkölcsi ballépések, káros szenvedélyek mellékutáiba.

A legtöbb u. n. rossz férj — a felesége áldozata, aki szerető megértés helyett állandó szemrehányásokkal kergette a tragikus következményű meggondolatlanságok felé.

A nők kivétel nélküli szeretnek szépen, dívatosan, választékosan öltözködni: a tavalyi ruha, kalap s egyéb ruhtekék már elavult ócskaság, amit legalább is át kell alakítani, ha nem

Az angol király a Glasgowban rendezett kiállítás megnyitására érkezik.

Hitler vezér és kancellár az olasz királlyal a tiszteletére rendezett flotta-gyakorlatot szemléli.

lehet a legújabbat megvenni. Szinte sajátságos ellentét: a legtöbb nő nagyon szeret otthon rendezetlenül, amint mondani szokták — kényelemben lenni. Lompos háziruhában, papucsban, minden jólápoltság nélkül foglalatoskodni a lakásban, a háztartásban, a konyhában. Pedig a legtöbb férfi az illúziók világában érzi jól magát s nem szeretik a rendezetlen, konyhaszagú, ápolatlan nőket, még ha a feleségük is.

A jó feleség, az okos asszony legyen mindig tiszta, rendes, ápolts s a főfelhár nőességét sugározza ki magából, mert ezzel tudja magának lekötni s mindennap meghódítani a férjét. Ez az asszonyi életművészet legmagasabb gyakorlata, mert így a férfi soha nem is kívánczik azon tiltott területekre, ahol a legtöbb házasság helyrehozhatatlanul össze szokott törni.

A jó feleségnek a férje legyen a legfontosabb személy az egész világban! Ezért kell elhagynia apját, anyját, testvérét, mindenkit — még a barátait is, — hogy egyedül lehessen élete kiegészítőjével — a férjével.

Természetesen ez nem azt jelenti, hogy a jó feleségnek valósággal rabszolgának kell lennie, hanem csak annyit, hogy a férje legyen mindenki előtt a legelső. A jó feleség nemcsak szereti, hanem tiszteli is a férjét, megbízik benne s nem öli a féltékenységgel gyanúját. Az olyan nő vagy az olyan férfi, akiben a féltékenységgel csak halvány nyoma is megvan, — az hamar pokollá fogja változtatni a legjobban indult házassági harmóniát is. Féltékeny ember soha se kössön házasságot: maradjon agglagény vagy vénlány, de ne tegye tönkre egy másik ember életét.

A nő, az asszony, a feleség legfenségebb hivatása — az anyaság. Amelyik férjiből, de különösen nőből hiányzik a gyermek utáni benső vágyakozás — azok beteg lelkű emberek s kár, sőt bűn összeházasodniok.

Nincs mélyebb emberi életöröm, mint amikor egy férj s feleség tekintete boldogan összecsillog gyermekük szemében: egymást látják, érzik s csókolják meg szeretett gyermekükben. Ennél nagyobb élmény, igazibb emberi boldogság nincs s nem is lehet a földön!

A gyermek a legjobb, a legbiztosabb összekötőkapcsa a két emberi szív boldogságának; akik ezt elmulasztják, de kiváltképen megakadályozzák, — azok önmaguk boldogságának gyilkosai.

A nő, az asszony, a jó feleség a gyermekében éli és teljesíti ki önmagát.

a gyermek a nő, a feleség királynői koronája, amelynek ragyogása mosollyal, derüvel, életörömmel,

életöstönzéssel tudja betölteni minden férfi lelkét.

Az édesanyai méltóság a női hivatás betelöltése, kiteljesítése, emberi csúcspontja: nincs az az önmegtartózkodás, aszkéta élet, imádságos világegyvonalás, amely csak hasonlítana is az édesanyai méltóság teljes betelöltéséhez. Ennek megvalósításában lesz a nő, az asszony, a hitves, az anya a teremtés, az élet, az Isten remekműve.

A jó feleség, a szerető hitves jobb kezén, annak ujján ott esillog a karikagyűrű, mint a hitvesi hűség s szeretet győzelmi szimbóluma: nemes arany az anyaga, mint amilyen nemes a szeretet valósága, minden erény, tö-

kéletesség foglalata, teljessége.

Amint a karikagyűrű önmagába visszatérő, végnélküli folytonosság, éppen úgy a jó feleség szeretete nem ér soha véget férje iránt.

Akinek olyan hitvest adott az Isten, hogy elmondhatja, ha ezerszer is kellene feleséget, férjét választania, akkor is csak a feleségét, férjét választaná. — ez a nő, ez a férfi az élet győztese, de aki ezt nem tudja elmondani önmagáról — az az élet szerenséttlen koldusa!

Magyar leányok, magyar nők s asszonyok, legyetek jó feleségek, hogy virradjon ránk egy boldogabb, életerősebb Magyarország!

A radványi Kastély-szálló ünnepélyes megnyitása

Szűkrázó napfény, madáresiesereg, virágzó lombok, zöld gyep-ágy, a kastély ormán piros-kék selem lobogó, lépesőjén pedig gróf Károlyi István, a kastély és a környező 26.000 hold ura, gróf Jankovits Dénes jósággormányzó, vitéz Onczay László jósággazgató fogadta a Kastély szálló megnyitására meghívott vendégsereget.

Azonnal munkához láttunk; mindent jól megnézni, mindenről hű képet adni.

Amerre a szem lát, mindenütt zöld gyep változik a lombos fákkal. Évszázados tölgyek

zöldmohás bükkök, égigérő fenyőfák. Fekete rigók rajának csattogása gyönyörködteti a városi zajhoz durvult füleket.

A kastély bejáratához oda látzik a esolnakázó tö ezer színben játszó víziúkra. Mellette a napokban elkészült fehér és világoskék esempés mintegy harminc méteres úszómedence, körülötte gyep napozó és tennispálya. Ez csak egy pillantás a kastély lépesőjéről, de bent vár a kastélyban az igazi szép az igaz művészi, amihez eddig csak múzeumokban juthatott a közönséges halandó.

A tánebemutatót nézik gróf Károlyi Istvánné, gróf Jankovits Anna, gróf Károlyi István, gróf Bethlen Margit, gróf Jankovits Dénes. (Stuhán Tibor felvétele)

A lépesőház, mindjárt ilyen helyen sohasem látott dolgokat tár elénk Károlyi István vadász trófeái:

Legmegkapóbb közöttük a zsiráf fej a nyakával mely a földszinten kezdődik s az emeleten végződik.

Tigris- és oroszlanbőrök váltakoznak, bivaly és vadkan fejekkel, de van közöttük orszarvú és zebra fej is, s a tűzök fejek szerényen csak egy kétméteres falat borítanak.

A lépesőházból nyílik a hall a könyvtárszoba, a társalgó, étterem és a grófi család magánosztálya.

A kastély szálló távlati képe. (M. F. I. felvétele)

Részlet a szálló társalgójából. (M. F. I. felvétele)

A hall boltíveit hatalmas csavart olasz márványoszlop műremek tartja. — A falakon Brueghel, Ligeti és más nagyok képei,

a márvány mozaikot csak itt-ott hagyja látni a hatalmas és kisebb szindus, vagyonokat érő perzsák összevisszasága. Boldog halandó, ez mind a tied lehet, ha megszállsz a radványi Kastély-szállóban. — Tied lehet az a három terem is, melyet maharadza lakosztálynak neveznek. Itt ébren is álmodni lehet. Csodás antik bútorok, oszlopos velencei reneszánsz ágyak, seilyemborkát takarók, velencei csipkék.

Fürdőszobája teremnek is nevezhető, kádja sülyesztve, anyaga rózsaszín márvány, erről írni, beszélni nem lehet ezt csak csodálni szabad sokáig.

A maharadza lakosztály is kiadó, bárki beleköltözhet. Kiadó az, ami valamikor a Károlyiak legféltettebb kincse volt. De hála Károlyi István grófnak, aki megértette az idők szavát s ami eddig csak az övé volt, azt ma közkinccsé tette.

A kastély többi szobája is mind, mind egy kis lakosztály, sehohly bántó új bútor. Mindenütt a család évszázados bútorai, szőnyegek brokátjai.

Nehéz székek, mázsás asztalok, intarziás remekbe készült bútorok mind, mind műzeális tárgyak, — ma pedig mindenkié.

Külön fejezetet érdemelne a grófi lakosztály, melynek bejáratát egy olasz mester faragta márványba, még a tizenhatodik században. Firenzéből szerezte meg a mult században a gróf egyik öse. Ebédüljük sárga brokát selyem tapétájú s nehéz borszékeit csak szolga tudja emelgetni.

Belekábulva a látottakba, szabadba vágyunk s már nemsokára robognak is a vadas kertbe.

Négyezer hold vaddal telve, ljezd őzek, szarvasok, muffedonok néznek felénk, megállnak egy pillanatra, — bámulnak, csodálkoznak, mint nemrég mi a kastélyban — hogy annál gyorsabban, hatalmas csörtetéssel belevessek magukat az ősröngyegbe.

Kocsink nemsokára a kényszerhatárhoz ér s ott vezet az utunk pár száz méteren keresztül s ökölbe szorul a kezünk, mikor a cseh határőrök vigyorgását látjuk. — A füzéri vár pár kilométerre innen, szép időben a Kassa városa pompásan látható.

A golfpálya, mely tizenhat körös, a világ golfozóit fogja ide csábítani.

Ennyire minden együtt talán még külföldi üdülőhelyeken sem található. Világvárosi kényelemmel ellátott szálló, ami semmit sem veszített kastélyi jellegéből. Pár évvel ezelőtt még petróleummal világítottak, ma meleg és hideg víz folyik a csapokban, melyet több kilométerről vezettek ide.

Félmillióba került az átalakítás és két esztendőbe és nagyon sok-sok szívbe, amit feláldozott a gróf, mert most már nem az övé a legkedvesebb kastélya, hanem mindenkié.

A megnyitás előtti napon ünnepélyes vacsora volt, melyen a gróf felesége Windisch-graetz Mária hercegnő volt a háziasszony, aki férjével együtt nemcsak a legelőkelőbb főúr, hanem a legkedvesebb háziasszony is, reggel háromig kitartott velünk az édes-bús

cigányzene szomorú-víg hangja mellett.

Az ünnepélyes megnyitáson a gróf keresetlen szavakkal éltette a kormányzót, mint a rend és nyugalom legfőbb őrét és munkatársairól emlékezett meg, különösen kiemelve Lehotzky György építész, akinek legnagyobb érdeme az építkezés nagyszerű kivitelezése. Majd Tormay Géza üdvözölte Károlyi István grótot, megköszönve azt a hatalmas kulturmunkát a kereskedelmi miniszter nevében is, melyet a kastélynak szállóvá való átengedésével végzett. Azt, hogy idegenforgalmunkat hatalmas mértékben növelni fogja. Szentimrey Pál alispán a mai napra elkészült levante sport pályákat vette át, köszönetet mondva azért a grófnak. Majd dr. Hindy Zoltán szellemes szavaival befejeződtek a felszólalások. Ebéd után népies táncbemutató és arató jeleneteknek voltunk tanúi, ahol mint egy 8—10. az uradalomhoz tartozó falu bokrétságai vonultak fel.

Az ünnepélyes megnyitón a meg-

jelenek közül kiemelkedek gróf Bethlen Margit, gróf Jankovich Dénes feleségével és hugával, gróf Semsey Andor feleségével, Onczay László uradalmi erdőigazgató, Patay Sámuel és Fáy István főispánok, vitéz Zsilinszky Gábor és még nagyon sok más megyei előkelőség. Továbbá a külföldi, fővárosi és a jelentősebb vidéki lapok újságírói, közöttük báró Doblhoff Lilli, Guthy Böske, Bakos Ákos, Egyed Zoltán, L. A. Widmer és gróf Szapári az American Express Co igazgatói, Fiala Ferenc, az olasz, angol és amerikai távirati irodák kiküldöttei, az M. T. I. és M. F. I. kiküldöttei.

Az ünnepélyes megnyitás és általában minden a legnagyobb terv szerűséggel és rutinnal pergett le, melyekért Péteri Béla szálló igazgatót illeti a babér.

Sok szerencsét kívánunk a grófnak, aki ezen a téren úttörő s reméljük, hogy mint elsőrendű főúr és elsőrendű afrikai vadász, éppen úgy első lesz a szállodatulajdonosok között is.

S. T.

Mig Ágnesből Agota lesz...

A szobában félhomály uralkodott s a kandallóban sieteregve égtek a fahasabok. Az öreg fali óra ingája méltóságjeljes lassúsággal lengett ide-oda. Megszokott, beteges kegyegése már szinte hozzártartozott az öreg levendulaszagú bútorokkal kitömött kis szoba levegőjéhez.

Ágnes ölbegett kezekkel ült egy öreg karosszék kényelmes ölben és ábrándozva nézte a lassan szürkülő havas utcát. Időnként egy-egy szán repült el az ablak előtt vidám csilingeléssel, jókedvű kacagó emberekkel.

A havasok vakító fehérségét fekete takaróval vonta be a leszálolt sötétség s a szerteszórt faházak kiesiny ablakaiban pislákoló fények bújkáltak. Itt-ott egy-egy kőbor kutya üvöltött, vérekes szeméit az éppen most kelő hold vörös korongjára meresztve.

Ágnes még gondolataiban mélyedve, lábát a kandalló széles pemejére fektetve nézte az izzó fahasabokat. Lelke messze szárnyalt, túl a hegyek közé ékelt kis erdélyi falu határain.

Az ajtó nesztelenül felnyit s kedves csoszogással öv. Tunyoginé, Ágnes anyja lépett be.

— Ágicám, kislányom, iszol egy jó forró kávét?

Ágnes nagy kerek szeméibe meleg fény lopózott. Felemelkedett kényelmes helyzetéből és keblére ölelte a kis vékony öregasszonyt.

— Ne fáradj, jó anyám, hisz nemrég ebédeltünk. Inkább gyere, ülj ide mellém, mesélj sokat a mi kis falunkról, a régi ismerősökről, a hegyekről, kik élnek még és kik haltak meg azóta, hogy én elmentem innen.

Gyengéd erőszakkal maga mellé vonta anyját a pamlag egyik sarukába s nem eresztette el a kezét. Tunyoginé szokásos mozdulattal végigsímitott kötényén s halk, beteges hangon mesélni kezdett.

— Ahogy te elmentél innen, jött egyik baj a másik után a szép hízóim eldöglöttek, tyúkjaim nagy részét elvitte a görény. A gyümölcsöt a jég elverte s bizony, a bűzában is nagy kárt csinált. Magam voltam, azt sem tudtam, mihez

kezdjek.

Elhallgatott, mert gyenge tüdejét köhögés fojtogatta. Ágnes remegő szeretettel ölelte magához s feltörő könnyeit alig bírta visszafojtani. És mikor a köhögési roham elmúlt, Tunyoginé lánya kezét simogatva, tovább beszélt.

— De a jó Isten megsegített. Te küldtél egy kis pénzt, amin én rendbeszedtem a gazdaságot. Kitalároztam a házat, új függönyöket vettem, megcsináltattam a széjjelhullt kerítést. Még malacokat is tudtam venni. Oh, hányszor áldottam a nevedet, édes jó gyermekem. Ugy vigyáztam minden filére, ne hogy egyet is hiába adjak ki. Tudtam mennyit kellett nélkülöznöd, hogy szerény fizetésből ennyit félre tudjál rakni.

Ágnes áldotta a sötétedést, mely eltakarta szegényespirban égő arcát. Szeretett volna felsikoltani, mert minden szó, amit anyja kiejtett éles törként furódtak szívébe. Ajkát összeharapta s kezét el rejtette, hogy anyja észre ne vegye azok remegését. Tunyoginé meg mit sem sejtve lánya szenvedéséről, mesélt tovább.

— Egyik év telt a másik után. Hiába vártalak haza. Te nem jöttél. Mindég biztattam magam, na majd karácsonykor, na majd húsvétkor s mikor nem jöttél, biztosra vettem, hogy pünköstkor majd csak megérkezel. Sokat sírtam és imádkoztam érted, drága gyermekem. Emlékszel? Egyszer egy egész esztendőig nem írtál, tudod, mikor oly nagy beteg voltál. Az az egy esztendő legalább ötöt vett el az életemből. Minden nap kiálltam ide a kis kapuba s lestem a postást —, de hiába. Levél csak nem jött. Tudtam, hogy valami bajod van, megéreztem. Félnapokat töltöttem fenn a Kálvárián életedért könyörögve s az anyámet kínálva helyette cserébe...

Ágnes nem bírta tovább, felzokogott.

— Anyám, drága jó anyám! Tunyoginé pedig ráncos öreg kezét Ágnes felé nyújtotta, hogy kebelére ölelje zokogó leányát.

— Ne sírj, kis Ágicám, régen volt s hála Istennek el múlt. Látod minden rendben van, nem

szenvedetünk szükségét. Csak te maradj most már itthon.

E szavakra úgy érezte Ágnes, mintha valaki összeszorítaná a szívét.

Itthon maradni e kis falu unalmas egyhangúságában? Otthagyni Pestet örökre minden örömeivel, szépségeivel, mulatságaival? Lemondani mindenről, ami eddig az életet jelentette számára? Elfelajteni barátokat, elhagyni művészetét, feláldozni szerelmét? Kivánhat ilyen egy anya gyermekeitől?

Tunyoginé örült leányának s nem sejtette, mi megy végbe annak lelkében.

— Mert ugy-e most már itthon maradsz? Nem hagysz el többé soha. Látod, nagyon beteg vagyok, napjaim meg vannak számlálva. Azt szeretném, ha ezt a kis rövid időt egymást szeretve, egymásnak örülve töltenénk. Valamikor úgy szeretted a falut, a hegyeket, a vadvirágok festett réteket, a zuhogó kis hegyi patakat. Maradj itthon Ágicám, kislányom, mert ha ismét elmegy, anyádat többé nem láthatod.

Ágnes már ott ült a pamlag előtt, lecsúsza, zokogó arcát anyja ölébe rejtve. Ő meg simogatta az illatos szőke hajkoronát gyengéd, vigasztaló szavakat suttogva lánya fülebe.

Igy ültek sokáig. Ágnes a pamlag előtt heverő kopott medvebőrön, anyja meg lánya fejét simogatva. A lánya lelkében heves indulatok háborogtak s még nem tudta mit határozzon.

Kint nagy pelyhekben hullott a hó, bent csak a falióra megszokott kegyegése és olykor-olykor Tunyoginé asztmás köhögése hallatszott.

Ágnes lelkében a közelmúlt kedves emlékei váltották egymást filmszerű gyorsasággal. Még füleiben cserengtek Béla izzó szenvedélytől fűtött szavai:

— Ágó, szép szőke szerelmem, siess, karom ölelésre vár. Számolni fogom az órákat s remegve várom majd az utolsó, melyet nélkül kell eltöltenem. Egy pillanatra sem feledlek s lelkem követni fog, oda, messze a havasok közé ékelt kis falu hóföldte házaiba, ahol a te hazád van. Ne maradj soká, hisz tudod, nélkülüled gyötrelmem az életem.

— Béla! — suttogta leheletszerűen anyja kőtenyébe — Béla! Nem bírom nélkülüled az életet! — Meg kell örülnöm! Mit tegyek? Szeretlek! Szeretlek! Szeretlek!

Megkínzott lelkéből fájó zokogás tört fel. Tunyoginé magához vonta a lányt.

— Kislányom, Ágicám, mi az? Mért zokogsz? Fáj valami? Nem szereted anyádat? Nem akarsz itt maradni, vissza vágyol régi otthonodba?...

Ágnes felszarította könnyeit s arcára mosolyt erőszakolt.

— Nem fáj semmi, édes és nagyon szeretlek. Igazán az akarod, hogy maradjak?

Tunyoginé fehér, ráncos arcára fiatalos pirt festett az öröm.

— Maradj! Maradj! Maradj! És Ágnes maradt.

A tél elmúlt, a hegyek zöldülni kezdtek s a számoeca is új virágot hajtott. A ház előtti öreg akácafa is virágba borult s édes illata belopódzott a kis szoba örökös csendjébe. A Kálvária-hegy oldalában ibolyát szedő gyermekek vidám hada futkározott. A kis falu girbagurba uccáin a mezőre igyekvő, vagy onnan jövő parasztok állodgáltak és egy kis tere-fere után lépteiket meggyorsítva hallagtak ki-ki dolgait után.

Csak Ágnes ült egyedül a leszóttított kis szoba levendulaszagú csendjében, ölbegett kezekkel. — Mellette a földön egy könyv, el-

A sinajai kisantant konferenciáról. — Jobbról második Christea Miron román miniszterelnök.

A bécsi Martha Mareck asszony, kit négyeszeres gyilkossággal vádolnak. A fényképen mellette ferje, kit szintén eltett láb alól.

dobva, olvasatlanul. Nem érdekelte. Hiába nézte a betűt, az értelmet nem tudta felfogni, mert gondolatai messze jártak. Megunt a hasztalan küzdelmet —, eldobta. Felállt, kinyújtózta elgémberedett tagjait s kilépett az izzó napsütésbe. Karesú alakján jólesően ömlött el a meleg s a gyenge tavaszi szél meglebbentette vékony ruháját.

A szérű mellett hatalmas komondor nyújtózott s vidám vakantással üdvözölte a tornácra megjelenő Agnest. Elindultak.

A mezőn dolgozók letették a kapát s a kasza sem pendült mikor Ágnes előttük elhaladt. Szelid alázattal üdvözölték a mindig komoly, bánatos szép leányt.

— Az Ágnes —, suttogták egymásnak, pedig mind ismerte.

— Mint egy Mária-kép — mondogatták egymásnak, pedig mind ismerte.

Es Ágnes ott fenn, a dombon, leült egy mohlepte sziklára s hosszasan nézte a falut. Arcára a vágy egy új vonást festett, mely még szebbé, finomabbá tette az amúgy is bájos, szomorú arccskát. A messze kéklő hegyek aranyban izzottak a nyugvó nap visszavert fényében. Ágnes talán nem is látta ezt a képet, amit Isten keze festett tökéletesen, hasonlíthatatlanul. Az ő szeme messzebbre nézett, túl a triannoni határon, oda hol a nap most merül el a Duna szelid hullámaiba.

Benyhnyta szemét s azt hitte, hogy a domb, melyen áll, a Gélérthegy s alatta nem a kis falu, hanem a főváros húzódik. Pészülten figyelt s várta, hogy a langyos tavaszi szellő egy villamos éles csillingelését hozza feléje. És mikor hiába várt, illatos kis zsebkendőjével felszárította szemébe-lopakodó esillogó könnyeket.

Elmúlt a nyár, jött az ősz. A falevelek megsárgultak s lassan leperegtek. Ágnes ott fenn, a Kálvária három keresztje előtt naponta buzgón imádkozott édesanyja egészségéért.

Özvegy Tunyogi Boldizsárné súlyos betegen feküdt a levendulaszagu csendes kis szobában.

A fecskék már elköltöztek s az égen darucesapat húzott át. A Kálvária orgonabokrai pörén, kopaszon álltak s a három kereszt között füttyülve zúgott a szél. A kis kápolna bádogg toronyablaka esikorogva csapkodott.

Özvegy Tunyogi Boldizsárné meghalt.

Ágnes roskadozva lépdelt az egyszerű tölgyfakoporó után s úgy érezte anyjával együtt sírba szállt minden, ami az élethez kötötte.

Otthon az üres, hideg lakás még szomorúbbá tette. A sok bútor mind a helyén állt, mégis üresnek érezte. Lélek nélkül járt, egyik szobából ki, a másikba be, de helyét sehol sem találta.

— Istenem! — sirt fel benne a rémület —, hol van az én hazám. Ehol van az otthonom. Hát nincs egy hely hováfejem lehajthatnám, nincs senki, aki hozzám tartozna? Nincs senki, aki megfogná kezem s azt mondaná: gyermekem!

Zokogva borult anyja bevetett ággyára. Síratta anyját, azt a tisztá, beteg öregasszonyt, síratta multját édes emlékeivel, síratta jelenét minden arvaságával és síratta jövőjét örök lemondásával.

Kint a kútágas vészesen nyikorogott, a nyitvahagyott kiskaput csapkodta a hideg őszi szél.

Agnes esomagolt.

Mint a tolvaj, úgy osont ki a kis kapun. A ház néma és sötét volt s az uccán sehol egy lélek. Ljeden sirt fel a kiskapu zárja, midőn Ágnes a kulcsot megfordította benne. Egy pillanatig még állt a kapu előtt, majd forró ajkát annak cifra faragásra szorította.

Isten veletek! Isten veletek! — suttogta s fáradtan, egy élet szörnyű terhével fiatal vállain megindult.

Egy hosszú év telt el azóta. Az udvart felverte a gyom, a kertet benőtte a gaz. A kiskapu azóta mindég zárva. A szobában halálos esend, csak néha pattan valami az öreg bútorokban. Majd ismét esend lesz.

Vajjon gondol-e valaki erre a gyepes udvarra és gazzal benőtt kertre?

Lehet, hogy Ágóta nővér, aki ott messze a várbeli kolostor szürke

falai között, amikor olvasója úgy megáll a kezében s szeme a meszeségbe téved —, talán erre az elhagyott, gazos kis udvarra gondol. *Patkós Bertalan.*

Beszédes adatok arról, hogy milyen volt a magyar uralom alatt a kisebbségi élet

Az erdélyi romának nem volt rosszabb sorsa, mint a magyarnak — Ma megközelítőleg sincs olyan helyzetben az erdélyi román a regálival szemben, mint Nagymagyarország idejében volt velünk szemben — Egy kiállítás, mely a magyar becsületnek esinél akaratlanul is propa gandát

A múlt alkalommal megemlékeztünk arról a kiállításról, melyet a kolozsvári egyetemen mostanában nyitottak meg, amelyről aztán az egyik odaáti magyar lap tudósítója igen ügyes beszámolót írt. Ebben a beszámolóban olyan adatok és számok vannak,

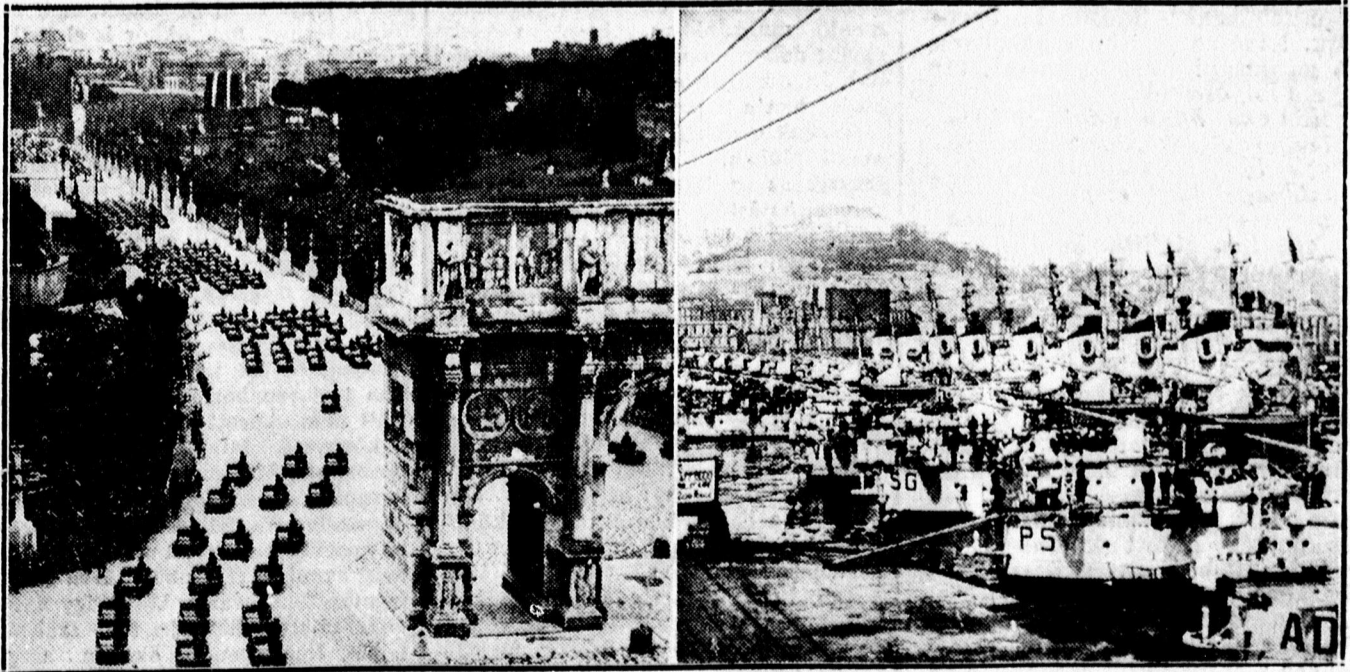
hiteles román adatok, melyekre felfigyelni ma elsődleges kötelességünk, hogy látván lássuk, milyen riselkedést tanúsítottunk mi azokkal a románokkal szemben Nagymagyarország életében, akik most — Nagymánia idejében a legképtelenebb erőszakkal ügykeznek kiirtani még az őrmejját is a magyarnak.

Ma lépten, nyomon halljuk, olvasuk az elnyomásnak olyan példáit, melyekre ma már a nagy világ is felfigyel. Annak idején, tizennyolc esztendővel ezelőtt a tria-

noni békét arra építette fel az ántant, hogy a kisebbségekkel nem szabad úgy bánni, ahogy az Osztrak-Magyar Monarchia területén bántak. Teljes jogot, szabadságot, kulturális, vallási, nemzeti egyenjóságot hirdettek és foglalták azokba a béke parancsokba, melyekkel megteremtették a többi között pl. Nagymániait is.

Es akkor ez az ország vállalta, hogy eleget tesz ennek a megállapodásnak, melyet a nagyhatalmak, mint kezesek írtak alá. Hogy véletlenül se tett eleget ennek a feltételnek, azt tudjuk s ma már hirdeti a világ sajtó is.

Ime, lássuk, hogy milyen alapos okok készítették az ántant hatalmakat arra, hogy ilyen erős és ellenőrizhető kikötéseket tegyenek az új államoknak a kisebbségekkel szemben. Az volt ellenünk a

Tankok felvonulása Rómában Hitler előtt.

A nápolyi flottagyakorlatra felvonulnak a hadihajók.

Magyar kirakatba — magyar árucikkeket

Mióta Pesten élek sokat esavargom a belváros üzleti negyedében. Szeretem a sétát és meg-megállok a kirakatok előtt. Nagyon tudok gyönyörködni az ügyesen összeállított kirakatokban, legyen az bármilyen szakmabeli is. És különös öröm számomra mindig, ha a szemlére kitett holmik — és a legtöbb az — magyar honi ipar termékei.

És figyelem a közönséget is. Úgy látom és hallok az idegeneknek is feltűnik a sok izléses pesti kirakat. Főleg a hölgyek vannak elragadtatva a magyar ruhaipar termékeitől, a textilgyárak remekkeitől és nem utolsó sorban az ötvös ipar gyönyörű ékszerutánszáitól. Ezeknek a kirakatai előtt mindig a legtöbb külföldi áll.

Mondom, minden kirakatot megnézek. Nemcsak ruházati cikkek, de még a csemegekereskedések kirakatait is.

És a belvárosi divatos, vagy kevésbé divatos csemegeüzletek kirakatai okozták nekem napok óta azt a sok bosszúságot, amit itt közreadok.

Tele vannak mostanában a belvárosi csemegekereskedések kirakatai Amerikából idehozott sós rudacsákkal, Angliából hozott kekszakkal.

Tessenek jól megérteni. Amerikából pontosan Mayersdale, Pennsylvania államból hoznak Magyarországra olyan kis sós rudacsákat, melyekre jobban csúszik az ital és az angliai Peek, Frean & Co. kekszei díszlegnek a belvárosi kirakatokban, mintha a honi lisztből nem lehetne ugyanolyan jó sós rudacsákat sütni, mint az amerikai búza lisztjéből és a canadai búza lisztjének Angliában készített kekszeje jobb lenne, mint amit a magyarországi hasonló gyárak elő tudnak állítani.

Jól tudom én, hogy Magyarországnak külföldről portékát kell hozni, mert hiszen most csemegekereskedelmel vásárol majdnem minden nemzet. Az angolok is vesznek nálunk sok mindent — előttem fekszik éppen a külkereskedelmi hivatal múlt évi jelentése, mely szerint az angolok hetven millió pengő értékű árut vettek tőlünk — és természetes, nekünk is kell tőlük vásárolni.

De én valahogy azt hiszem, talán olyan holmik kellene ott vennünk, amit kénytelenek vagyunk külföldön megvenni, mert mi azt nem gyártjuk vagy még nem olyan jó minőségben, mint az angolok.

De engedelmet kérek, a mi kekszjeinknél igazán nem jobbak a Peek, Frean & Co. gyártmányai se.

És főleg értetlenül állok az amerikai sós rudacsákkal szemben.

Jó, Amerika is vásárol tőlünk. Főleg magféléket. De hát az ezért kapott dollárért nem tudunk tőlük más, fontosabb cikket venni, mint itt is éppen olyan jól gyártható sós rudacsákat?

A Holtzmann s Cheese Pétz Sticke gyártmányú sós rudacsákat mint halom itt nagyban vásárolják is. Érdeklődtem az egyik üzletben, kik e cikket vevői, mire azt felelték „jobb körök”, ahol cocktail partikat adnak.

Érdekes: Amerikában nem mondanám, hogy éppen a „jobb körökben” lenne népszerű a sós rudacska. Ott: a sörcsarnokok bárpultjain üveg-tányérokban hever, hogy rágyják a vendégek — ingyen. Hogy jobban csússzon az öt centes és nem éppen finom sör. Amerikában t. i. a sörcsarnokokban az a divat, hogy sörcsuztatót adnak. Ahol 10 centet kell fizetni egy pohár sörért, ott már jobb holmit kap a vendég, mint a Holtzmann sós rudacsája. Ott felvágottak, ringli van gusztusosan elrendezve és ehhez a vendég kedvére. Állnak a pult előtt, falatoznak és isszák a sört.

Ha rajtam volna, én nem adnék valutát arra, hogy sós rudacsákat és kekszeket hozzanak be Amerikából és Angliából.

Fontosabb cikkekre tartogatnám a nemes valutát. Vagy fontosabb porté-

kát kérnék cserébe azért, amit mi eladunk Amerikának vagy Angliának.

Sós rudacsákat, kekszeket elsősorban gyártanak a mi ilyen üzemünk. És ha megtiltanák ennek behozatalát, több magyar liszt fogyna, magyar munkások keresnének a gyártással.

Sőt: én azt hiszem, mi ebből olyan nagyszerűket gyártunk, hogy ahelyett, hogy mi hozunk be ilyen árut Amerikából, Angliából — nekünk kellene szállítani olyan országokba, ahol nem gyártanak belőle.

Megjegyzem: a debreceni ipartestület mézeskalácsos szakosztályának azt hiszem érdemes lenne tanulmányozni az amerikai sós rudacsákat, angliai kekszeket. Valahogy úgy vélem, új tere lehetne terelni a debreceni mézeskalácsosokat, ha belemélyednének ennek a kérdésnek a tanulmányozásába és megfelelő támogatás mellett ráteréne ezeknek a cikkeknek a készítésére.

A mézeskalácsos szakosztály elnökének szíves figyelmébe ajánlom ezt a kérdést.

Fáy Fisher Andor.

Nagyapám

Irta: Dávidházy Imre.

Kedves barátaimmal lumpoltam együtt. Nagyszerű este volt. Sanyi pompás hangulatban volt, békésen és briliánsan csillogtatta. Az ő utánszái nemcsak utánszások voltak, hanem a legszellemesebb és legbizarrabb ötletek sorozata.

A társaság szétoszlása után éreztem, hogy egy kicsit többet ittam, hogy kicsit be vagyok csipentve. Dudoltam, tütyültem hazafelé menet.

Mikor hazaérkeztem, a nyári éj tünde, megtisztult és virágillatos levegőjét szívtam magamba. — A levegő annyira illatos volt, hogy hazérkeztem után rögtön kinyitottam kis legénylakásom ablakát, hogy ez a nagyszerű, megújult levegő csokolgasson körül alvásom alatt.

Az erősebb alkoholumort, már csak odahaza éreztem, úgy, hogy ruháimat csak ledobtam magamról, az ajtót lusta voltam már becsukni és a villányt eloltani. Az alkohol hatására az érzések, gondolatok és emlékek bizarrul kergettek egymást. Úgy két órát üthetett a Nagytemplom órája, mikor belépett hozzám nesztelenül egy kedves, nyájas öregúr és mosolygósan közeledett felém.

Ezütösen csillogó öszhaja volt, szép fehér homloka, szelíd lágy kék szeme, kerek piros pozsgás arccsákja, kis ősz bajusza és kecskeszakálla.

A termeto zömök volt. Én rögtön ráismertem. Nagyapa... nagyapa, drága jó nagyapó!

Kedves kis unokám eljöttem hozzád, hogy meglátogassalak, hogy kérdezősködjek Tőled.

Odajött az ágyamhoz, megsimogatott, én pedig megcsókoltam drága kezét. Ránéz esodás melegség szemében és így szól:

— Valamikor én is ilyen voltam, mint te, a vonások, a haj, a szem mintha a fiatalságom másolata lenne s ha megöszülsz, ha megöregszel, olyan leszel mint én... nézz reám és emlékezz vissza e mondásomra.

Az öregúr ezután körüljárta szemét a falakon.

Megakadt a szeme legénylakásom lendületos vonású rajzai és eleven színekben pompázó festményei, tervei felett, amiket kis öcsém festgetett.

— Ki festette e színompás képeket?

— Kuci, Kuci, az én drága kis öcsém.

Tehetséges, nagyon tehetséges gyerek.

De én is festettem valamikor, úgy 14—16 éves korom körül. Nagyapa... — ekkor a magamfette képekre mutattam.

— Valami méla báj, valami borongás van benne, ami — szölt az ödeg úr — lelkemben is élt és ami képeimnek alaphangulatát adta.

— Azóta nem festek — mondotam.

— Kár fiam, nagy kár.

Aztán a könyvtáramon akadt meg a szeme.

— Ni... ez itt Kant breviárium, ...ez Spinosa monizmusa... itt, ebben elmélkedik Shopenhauer a haláláról és a szerelem metafizikájáról, ez Hackel Welträtzel... ezeket ismerem; és ez itt? — ezt jobban megnézte, úgy látszik nem ismerte.

— Bergson a nevetésről, álomról és az értelmi erő kifejtéséről szóló munkája — mondtam.

— És ez?

— Freud értekezése a pszichanalizisről és az álomról.

— Ezeket nem ismerem.

— És ez a könyv?

— Ezt én írtam, drága jó nagy-

apa. Kinyitotta a könyvet találmra és olvasni kezdte.

— Az én borongós, fájdalmas lelkem nyugtalansága... vonaglása. Más helyre nyitott.

— Az én örökre tudni vágyó, filozofálni szerető lelkem felesilánása.

A nyár virágillatos, megújult levegője becsapott az ablakon.

— Ez a virágillat az életemben is illatozott, ezerszer elhervadt, hogy ezerszer megújuljon, hogy most édes illatává tegye az éjszakát.

A lényeg megmarad fiam, csak a forma változik.

Ez a kéz, ami e festményeket csináltatta véletlen, az én kezem, ez a lélek, ami ezeket a könyveket olvastatja és ami ezeket az írásokat papírra vetteti, az én lelkem, azok az idegrendszerbeli és lelki összetevők, amik lelketek eredőjét adják, az én lelkemben éltek.

Ezerszer megújulunk, hogy újra átéljük a fiatalság nagyszerű erejét pompáját és szerelmeit, ezerszer férfiakká válunk, hogy erős vállakkal küzdjünk és ezerszer megöregszünk, hogy elmerengjünk és szemlélődjünk a multakon és az életen és hogy feleletet adjunk arra, hogy miért élünk.

S ha ezer közül egy, csak egy akad, aki megfelel e nagy kérdésekre, megérte az ezer élet minden kínját, szenvedését.

— Nős vagy fiam?

— Mint látja a nagyapa, még nem...

— Fiam, itt vigyázz!... a mi művészlelkünk elnyomja a bennünk élő kritikus lelket, a mi nagyszerű meglátó képességünket. A forma lenyűgöz és a szép vonalak. A lélek és a test nagyszerű harmóniáját keresd.

— Nézd a virágot, milyen esodás a formája és milyen esodás az illata.

— Így válassz.

— A gondolatok rámhulló raja kifárasztott, csak arra emlékszem még, hogy az öregúr kezét megcsókoltam.

— Aztán... mély álom jött, ami megülte lelkemet.

.....

Tudja mit beszél

Az ügyvéd azt mondja a feleségének:

— Drágám, dugd el jól minden ékszeredet, gyűrűdet!

— Miért?

— Mert az a fiatalember, akit ma a bíróság felmentett, eljön hozzám, hogy megköszönje a védelmet...

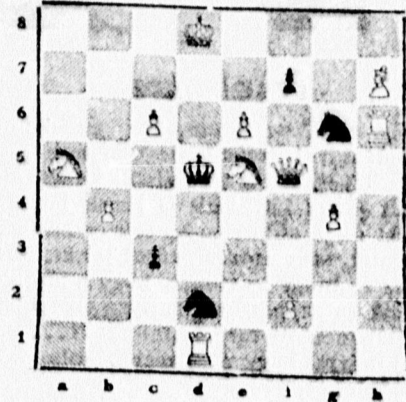
S A K K

42. SZÁMÚ SAKKFELADVÁNY.

Kipping C. S. (Wednesbury).

(Magyar Sakkvilág 1930.)

Sötét: Kd5, Hd2, Hg6, gy: c3, f7 (5).

Világos: Kd8, Vf5, Bh6, Bd1, Fh7, Ha5, He5, gy: b4, c6, e6, f2, g4 (12).

49. SZÁMÚ JÁTSZMA.

Vezérgyalog megnyitás.

Játszották levelezés útján, 1935-ben. Világos: Ambrus Sándor, Debrecen. Sötét: Brilla Sándor, Körösszakál.

1. d4, d5. 2. Hf3, Hf6. 3. e3, e6. 4. Fd3, c5. 5. c3, Hbd7. 6. Hbd2, Fd6. 7. O—O, Vc7. 8. Ve2, O—O. 9. e4, dxe4. 10. Hdxe4, exd4? 11. Hfxd6, Vxd6. 12. Hfxd4, He5. 13. Fe2, b6. 14. h4, Hed7. 15. Fb2, Fb7. 16. Bfe1, Bae8. 17. a3, Hfd5. 18. e4, Hdf4. 19. Vg4! Hfg6. 20. Hdb5! Vb8. 21. Bad1, Hde5. 22. Bxe5! Hgxe5. 23. Fxh7! Kxh7. 24. Vh5!, Kxg8. 25. Fxe5, Va8. 26. Fxg7! Kxg7. 27. Vg3!, Kf8. 28. Vb6!, Kx8. 29. Bd3! Fe4. 30. Bh3! sötét feladta.

SAKKHIREK:

Fényesen szerepeltek a magyar mesterek a milánói és a laibachi versenyen! Eredmények: **Milánó:** 1—2 Eliskases és Monticelli 8 pont, 3—4 Havasi Kornél és Castaldi 7 és fél, 5 Koblenz 7, 6. Grob 6 pont. — **Laibach:** 1. Kosztics 10 és fél pont, 2. Szabó László 10, 3—4. Steiner Lajos és dr. Tartakover 9 és fél, 5—6—7. dr. Asztalos, dr. Trifunovic és dr. Vidmár 8 és fél, 8. Pirc (!) 8 pont. Szabó Tartakover-től kapott ki!

Az olasz nemzeti versenyt Napolitano nyerte Rosselli márkí előtt.

Aljechin győzött Montevideóban 12 ponttal Guimárd 11 és fél, Fnoglio 10 és fél, Silva Rochá 9 és fél, Gran és Maderna 9, stb. előtt.

Serlegmérkőzés Debrecenben! Május 21 és 22-én, a Debreceni Sakk-Kör rendezésében lesz a Debrecen—Djós-győr—Miskolc—Nyíregyháza városok közötti serlegmérkőzés. A serleg védője a Debreceni Sakk-Kör. Debrecen csapatából ezúttal hiányozni fog dr. Nagy Géza és Barcza Gedeon. A verseny színhelye az Ujságíró Club.

Nyertések: Lapunk 1938 május 1-i számában megjelent 40. számú sakkfeladvány kulcsképe: Vfi volt. — E héten a következők kaptak könyvjutalmat: Szenássy Rózsa, Csillag u. 104.; Simon Béla, Busi u. 5.; Barcza Ferenc, Csapó u. 12. — A könyvjutalmakat hétfőn d. u. 3 óráig csütörtök este 6 óráig bármikor át lehet venni a kiadóhivatalban.

Tudnivalók: A megfejtes igazolására elegendő világos első lépésének, az u. n. „kulcslépés”-nek beküldése. A borítékra feltűnő betűkkel ráírandó: **Sakk.** Beadási határidő: **péntek este 6 óra.** Szelvényt mellékelni kötelező! **Jutalmak:** 1 színházjegy, egy-egy kötet könyv.

40. SZ. SAKKSZELVÉNY.

Név:

Pontos cím:

Kulcsképe:

ASSZONYOK DEBRECZENJE

Félelemre

nincs ok. Asszonyom, bár az Isten mindenkivel szabad, legfőképpen pedig teheti azt a teremtett világával, amit jónak lát. Amit Ő jónak lát, az szent és jó akkor is, ha sok embernek bánatot, vagy szomorúságot jelent. Bár soha se tudja ez ember, hogy a kisebb bánat és szomorúság milyen nagyobb bajtól mentett meg bennünket!...

Azt írja, hogy nem mer a holnapra gondolni.

Fél a jövődötől, mely ezer veszélyt rejt!

Retteg az esetlegesen elkövetkezelő veszedelmektől és éjjel, nappal arra gondol, hogy mi lesz gyermekeivel, családjával, szeretteivel!...

Félesleges tüprengés és gond, Asszonyom.

Hiszen megváltoztatni a világ folyását amúgy se tudjuk. Minek szerezünk még több gondot és bánatot magunknak azzal, hogy előre elképzeljük a legrosszabbat és mindig a legrosszabbat, hogy hátha az fog bekövetkezni!...

Eppen olyan valószínű az is, hogy a jó fog végre elkövetkezni a világra, Asszonyom. A valószínűsége éppen olyan, mint annak, hogy rosszabb lesz az élet. Ha tehát egy a valószínűség, akkor szerencsésőbb, ésszerűbb arra gondolni, hogy jobb sorsunk lesz!

Senki se tudja a jövőt, de talán jobb is így.

Ha látnánk, mi vár reánk, talán se az örömet, se a bánatot nem tudnánk nyugodtan kívánni. Sok, sok ezer esztendő óta így van az Asszonyom, hogy semmit se tudunk biztosan az eljövendőből. Ha tudnánk előre mindent, nem volna célja az életnek. Az leszi emberivé, elviselhetővé, széppé és izgalmasan érdekesebb az életet, hogy nem tudjuk, ha belehalunk akkor se, hogy mit hoz a holnap!...

Gondoljon arra, hogy ezer, meg ezer esztendő óta így éltek és élnek az emberek, mert ez a sorsuk!...

És akkor rettenő bánata, már, már rémüldöző kétségbeesése alább száll. Ne higgye, hogy egyedül Ön gondolkozik így. Óh, sajnos, sokan vannak, pedig az kellene, hogy a mai nap fényének, a ma kikelt kis esibének, a kihajtott rügynek és a frissen hullott május estének örüljünk. Mindennek, ami ma van, a holnap, az még bizonytalan, az még titok, azért édes, azért jó, azért szép és emberi!...

Egy érdekes méret

A mai kor szépségideáljának megfelelő „tökéletes alakú” nőt a hollywoodi filmműtermek szakértői Susan Hayward newyorki model személyében találták meg, akinek méretei a következők:

Súlya: 56 és fél kilo; magassága: 167 centiméter és 9 milliméter; mellbősége: 86 centiméter és 3 milliméter; dereka: 63 centiméter és milliméter; csípője: 92 centiméter; bokája: 19 centiméter és 7 milliméter; csuklója: 15 centiméter és 8 milliméter; nyaka: 30 centiméter és 2 milliméter.

Az új szépségkirálynőt az egyik legnagyobb filmműtermek szerződtette és Lewis Hippe, aki huszonöt éven át vezette a hollywoodi filmvilág testgyakorló tanfolyamait, kijelentette, hogy miss Hayward méretei minden tekintetben megfelelnek a tökéletes természetmennyiségnek.

Fecskepár

Egy fecske még nem csinál nyarat.

Ma megjelentek az cressz alatt

Ketten,

Csicsérgő,

Edes szerlemben.

Két szép, kicsi elegáns madár:

Csicsérgesük otthonos ma mar.

Vigan

Kuntlan

Az cressz alól daluk.

Keletről hoztak álmat, melegét!

S könyörögve kéri a pimasz verebet,

Hogy adja át,

Kis szájuk által épített,

De rutul elrabolt szerelmük lakát!...

SZALACSY RÁCZ IMRE.

Hajviselet és kalap

A frizúra és a kalap összhangja fontos előfeltétele az eleganciának. A párisi divatdámák körében az apródfrizúra, már teljesen divatját multa. Ez érthető is; hiszen a párisi nagy frizúra kreátoroknak mindig mást, újat kell csinálniuk, mint a többi fodrásznak. A tömeg még mindig az apródfrizúránál tart. A sikkes és elegáns divatdama azonban már fejletőre fésüli a haját. Előnye ennek a frizúrának, hogy nagyon könnyen rendben tartható, mert csak a haj vége csavarodik gyűrűbe, egyébként a frizúra teljesen sima. Az apró kis fésűkkel fejletőre erősített hajfészek gyűrűbe csavart végei, kis csigás hajkoronát alkotnak a fejletőn. A kerek kis bolerohoz, a lapos kis canotierekhez nagyon jól illik ez a viselet. A fejletőn ülő, arcon kívüli kis sapka azonban, amelyet annyira favorizál ma is sok fiatal lány, egyáltalán nem illik hozzá. Ezek a „juliasapkák”, amelyek jök az apródfrizúrához és a tekeresbe csavart hajhoz, sehogyssem valók a nőies, csigás dámafrizúrához.

A nagyestélyi krinolinhoz a párisi mannekenek Eugenia császárno módjára, válligérő, laza, csigás frizurát viselnek. A frizúra elől felfele fésült, egészen sima, minden haj hátra, a tarkóra van fésülve. Két oldalt, a halántéknál is egészen keskeny a fej. Ezt a frizurát nagyon sok divathölgy átvette és viseli nappalra is, különösen olyanok, akik szeretik a romantikus széles kalapokat, vagy a romák bolerókat. Ezekhez a frizúrákhoz tervezték a mély, áll alatt megkötött fejkötőszerű kloskalapokat is, amelyek oly fiatalossá varázsolják a mai divathölgyek megjelenését.

Természetesen a sportoló, fűs típusú hölgyek nem viselhetik azt a csigás frizurát. Ezek számára hátul teljesen keresztbe fésült, rövidre vágott haját ajánl Antoine, két oldalt felfelé fésült, nagy laza gyűrűbe rakott hajfűrtökkel, amelyek legtöbb esetben szalaggal vannak lekötve. Az elől vagy oldalt cipfés csokorba kötött szalagpántot a hollywoodi filmsztárok kezdték el viselni, őket utánozza Párizs, úgy hogy ma már nemcsak a sportladyk, hanem a legnagyobb galába öltözött hölgyek is viselik estélyi ruháikhoz az elől vagy oldalt csokorba kötött keskeny szalagot.

ANTILOPKABÁT

Nagyon divatosak az idén az antilopkabátok egészen vékony selymeszerű bőrből. Paquin bolerótól háromnegyedes hosszúságig a legkülönbözőbb változatban mutatta az antilopkabátokat. Alix egyik drap szoknyá-

hoz kávébarna derékbaszabott antilopkabátot készített, amely alatt barna nyerselyem bluzt visel a mannekenje.

RICHELIEUSZERÜ HIMZÉS A DIVAT

A fehér, keményített, richelieuserü himzés egyike a legjobban felkapott divatanyagoknak. Cnanel gyönyörű estélyi ruhákat készít ilyen nimzett, fehér vászonból vagy batiztóból. Mainbochernél pedig tullel kombinált estélyi kabátokat, boleroakat látunk belőle. Egy fekete vacsorázóruha fölé fehér organdiból készített köpenyt Mainbocher, amelybe fehér himzett csikokat állított be.

Heti étlap

Hétfő. Délben: kőmönymaglevés, paprikászelet Meinel-féle spaghettivel, csokoládélepeny (1), Meinel-fekete. Este: Pálffy-gombóc (2), sóskakrémmel, gyümölcs.

Kedd. Délben: karottakrémleves, párolt sertésbordá kapros mártással, sült burgonyával, daramorzsóka Meinel-féle hámozott szilvabefőttel, Meinel-fekete. Este: becsináltvargánya petrezselymes rizzsel, áttört roktorsajt vajjal.

Szerda. Délben: sűrűleves tengerész-módrá, borjufrikandó velesült burgonyával és fejjessalátával, Meinel-féle kádarka, málnazelet, Meinel-fekete. Este: Meinel-féle lecsó habart tojással, sajt, retok.

Csütörtök. Délben: szekszárdileves (3), sodort felsárszelet Meinel-féle tarhonyával, diósmélt, Meinel-fekete. Este: haboskáv, jam, vaj, kalács.

Péntek. Délben: endivialeves, rakott burgonya spárgával, kakaópuding, Meinel-fekete. Este: tejfel túróval, Meinel-féle szardinia.

Szombat. Délben: paprikás burgonyaleves, bécsiszelet fejjessalátával, lekváros derelye, Meinel-fekete. Este: zöldborsó tükörtőjással, Meinel-féle teasütemény.

Vasárnap. Délben: áttört spárgaleves, bélszínfilé vegyes köritéssel, eperhabortia (4), Meinel-féle debrői hárslevelű bor, Meinel-fekete. Este: hideg tea, vegyes keksz, szardinia, keménytojás Meinel-féle mustárral, déli sütemény.

(1) Csokoládélepeny. Négy tojássárgáját elkeverünk 20 dkg. Epcával és 20 dkg. cukorral habosra. Azután hozzáadunk 10 dkg olvasztott Meinel-féle főzöcsokoládét, 10 dkg. lisztet és a négy tojásfehérje kemény habját. Tepsi-ben sütjük és ha félig megsült, meghintjük szilánkokra vágalt fehér mandulával. Nagyon kiadós és soká friss marad.

(2) Pálffy-gombóc. Négy hámozott

zsemlyét tejszenn áztatunk és jól ki-nyomjuk. Négy tojássárgáját elkeve-rünk egy darab Epcával, 20 dkg. ma-gyar sonkát, 10 dkg. nyelvet, 10 dkg. reszelt sajtot, kevés spárgát, karfiolt zöldborsót főve, elaprítva hozzáadunk, elkeverjük a zsemlyebéllel, vajjal ki-kenünk egy szalvétát, beleöntjük a masszát és a szalvétát összekötve ka-nál nyelére húzva, egy fazék forróvíz-ben háromnegyed óráig gőzben főzzük, barna vajjal leöntve tálaljuk.

(3) Szekszárdi leves. Szárazborsóle-vest egy marék főtt, áttört sóskával ízesítünk, tejfellet és tojássárgájával elhabarva tálaljuk.

(4) Eperhabortia. Negyedkiló friss epret áttörünk, lecukrozzuk, féléliter kemény tejszinnal elkeverjük és Meinel-féle bisquitotalapokat vele megkenünk. A lapokat egymásra rak-juk és a tetejét is és oldalát is bevon-juk vele. Felül cukrozott eperrel dí-szítjük.

Néhány divattanács

Drapp, barna, vagy délelőtli kosztümjéhez világos disznóbőr cí-pőt vegyen. Tartós, elegáns és mesziről látszik rajta, hogy drága.

Disznóbőr cipőhöz, ugyanilyen bőrből készült nagyméretű táska és kesztyű illik. A táskák formája szatyor, bőrönd vagy hatalmas le-vélboríték. Gyönyörű ütőbőrönd alakú disznóbőr táskát láttunk, elől a zarnál szabályos lakattal. — Árát — gyöngébb idegzetűek ked-veért — nem áruljuk.

Illatos tavaszi pompa! Gyöngy-virág bokréta mindenfelé. Gomb-lyukban, kalapon, táskán, kesz-tyűn és ruhára himezve.

Tavasszal legegészségesebb a sötét-kék-fehér és fekete-fehér színössze-állítás. Az igazán finoman öltöz-ködő párisi nő tavasszal csak eze-ket a színeket viseli.

Kalapokon divatos a színes pa-muttal himzett fátyol. Fekete fá-tyolosokor apró színes pöttyökkel: üde és fiatalos.

A kötött kosztüm a legolesőbb és legesinosabb tavaszi viselet. — Különösen, ha magunk kötjük és olyan szerencsénk van, hogy még sikerül is.

Fekete kosztümhöz finom, haj-szálvékony cérna csipkeblúzokat viselnek. Nyugodtan beszerezheti, a csipkének a nyári divatban is nagy szerepe lesz.

PARIZSI kozmetikai intézet

Debrecen, Piac u. 61. szám.

alatt félemeleten a legmodernebb-ből berendezve megnyitottam.

Hajszálak, szemölcsök szepők, májfoltok, száraz és tág pórusos zsíros arc végleges eltávolítását, ránceltávolításokat garan-cióval végzem. Igen olcsó árak! Tanácsadás ingyen! Tanítvá-nyokat elvállalok!

**BERNÁTHNÉ BURAY JULIA
PARIZSI KOZMETKÁJA
Debrecen, Piac u. 61. sz. (fél-emelet).**

GYERMEKEK DEBRECZENJE

A kötelesség

teljesítésében mi igazán nem tudjuk megmondani, hogy kinek mi a feladata. Azt először is mindenkinek éreznie kell. Mert egy favágónak is más a dolga, de más a feladata egy mérnöknek is. Ha összekeverik az emberek egymás dolgát és feladatát, abból soha se származhat jól!

Es te most azt kérdeled mitőlünk, hogy mit kell neked tennie!

Majd azt mondtuk, hogy: semmit!

Mert aki kérdi, annak hiába beszélünk és üzenünk mi.

A rendes ember tudja, mit kell tennie.

Mindig, minden körülmények között...

Hát még az élet minden napjában, amikor nap, nap után ismétlődő azonos tevékenységet kell el látnia!

Bizony, az baj, ha erről nem tud!

Ez azt mutatja, hogy eddig nem végezte el rendszeresen a feladatát, mai se több, se kevesebb, mint amennyit a sors és az élet reá bízott.

Egy diák mesterembernek nem lehet más dolga és feladata, mint elvégezni a napi kötelességét. Reggeltől késő estig.

Aki ellátja ezt a feladatot, az jó munkát végzett!

Az nem kérdezi, hogy mi is a feladat.

Mert az minden pillanatban kész van a teendővel...

Aki azonban nem tudja, hogy mit kell tennie, az nem is csinál semmi hasznosat. Elrepül feje fölélt egyik nap a másik után és áll egy helyben, semmit se ér el, semmit se teremt, alkot!...

Feladat és munka, kötelesség az, hogy figyelj az iskolában akkor, amikor erre van szükség. Kötelesség az, hogy a tíz perces szünetet jól használd fel éppen arra, hogy a következő órákon is frissen várhasd az újabb és újabb tudnivalók ismeretét. Kötelesség teljesítés az, hogy addig otthon se foglalkozol mással, míg iskolai kötelességednek eleget nem tettél. Nem imel, ámmal, hanem jó kedvvel, mert a jó kedvvel végzett munka felig fáradságos csak, a másik fele jóleső szórakozás. De persze ezt nem tudhatja az, aki soha se próbálta, aki nem ízelt a tisztas, becsületos, jól végzett munkának édes ízét szívében és lelkében...

Próbáld meg és akkor tudod mindig, mi a kötelességed!...

Hidd el, hogy az így végzett dolg és az így száguldó idő marad bennünk halálilag tartó értékek!...

A mesefa

Gyertek ide fiúk, lányok,
Mesét mondok, csend legyen!
A nagyok majd körém ülnek,
A kicsike térdemen.

Igérjétek, hogy jók lesztek,
Figyeltétek, mint a bölcs,
Nem civódtok, hancurozotok,
Jutalma sok mese lesz!

Mesekönyvet adok nektek
Figyelemmel nézététek,
Meséket, hogy honnan szedtem,
Beillene reáncétek.

Szabó Éva IV. o. t.

Cini újból megjött

Irta: Tóth Gizella

Női felső kereskedelmi I. b. évf.
Egy falusi kis ház tornácán egy megeg aprítási reggelein nagy rendezést csapott a ház apraja. Odabenn a dologgal szorgoskodó felnőttek nem is tudták, mi törté-
nik tőlük néhány meternyire, a kis gyermekszívekben. Emondóm tehát én, ki tanuja voltam e kedves jelenetnek.

E percben három kisgyermek végtelen öröme, szeretete sugárzott egy kis madárka, egy hazatérő teeske tele, midon az az eresz aljában vidám csiripelessel foglalta el régi lakhelyét. Beröppent a kis lyukon azután csakhamar kidugta fejét és csattagott, ki tudja mit! De a három kis pajtás megértette, mert szinte egyszerre kiáltották: »Szervusz édes Cinikém, csakhogy megjöttél!« Megtudtam aztán az értelmes kis Falkótól, hogy ez az ő teeskeje, mert itt lakik már négy éve minden nyáron.

— Ha ősszel el is megy — mondotta, sugárzó arecal Falkó — tavasszal újra megjön. Azert aggódunk érte már nagyon, mert a többiek mind itt vannak.

— Nagyon kedves kis madár — folytatta Falkó huga, a kékszemű Annuska — este mindig berepül az ablakon a nagyszobába, ráül a lámpaerőre és fújja nekünk esti dalat.

Beszéltek még nagyon sokat Cini-ről. Nincs családja, egyedül él közöttük, mint kedves családtag. Ezért faj a válas ősszel, de annál nagyobb öröme, ha hazajön. Itt mindenkit szeret a jókedvében bárki vállára rarepül és szereti, ha ilyenkor kézből etetik.

Megértettem már a gyermekek végtelen boldogságát. Mindennap epedő vágygal várták kis pajtásukat, mert a többiek ittléte szomorúságot hozott kis szívébe. Sokszor arra gondoltak, hogy talán vissza sem jön többé. De biztak Istenben, mert tudták, hogy ő hü gondot visel az égi madárra is és visszahozza nekik a messze idegenből. Ime már itt is van! Mar be is röpült a nyitott ablakon és vidám csicseregésével magára vonja a felnőttek figyelmét; mint ha csak mondaná: Itt vagyok, »üdvözöllek benneteket is!«

A kikelet csókja

A tavasz érzése lüktet az erekből
s amerre szem tekint minden rüggbe borul,
lázias izgatottság ég a levegőben
s minden teremtményre a tavasz csókja huu.

Ez a csók úgy éget s mindent életre hív
a sok színes virág felébred álmából,
kedves kis fejével vidáman szétekint
a fű közül s felnéz a sötét homályból.

Minden szívből lüktet a tavasz imája
s ez a levegőn át az ég felé repül,
szinte látni vélem mint repül a vágga
a sok esdő színek; s mit gondol ott belül.

Csodálatos varázs tart hatalma alatt
s szinte megbűvölten nézem a rüggeket,
melyek az élőfák ágain fakadnak,
s jehangon hirdetik a szép kikeletet.

Nagy Erzsébet.

A három farkas

Nagyapónak volt egy farkasbunda, sokszor elmesélte, hogyan jutott hozzá.

A régi jó világban a mi vidékünkön nagy erdőségek voltak, ahol farkasok is tanyáztak. Nagyapó egy néhány barátjával neves tere volt hivatalos, a kisse tavolabb eső városba. Hajnalban indultak el ket szankóval. Az ut fele részén járhattak, mikor nagyapó, mivel amsznak érezte magát, úgy gondolta, hogy gyalog megy a szan után. Amodozva ballagott fegyverével a vállán és elmaradt a szántól. Egyszer csak sötét alakokat látott a hóval borított úton, azt hitte a cimborák is leszálltak. De bizony közelebb érve látta, hogy három farkas csattogtatja éhesen a fogát. Nagyon barátságatlan volt a helyzet, magánosan a három fenevaddal, akik ravaszul kozrefogtak nagyapót. De sikerült összeszedni minden bátorságát és egymásután lötte le a farkasokat. A szánon meghallották a lövéseket, visszafordultak és ott találtak nagyapót a lelőtt farkasok társaságában.

Nagyapó még most is elhalványodik, ha meséli ezt a régi történetet és szeretettel simogatja meg az öreg farkasbundát.

Kún Sarolta I. b. ker. évf.

Egy szegény kisleány varázsa

Már négy óra és még mindig nem hozta haza az új ruháját a varrónő, bosszankodott Klárka. Hiába, nem bánom, törtéjnen akármí, de az ünnepen úgysem leszek az ócska ruhámba.

Ez a 10 éves kisleány a legszerencsétlenebbnek képzelte el magát az egész világon, ha nem lett volna készen az ő új ruhája. Nem is esoda, ha várta az új ruháját, hiszen ő minden ünnepre újat szokott kapni.

Elkeseredéséből a nagy fali óra riasztotta fel, mert már 6-ot ütött. Klárka hirtelen rendbe szedte magát és elindult a varrónőhöz.

Alig, hogy elhagyja uccájukat, szembe jön egy kisleány vele Klárka amint ránczelt, kisse összeretent, mert egy vele egyidős koldus gyermek állt előtte. Ez a gazdag kisleány nem ismerte a nyomort, szenvedést, nem is nélkülözött soha.

A szegény kisleány így szólt reszketős hangon Klárkához: tessék segítségemre lenni valamivel. Majd meglgyok. Rongyos a ruhám, meg éhes is vagyok nagyon. A szegény kisleány a sok szenvedéstől megtörtén állt Klárka előtt. Szemében a nélkülözés fénye tükrözött.

Amint állnak mereven egymás mellett, egy könnyesepp véletlenül Klárka kezére esett. Ez a könnyesepp, valósággal égette Klárka kezefejét.

Klárka teste remegett, ajka vonaglott, szemében a megértés, jóság, szeretett könnye csillogott. Megfogta a szegény gyermek kezét és így szólt hozzá: gyere velem és én adok neked azt, amit akarsz.

A szegény kisleány a boldogságtól kipirult arecal lépett be a dűsan berendezett leányszobába. Na, válaszd ki azt a ruhát, amelyik

tetszik és én neked adom. A kisleány az asztalon fekvő rózsaszín ruhára mutatott, amit gyönyörű esipkegallér díszített.

Klárka csak most vette észre, hogy hiszen az, az ő új ruhája. Bizonyára, amikor ő a kisleánnyal beszélt, észre sem vette a mellette elhaladó varrónőt. Nem bánom, neked adom.

Húsvét ünnepén Klárka az ócska ruháját vette fel és a legboldogabbnak érezte magát az új ruha nélkül is, mert tudta, hogy amiről ő lemondott, mást tett boldoggá vele.

Ezután az önző, keményszívű Klárka engedelmes, adakozó, elégedett kisleány lett.

Ezen az ünnepen Klárka összetette a kezét és megköszönte a jó Istennek, hogy neki olyan boldog, megelégedett ünnepet adott.

Nagy Erzsébet ker. isk. I. b. évf.

Cica-család

Irta: Remete Hedvig, IV. elemi.

Férjhez ment az öreg cica
S lett neki öt kicsi fia.
Két fekete, három sávos
Melyiket válasszam már most?

Valamennyi nagyon piaci
Ez lesz Laci — az meg Frici.
A fekete szintén kedves
Csak az orra mindig nedves.

Most egyedül vannak éppen
Es alusznak rendbe szépen.
Besétál az öreg cica
Lesz erre nagy zene-bona.

Játszanak, hancuroznak
Es azután elalusznak.
Nyai, nyai, jó éjszakát,
Te kis boldog cica család!

Cica lakodalom

Cirmos uram udvarában
Lakodalom leszén,
Összegyűlt a macskasereg
Vigasságra készen.

Cirmos Mica a menyasszony,
Arca boldog, ragyog
Cirmos néni szempilláján,
Könnyes harmat csillog.

Vőfélyek is ismerősek
Köszöntik az új párt,
Jó kívánság hangzik elől:
S táncol az ifjúság.

Vigalomnak, dáridónak
Ki látott ily végét,
Bidri kutya szétkergette
Macska király népét.

Losonczy Éva I. b. ker. évf.

A május

Itt a május, megérkezett
Fehér orgonával,
Tavaszi szellővel,
Zöldelő akáccal.

Eljött a május
Szép kikelettel,
Orgona virággal
Májusi zenével.

Mikor éjjel tájba
Sok ház ablakánál,
Húzzák a cigányok
A májusi zenét.

Édes jó Istenem
Reméljük és hisszük,
Hogy miénk lesz újra
Dicső Magyarországi!

Papp Margit V. o. t.

Itt a tavasz

Eljött már a szép tavasz,
Amit régen vártunk.
Zöldülnek már a füvecskék
S virágok az ágon.

Itt van már a gólya, Jecske
És a kis pacsirta,
Szántó-vető feje felett,
Vig nótát dalolva.

Itt van már a tavasz
Szép zöld köntösében,
S virág fakad lába nyomán
Zöld fű közelében.

Szeretem a tavaszt
Minden szépségével
Az ibolyát és gólyahírt
Madár énekével.

Rékasi Ilona
esapókerti iskola V. o. t.

Fohász

Irtta: Simon Miklós ref. gimn. II. b.

Oh Isten, jó Atyánk,
Nemzeteknek atyja,
Kitől függ e népnek
Minden gondolatja,
Segítsd meg a magyart
Sok ennek a baja.

Véd meg e nemzetet
Minden ellenségtől,
Ne engedd kiözöni
Idegen kezektől.

Adj rája jobb sorsot,
Megérdemelne már,
Sokat szenvedett ő
Évszázadokon át.

Ne hagyj hogy elcsessen
Nagymagyarországunk!
Oh Isten, jó Atyánk,
Könyörjél már rajtuk!

Tavaszi

Raggogóan süt a nap
Nem kell ide semmi pap,
Maga beszél a természet,
Elmond nagyon sok szöveget.

Új ruhát ölt most a világ,
A kismadár vígabban száll,
Szép éneke Istenhez száll
Dalol minden virágos ág.

A esermely is élénk-ké lesz
Frissen üdén más útát vár,
A sziklán is kekes színt vesz,
Zöldelő most az egész táj.

Ember állat vére pezsdül
Száll a hála az Úr elé
Ki kezében tart mindent,
S örök tavaszról néz lefelé.

Kiss Irén, Ker. isk. I. b.

Erdő

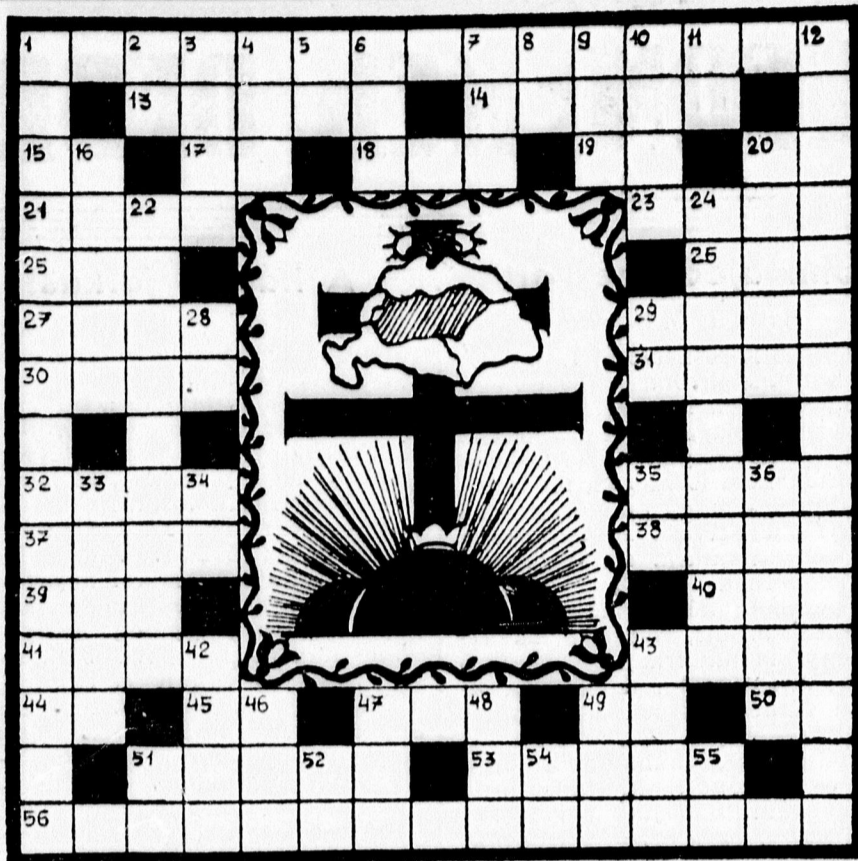
Csicsereg a madár,
Vigan zengi dalát
Egyhe szellő borzongtája
Tarka barka tollát.

Suttognak a fák is,
Táncot jár a szellő
Kényesen jár az őz
Mint az hozzá illő.

Mosolyognak a virágok
Ibolyák és gyöngyvirágok,
A tiúcsók is vigan cipipel
Kis hangya nagy morzsát cipel.

De szeretem én a fákat
Őzl, virágot madárkakat
Itt szeretnék éldégléni
Szemem csöndben itt lehunyni.

Schwéd Anna I. b. érf.

TERVEZTE: GYÖNGYÖSI PETHES ANDOR.

A KERESZTREJTVÉNY MEGFEJTÉSEIBŐL BEKÜLDENDŐ A VIZSINTES 1., 56 ÉS A FÜGGŐLEGES 1., 12.

MEGHATÁROZÁSOK:

Vizsintes sorok: 1. Az olasz képzőművészet egyik halhatatlansága. (Zárt betűk: E. O. C.) — 13. Arckémmárka. — 14. A dobos darufélékhez tartozó délamerikai madár. — 15. Czuczor Gergely névbetűi. — 17. Szeg része. — 18. »Nap« latinul. — 19. Azonos más-salhangzók. — 20. ... dukind, német krónikás. — 21. A görögök hadistene. — 23. Színe-java. — 25. Ének. — 26. Török rang. — 27. Révész igéje. — 29. Pl. doktorra fogad. — 30. Európai állam. — 31. Román pénz. — 32. Petőfi költemény címe. — 35. Zenei műszó. — 37. Győr vármegyei kisközség. — 38. Az Egyesült Államok egyike. — 39. Vissza: Görög tengeri tündér, kihez viharban szoktak a hajósok segítségért kiáltani. — 40. Kipasz. — 41. A nyugati sémi népek közös isteneve. — 43. Becézett férfinév (Gábor). — 44. Igéző. — 45. Német prepozíció. — 47. »Ucca« franciaul. — 49. Andrassy Ernő monogramja. — 50. Más-salhangzó fonetikusan. — 51. Csülkös ujjú rágcsáló emlős. Dél-Amerika erdeiben s steppein él. — 53. Pontyféle esontoshal. — 56. Híres olasz kritikus † (Zárt betűk: N. M. R.)

Függőleges sorok: 1. Az olasz renaissance szobrászatának egyik legnagyobb jelentőségű képviselője. (Zárt betűk: U. L. I.) — 2. Francia általános alany. — 3. Vissza: ilyen ház is van. — 4. Légy üdvözölve! — 5. Rag: -ra párja. 6. Idegen névelő. — 7. Mint a 25. vizsintes. — 8. Az ezüst vegyjele. — 9. Vajdahunyadon is van. — 10. Férfinév. — 11. Mutatószó. — 12. Kempis Tamás híres elmélkedő könyvének címe. — 16. Zenei előadást irányító olasz műszó. — 20. Angol város Lancashireben. — 22. A gyömbérfélék nemzetsége. — 24. Málta szigetének fővárosa. — 28. »Asztal« része. — 29. Kereskedelmi kifejezés. — 33. A görög mitológiában Akrisios argolis király leánya. — 34. Háziállat. — 35. Francia személyes névmás. — 36. Német regény- és novellairó (1831—1910). — 42. »Tö« olaszul. — 43. Belgiumi város. — 46. »Csak« németül. — 47. »Folyó« spanyolul. — 48. A kazuárfélék családjába tartozó madárnem. — 49. A völgy szeme-fénye. — 51. Fél atom. — 52. Személyes névmás. — 54. Acélszám. — 55. Argon és Oxigén vegyjele. (Gy. P. A.)

Imre bácsi postájából

Kedves Imre bácsi!
En még sose írtam a kis lapunkba, de ezután munkatársra kis verset és ha jó, tessék szíves lenni közölni, a »Gyermekek Debreczen«-jébe.

Maradok továbbra is hű olvasója és munkatársra.

Korács Edít, Doczi III b. gimnázium.

Üzenet: Szívesen látunk máskor is hangulatos írásaidat.

Kedves Imre bácsi!

Bocsánatot kérek hosszú hallgatásomért, de mivel most nem voltam két hétig itthon, nem írhattam Imre bácsinak. Most visszatérve ismét szolgálatba állok, s hogy meg ne erőltessem magamat — a munka legelején — ezen levelemet befejezem.

Üdvözlettel: K. Nagy Kálmán.

Kedves Imre bácsi!

A hosszú küldeményemnek már majdnem a vége közeledik, ezért a

hiányt igyekszem pótolni. Bocsánatot kell kérnem Imre bácsitól, amiért a multkor levelemben nem írtam bele húsvéti jókívánatomat, de egészen elfelejtettem, hogy húsvétra nem fogok verset küldeni.

Fáradságért hálás köszönetet mondok és jó egészséget kívánva maradok hűségese munkatársra:

Nagy Erzsébet.

Kedves Imre bácsi!

Itt küldöm két első versemet, az egyiknek »A május« a másiknak »Itt a tavasz« a címe. Ha jó-nak tetszik találni, tessék szíves lenni kitenni a »Gyermekek Debreczen«-jébe. És engem tessék szíves lenni munkatársra elfogadni a »Gyermekek Debreczen«-jébe. Tisztelettel:

Varga Annamária, V. o. t.

Kedves Imre bácsi!

Ne tessék haragudni, hogy már régen nem küldtem önre verset. De most itt küldök egy verset, ha jó-nak tetszik találni, tessék szíves lenni közölni a Gyermekek Debre-

czenjében. Maradok munkatársra Imre bácsinak Szabó Ibolya.

Kedves Imre bácsi!

Régi olvasója vagyok a »Gyermekek Debreczen«-nek, de eddig még nem tudtam magam elhatározni arra, hogy egy-két mesém, vagy versem beküldjem Imre bácsihoz. Hátha rossz, hátha szóra sem érdemes, mondogattam magamban. De most, hogy iskolatársaim akarnak beküldeni verset, gondoltam, nem maradok hátra én se tőlük. Húsvéti versre már késő lenne, hanem egy másik kis verset: az »Uzsonna« címűt beküldtöm. Ha jó-nak tetszik találni, tessék szíves lenni közölni a kis lapban. Egy most készült mesét, a »Gézuska és a két csodakosár« — Tessék szíves lenni megírni nekem, hogy mit kell beküldeni akkor, ha könyvet akarok nyerni, mert én nagyon szeretek olvasni.

Remete Hedvig.

Dóczy gyakorló IV. elemi.

Kedves Imre bácsi!

Hosszú hallgatás után ismét felkeresem soraimmal, ha nem zavarom. Bizony már nagyon régen nem írtam, mert nem értem rá, most Anyák napjára írtam egy keveset és nagyon örülnék, ha közölhető lenne, ezután ismét írnék többet.

U. i. Nagyon kérem Imre bácsit, ha közölhető, tessék szíves lenni közölni.

Maradok továbbra is hű olvasója:

Puskás Gizella.

Kedves Imre bácsi!

Most küldök 4 verset. Hogyha jó, tessék az újságba kitenni. Nagyon örültem a könyvnek, mikor megkaptam.

Kezét csókolja:

Rékasi Ilona V. oszt. tanuló.

E heti könyvjutalmat Kolossi Lilla, Nagy Sándor áll. gim. és Remete Hedvig kapták. Könyvjutalmukat átvehetik szerdán délután 4—5 óra között, lapunk kiadóhivatalában.

Élegedetlen kicsi fa

Irtta: Papp János.

Egy kicsi eperfa áll,
az országút mentén,
Szembenlevő nagy eperfát
irigykedve nézve...

Odaszól a kis fa
a kökény bokornak
Nézd te mily jó lehet
annak a nagyfának.

Annak árnyékába
le is pihengetnek
A gyümölcsöcsért még
sokan fel is mennek.

Az én árnyékomban
nem jönnek pihenni
Mivel kicsi vagyok
csak lenéz mindenki.

Ne perlekedj kis fa
a természet ellen,
Szólt a kökény bokor
nézd csak mi van szemben.

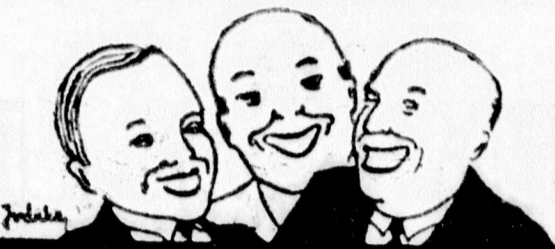
Csomó gyermek felmászott
a nagy eperfára
Letörték galyait
nem ügyeltek rája.

Később két ember jött
fűrészsel, baltával,
Kivágták a nagyfát
nagy dérrrel durral...

Aztán tovább álltak
de az egyik így szólt
Minden öregfát kivágunk
a parancsba az volt,

A kicsi eperfa,
örült hogy nem nagy fa
Igy sóhajtott fel
Lgyen meg az Isten
Igaz akarata.

LU D A S

MATYI

Csak egy mosolyt

Vidéki atyafi a színházban

Bement a vidéki atyafi a színházba és a jegyszédő annak rendje-módja szerint megmutatja a helyét a támlásszék utolsó sorában. Oda kapott jegyet. Az egész sorban egyedül volt. Az első felvonás után felegyenesedik s indul kifelé. Rászól a jegyszédő:

— Ne menjen el bátyám uram, bizony most jön a java.

— Elég volt lelkem, — válaszolta az atyafi — már nem bírom tovább a guggolást!

Persze, mert ökögylme guggolva ült a támlásszékben. A csapóülést elfelejtette lehajtani.

A szokás hatalma

Egy pincért szállítottak a kórházba. Valami kisebb műtétet kellett rajta végrehajtani. Az orvosok annak rendje-módja szerint elaltatták s a műtét hamarosan meg történt, sikerült is, de a beteg csak nem akart felébredni. Az orvosok már aggódni kezdtek, mikor erőszakkal sem tudták felébreszteni. Ekkor az egyik orvosnak mentőötlete támadt, hangosan elkialtotta magát:

— Fizetni!
— Fizetni!

Az ismeretes szónak csakugyan meglett a hatása, a pincér felült a fejét, kinyitotta szemét s derült arccal körülnézve, így szólalt meg barátságosan:

— Igenis kérem!

A SZAMAR.

Egyszer felkereste barátja a szentéletű mollahot, adná neki kölcsön egy napra a szamarát.

— Milyen kár — mondotta a mollah —, nincs idehaza a szamaram, már kora reggel kiküldtem a földekre; egyébként végtelen örömmel odaadnám...

Ebben a pillanatban örömteli i-á-zás lödült fel az istállóból.

— De mollah — szolt megütközve a kölcsönkérő —, te azt mondtad, hogy a szamaram a földeken van és most az istállóból hallok az ordítását...

A mollah megvakarta a szakállát, majd haragosan megjegyezte:

— Mi az, te egy szamarának jobban hiszel, mint egy fehérszakállú aggasztyánnak?

A GYERTYA.

A bajoroknál régi szokás, hogy a haldoklóknak az utolsó pillanatokban égő gyertyát adnak a kezébe. Egy öreg paraszt szívósnak bizonyult és közben a gyertya egyre fogyott. Végül a kis unekája nem tudta már tovább nézni, rákiáltott:

— Nagyapa, halj meg gyorsan, mert elég az ujjad...

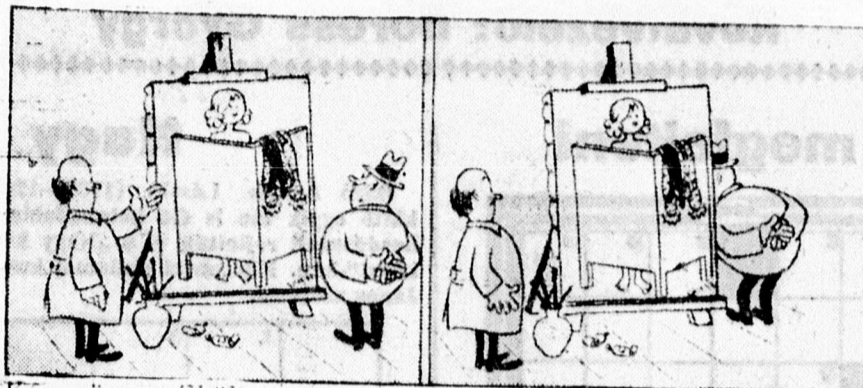
Irodában

A főnök már nem állja meg szó nélkül, hogy az egyik gépirónó állandóan későn jár be a hivatalba. Rászól:

— Kisasszony, maga reggel legkésőbb jön be, este pedig a legelső, aki távozik!

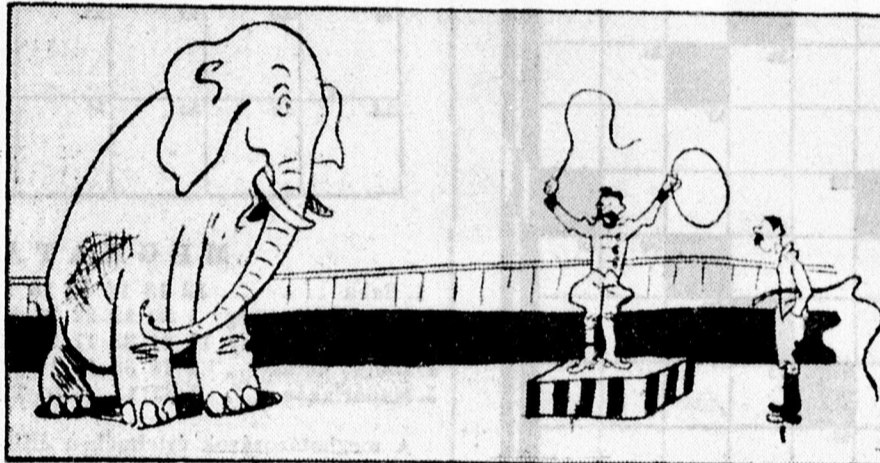
— Természetesen, főnök úr — mondja angyali szelidséggel a gépirónókisasszony —, azt már nem illenék megtenni, hogy egy nap kétszer is elkésem!

Az élethű festmény.

Kép szöveg nélkül.

Cirkuszban.

— Ne tartsd olyan magasra azt a karikát! Szegény nem tud akkorát ugrani!

Tragédia a színházban.

Kép szöveg nélkül.

A tengerben...

— Kisasszony, ha nem hallgat meg, kingrom a szárazföldre

Hegymászók.

— Látod, ugye mondtam neked, hogy várjuk meg, míg eloszlanak a felhők!

Kasszaforás után.

— Az ördög vigye el ezt az átkozott szardíniás skatulyát!... Nem vagyok képes kinyitni!

A humor világából

Voltaire, a francia irodalom büszkesége, nem félt senkitől. Egyizben egy hercegnél ebédelt és utána lesújtóan nyilatkozott a hercegi konyháról.

Kerves Voltaire, — szolt rá a megbántott házigazda — mikor a háborúban voltam, bizony örültem a táborban annak is, ha száraz kenyeret ehettem.

— De akkor ön nem volt egy herceg vendége — vágott vissza Voltaire.

Tavaszi napsütés. A ligeti árnyas padon ketten ülnek. Természetesen nő és férfi. A csend már aggasztó és a lány, hogy mgmentse a helyzetet, megszólal:

— Mire gondolt most?

— Amire maga.

A szende leányzó hiborvörösre pirul és felugrik:

— Kikérem magamnak!...

— Tudják, uraim, — dicsekszik valaki egy newyorki klubban — én egészen lent kezdtem és ime, a magasba jutottam.

— Hogyhogy?

— Fiatalkoromban cipőt pucoltam és most fodrász vagyok.

Este a kisvárosban.

— Hová mégy azzal a kivilámpával, öregem?

— Randevum van.

— Furesa ember. En annakidején a sötétet kerestem az udvariáshoz.

— Tudom. Láttam a feleségedet...

Stilszerűen

Szarvasmarhakiállítás rendeznek egy vidéki városkában a következő programmal:

9 órakor az állatok érkezése,

10 órakor a vendégek érkezése,

12 órakor közös ebéd.

Kénytelen volt...

— Miért akartad mindenáron bemutatni azt a mérges urat, mikor magad is alig ismered?

— Kénytelen voltam vele, félórája már, hogy a kalapomon ül és nem mertem megkérni, hogy álljon fel.

Hollywoodban

A rendező rászól a darabban szereplő esőkolódzó szerelmespárra:

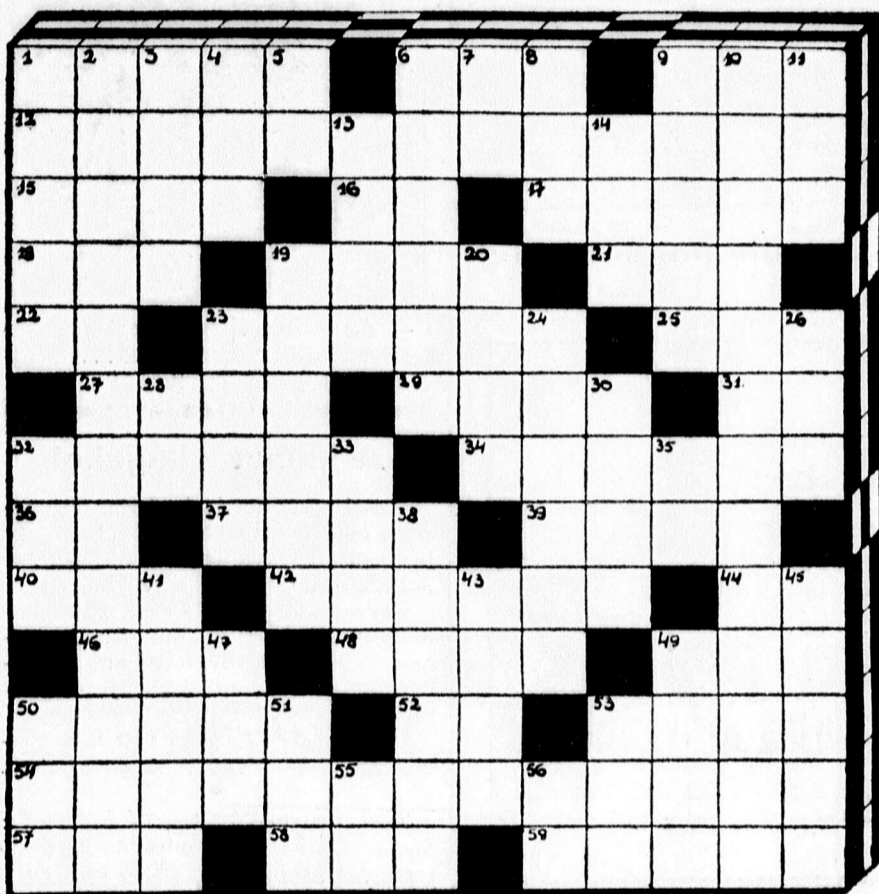
— Ujra az egészet! A esők rossz és túlhosszú volt.

— Pardon, rendező úr, de éppen eljegyeztük egymást.

REJTVÉNYEK FEJTÖRÖK

Rovatvezető: Boross György

Élvezet lesz megfejteni

A megfejtés igazolására elegendő a négy hosszú sor beküldése.
MEGHATÁROZÁSOK:

Vízszintes sorok:

6. Löbetség.
1. Francia hírszolgálati iroda.
9. Régi súlyegység.
16. Egymástelőző betűk.
12. Mauriac regénye.
15. A kiló századrésze.
17. Négy — görögül. Pl.: ... éder.
18. Spanyol exkirályné.
19. Vissza: távol — franciául.
21. Trombitahang.
22. Somogyi Dénes.
23. Középkori história alakja.
25. Művészet — idegen nyelven.
27. Egyiptomi nemzeti isten.
29. Francia gyarmat Ázsiában.
31. Betű — kiejtve.
32. Repülő.
34. Puszil.
36. Vissza: növény.
37. De, ellenben — pémetül.
39. Viszi az irháját!
40. Hangszer.
42. Püspöki székhely Róma közelében.
44. A 43. függőlegessel teszi.
46. Akadály.
48. Tengerparti szél.
49. Ósmagyar írfőnév.
50. Főzélék.
52. Biztató szócska.
53. Fontos belső szerv.
54. Az államfő teszi le!
57. Idegen női név.
58. Angolna — németül.
59. Kis folyó.

Függőleges sorok:

1. Az alvilág ura a görögöknél.
2. Anthony Hope regénye.
3. Régi ürmérték.
4. ... Sophia.
5. Azonos mássalhangzók.
6. Női név.

7. Eeeeeeeeeeeee.
8. Páros szám.
9. A 32. függőlegesre vezet!
10. A mezőgazdaság támogatását célozza.
11. Téli ital.
13. Kövér dísznövény.
14. Magot hint.
19. Franciaországi kikötőváros.
20. A rab kezén van!
23. Szabó Dezső: Segtíség! c. regényének főhőse.
24. Gép.
26. Évszak.
28. 1050.
30. ... Lisa.
32. Hátrész.
33. „A” paszuly.
35. Kicsinyítő képző.
38. Előfizet.
41. Noé apának hajókázott rajta.
43. Ceruza.
45. Modern színpadi műfajok.
47. Vissza: kelet — németül.
49. Cigány mutatószó tárgyesetben.
50. Oldal.
51. Időhatározó szó.
53. Tó, tenger — idegen nyelven.
55. Most van.
56. ... szilon.

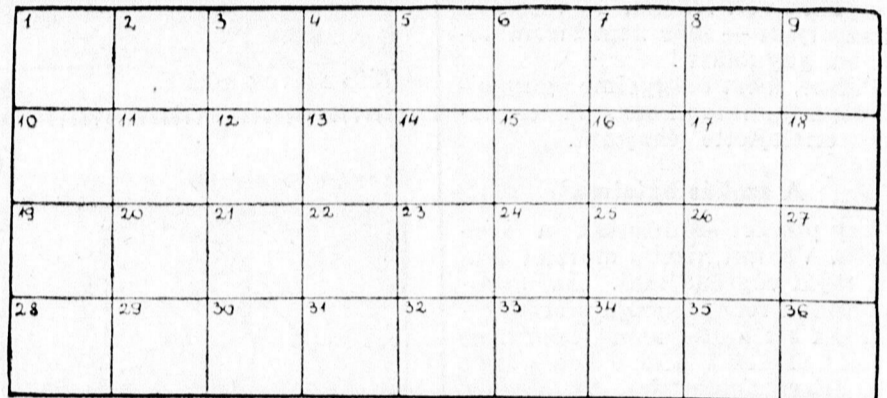
Tudnivalók:

1. Egyetlen rejtvény helyes megfejtése elégséges.
2. E heti rejtvényeink megfejtéseinek beküldési határideje: péntek este 6 óra.
3. A megfejtések a jövő héten. A nyertesek névsorát a »Hírek« között *Rejtvényfejtők figyelmébe* cím alatt helyeztük el.
4. Szelvényt mellékelni kötelező.

Nagy kockázat

Báró Amade László (1703—1764) költő egyik ma is élő katonadalának kezdősorait rejtettük el a „Nagy kockázat”-ban. Közismert dallamát Arany János szerezte.

Hogy hogyan szól ez a katonadal, azt úgy tudjuk meg, ha 1—36-ig összeolvassuk a kockákba — a meghatározások értelmében beírt betűket. (Ez küldendő be!)

MEGHATÁROZÁSOK:

1. Baka 12 13 14 15 16 19
2. Lelki képesség 1 20 19 22 23 35
3. Rébusz, rejtvény 14 21 33 17 29 25
4. Dalos, nótás . . 4 18 36 12 10 2
5. Madárlakás . . . 6 32 11 3 31 20
6. A hét egyik napja 5 4 24 35 10 12
7. Férfinév 26 27 28 22 30 31
8. Gyöngy 8 9 13 20 7 12

A meghatározások értelmében állítsunk össze kilenc fogalmat s a fogalmak betűit írjuk be a fenti ábrába, a számokkal jelzett kockákba. A számok azt jelentik, hogy a megfejtett fogalmak betűit melyik kockába kell írni!

Csak úgy mondom, hogy Ki ez a két filmszínész?

... lapunk 1938 május 8-iki számában megjelent rejtvények helyes megfejtése a következő:

Debreceni színészek: Ladányi Ferenc, Halasi Mariska, Balázs, Jurik, (A kitünő vendég, Angorakecskék).

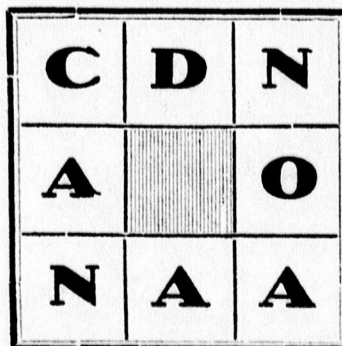
Nagy kockázat! Főnségtől a nevetésig csak egy lépés!

Két zeneszerző: Franz Schubert, Richard Wagner.

Tanár ur kérem

87. Hogy hívják a visszhangjáról híres sziklát a Rajnában?
88. Hol vannak a Lipári-szigetek?
89. Melyik Palesztina legnagyobb kikötője?
90. Kik a hottentották?
91. Mi a neve Afrika legnagyobb pontjának?
92. Hol van Tromsö?

Lóugrás szerint

A lóugrás rejtvény helyes megfejtésül egy óriáskigyó nevét kaphatjuk. (Ez küldendő be!)

19. SZ. REJTVÉNYSZELVÉNY.

Név:

Foglalkozás:

Pontos cím:

Debreceni szemtanu Albrecht főherceg és Bocskay Katalin esküvőjéről

Debreczeni Jenő ny. igazgató érdekes emlékei a pannonhalmi szertartásról

Debreczeni Jenő (huszárszázadosi egyenruhában) gratulál Bocskay Katalinnak, Albrecht főherceg ifjú nejeinek, ki így szólt:
»Kérem, adja át üdvözlétemet cserepesi barátainknak.«

Az a romantikus kedves szerelmi regény, mely a Cserepesen kezdődött, egy héttel ezelőtt happy-enddel végződött a pannonhalmi apátság templomában. Albrecht főherceg és Bocskay Katalin házasságot kötöttek.

Az előkelő, fényes esküvőn a meghívottak között ott volt Debreczeni Jenő ny. igazgató, cserepesi földbirtokos is, aki ott volt ennek a nem mindennapi szerelmek bimbóba szökkenésénél és első kibontakozásánál is.

Debreczeni Jenő a „Debreczeni” munkatársának lekötözött szívéllyel mondogta el érdekes emlékeit a főhercegi esküvőről:

— Hogy elején kezdjem a dolgot — mondotta munkatársunknak Debreczeni Jenő igazgató — Budapestről a győri gyorsvonattal mentünk az esküvőre. A gyorsvonathoz három elsőosztályú kocsi kapcsolak, melyben kr. zárólag az esküvőre meghívott vendégek utaztak. Győrtől fényes autóbuszokon s rengeteg magánautón mentek a vendégek Pannonhalmára.

— Pannonhalma, mint ismeretes, Győr és Veszprém között fekszik, a síkság közepéből kiemelkedő hegyen. Az apátság, beleértve a templommal egybeépített kolostort is, a hegyen épült Mária Terézia korában.

Ebben a díszes templomban mondott a Habsburg főherceg holtnemlignak Bocskay Katalinnak.

A templom rendkívül ünnepélyes és áhítatos hangulatot kellett. Jóval kisebb, mint a debreceni katolikus templom, de nagyon díszes, barokk stílusú.

A főhercegi pár már jóval előbb autóval érkezett meg... A közönség a templomban várta a fiatal pár belépését. A hölgyek ültek, a férfiak jobbra álltak. Rendkívül elegáns közönség volt... káprázatos, magyaros toalettek... katonatisztek teljes díszben, urak díszmagyarban.

Felbúgott az orgona és a zengő akkordok közben halkán, méltóságteljesen bevonult a főherceg és menyasszonya.

Ragyogó jelenség volt az elegáns, arisztokratikus külsejű főherceg mellett a királynői természetű, esodálatosan szép Bocskay Katalin. Utóljára lépett be a templomba az apát fényes papi kísérettel.

— Magáról a szertartásról beszám-

oltak részletesen a lapok annak idején, azt nem részletezem — mondotta Debreczeni Jenő. — Körülbelül félóra hosszat tartott, méltóságteljes és felémelő volt.

— A szertartás után a meghívott vendégeket a fenséges pár fogadta a templommal összeépített egyház egyik különtermében. Azután átmentünk a szomszédos terembe, ahol rendkívül gazdag és pazar büffé volt terítve. A főhercegi család tulajdonát képező arany és ezüst edények, tálcák, drága porcellánok, szikrázó kristályok, benne a nemes tokaji bor és villányi bor aranyló nedve, rubinszínű vörösborkok és pezsgő.

— A főhercegi pár díszruhájában a tükör előtt állva fogadta a vendégeket. Albrecht főhercegen díszmagyar ruha feszült, Bocskay Katalin ruhája valóságos remekmű... ruhaköltemény. Sorra mentek és elbeszélgettek a vendégekkel... — A főherceg nagyon kedvesen lépett hozzám — mondotta munkatársunknak Debreczeni Jenő. — Mintegy öt percig beszélgetett... Azzal lépett oda, Bocskay Katalin is, illetve most már a fenséges asszony:

— Kedves Debreczeni... nagyon örülök. — Hogy van? — Fenséges asszonyom — mondtam, — a lehető legjobban érzem magamat, hogy szembe állhatok fenségeddel s elhozhattam a magam és a cserepesiek, valamint debreceniek üdvözlését... — Albrecht főherceg közben szemügyre vette Debreczeni Jenő háborus kitüntetésait és melegen érdeklődött iránta s őszinte melegséggel gratulált a szép dekorációhoz.

— Kérem átadni üdvözlétemet — mondotta a főherceg — az én kedves vadásztársaimnak. — Köszönöm, Fenség — válaszolt Debreczeni Jenő. — Reméljük nem fog elfelejtkezni rólunk ezután sem... — Dehogyan — mosolygott a főherceg. Elmegyünk ezután is... — Itt a fenséges asszony is közbeszólt: — Együtt fogunk elmenni... — Szabad ezt ígéretnek vennem egy mielőbbi látogatásra — kérdezte Debreczeni Jenő igazgató.

— Természetesen — mondotta Albrecht főherceg és mosolyogva, me-

Albrecht főherceg és felesége az esküvői szertartás után.

gen búcsúztak el Debreczeni Jenőtől... Boeska Katalin egyébként még a házasságkötés előtt meglehetősen válaszló utódjának, Bartha Piroška jelenlegi tanítónőnek szívélyes gratuláló soraira s őszinte szavakban köszönte meg az üd-

vözlést. Így zajlott le az egykori cserepesi tanítónőből lett fenséges asszony romantikus regényének legszebb és legboldogabb fejezete debreceni szemtanu előadása szerint.

(parvus)

„Igazságot Magyarországnak“

Élő bukszus bokrokból gyönyörű revíziós parkot varázsolt elő egy 73 éves nyugdíjas öregúr a Szekfü ucca 3. szám alatt.

Izzó hazaszeretetének gyönyörű tanujelét adta egy debreceni nyugdíjas öregúr, akinek a nevét nem áruljuk el, de csak azért, mert szerénységből nem mondta meg, aki a Szekfü ucca 3. sz. alatt lakik. A szép kis családi ház előtt már évek óta gyönyörű park díszlett. A kert közepén már régóta csobog a szökő kút tiszta vize. A kapubejárattal szemben barackfák zöldelnek és pedig úgy kiképezve, hogy azok lugast alkotnak. Mindenütt díszfák, eserjék, virágok. Törpekörtefák, melyek már 10 évesek, de alig látszanak ki a földből, de galyaik, melyek visszavannak metszve, a földtől félméternyi magasan messze kigyóznak egy lécre ráfuttatva. Ugy néz ki minden, mintha japán kertben járnánk. Senol egy gaz, sehol egy száraz ág. Olyan kert ez, ahol látszik, hogy a gazdája igen szakavatott kertész. Aki csak elment a ház előtt, mindenki megállt és hosszan gyönyörködött benne.

Hetek óta azonban esodájára járnak a kertnek. A ház frontja előtt egy nagy hosszúságú alaku grup van és azon élő bukszusból beültetve a következő két szó:

„Igazságot Magyarországnak.“

A grup széle vörös gránitkavicsokkal kirakva, az alap fehér gránitkavics, míg a fehér alapon zöld bukszus. Így aztán megvan a magyar nemzeti szín is.

Amikor munkatársunk egyik délután megnézte a kertet, melyről már sokaktól értesülést nyert, épen a ke-

let gyomlálgatta az öregúr. Amikor előadtuk jövetelünk célját, rögtön kijelentette, hogy ne írjuk meg a nevét, mert mint mondotta nem akar ő ezáltal magának se reklámot, se hírnevet. Aki erre jár úgyis megnézi és adja tovább. Csak annyit kér, hogy fényképezzük le, amit meg is tettünk neki.

Kinek a terve volt ennek a szép parknak a megteremtése? — kérdeztük.

Az enyém, nem segített nekem senki sem. Már ez év telén elhatároztam, ha Isten segít nyélbe ütöm. Egész telen izgatott ez a terv és alig vártam, hogy kítavasodjón és valóra váltsam a kis revíziós parkomat. Rengeteg munkával, hozzáértéssel és lelkesedéssel fogtam a munkához és mint tetszik látni gyönyörűen sikerült. Ezt nem én állapítottam meg, hanem azok, akik elmennek a házam előtt. Még nincs teljesen kész, mert egy cement lapra még rájön véve a nevem kezdőbetűj: N. N. Hetvenhárom éves vagyok s ez talán legnagyobb öröme az életemnek, ma holnap eltávozom az élők sorából, szebb emléket csalódomnak, hozzátartozóimnak nem szerezhettem. Csak az Isten még azt engedné megérni, hogy az élő növényekből ültetett fohász valóra válna.

Szívből kívánjuk az öregúrnak, aki egyébként vitéz dr. Kiss József tb. városi tanácsnoknak édesapja, hogy érje meg ezt a napot egészségesben és váljon valóra hő kívánsága:

— Igazságot Magyarországnak!

I. Időszak: máj. 25—27.

Az előzetes ünnepségek programját a múlt vasárnapi számunkban közöltük. A főünnepségeket két időszakra osztották. Alább az első időszak kiemelkedőbb eseményeit ismertetjük.

Máj. 25. D. u. 6: A kongresszus ünnepes megnyitása a Hősök-terén. A pápai bullát felolvassa Meszlényi Zoltán sinoppei püspök. Beszél Serédi Jusztinián bíboros-hercegprímás, Hóman Bálint kultuszminiszter és Heylen Tamás namuri püspök, az Eucharisztikus Kongresszusok állandó bizottságának elnöke. Végül a pápai legátus intéz szótartást a résztvevőknek.

10.15: Magyarország Kormányzójának fogadástja a királyi palotában.

Május 26., áldozócsütörtök:

D. e. 9: Az ifjúság és az első magyar zarándokcsoporthoz áldozása a Hősök-terén. A szentmisét Verdier János bíboros. Páris érseke mondja.

11.30: Pápai eucharisztikus gyűlés a Szent István-bazilikában. Szónokok: Pacelli Jenő pápai legátus, P. Charles S. J. (Löwen), Kelemen Krizosztom panonhalmi főpápa, Heylen Tamás namuri püspök.

D. u. 4: I. Nemzetközi gyűlés az Ünnepi Csarnokban. Szónokok: Heylen Tamás namuri püspök, Tóth Tihomér preláts, egyetemi tanár, Dalla Torre gróf, az Osservatore Romano főszerkesztője. Rövid felszólalások a nemzetek képviselői részéről. Eucharisztikus hajókörmenet a Dunán. (este 8 óra.)

Május 27., péntek:

D. e. 7: A résztvevő nemzetek szentmiséi a kijelölt templomokban.

8: Honvédek, rokkantak, tűzharcosok közös áldozása a Hősök-terén. A szentmisét Gerlier Péter bíboros-érsek, a szentbeszédet Hász István tábori püspök mondja.

9.30: Keleti szertartású főpapi szentmise a keresztények újra egyesüléséért a Szent István-bazilikában. Pontifikálja Cavalassy György athéni püspök.

11: Nemzetközi missziós konferencia a Középponti Katolikus Körben. Katolikus eszperantisták összefüvetele az Omnia-mozgóban (Kölcsey u. 2.).

A résztvevő nemzetek 24 szakosztályi gyűlése.

A magyar ifjúság gyűlése az Ünnepi Csarnokban Szmeccsányi Lajos egri érsek és József Ferenc főherceg elnöklésével. Szónokok: Hudyma Emil c. kanonok, Csik Ferenc orvos, olimpiai bajnok, Timkó Imre gimnáziumi tanuló, Tóth Sándor munkásifjú.

Eucharistia és a Katolikus Akció. Gyűlés az új városbázán (IV., Váci u. 62.) Elnök: Glattfelder Gyula csanádi püspök. Szónokok: Schmidet Sándor bányai főtanácsos, Korompay Károly körházigazgató, Bornemisza Géza iparügyi és kereskedelemügyi miniszter.

Eucharistia és a család. Gyűlés a Szent István Társulat dísztermében (VIII., Szentkirályi uca 28.) Elnök: Gróf Zichy Gyula kalocsai érsek. Szónokok: Radocsay László főispán és Czékéné Lovich Ilona.

D. n. 4: II. nemzetközi gyűlés az Ünnepi Csarnokban. Beszél Imrédy Béla gazdasági miniszter, Audolant, Blois püspöke. Utána a nemzetek képviselőinek rövid felszólalása.

9: Nők szentórája a kijelölt templomokban.

10.45: Férflak éjjeli szentségimádása a Hősök-terén. Vezeti P. Bangha Béla S. J. és P. Csávossy Elemér S. J. A Szentségimádást végzi Glattfelder Gyula csanádi püspök. Ejjélkor szentmisét mond Gomay Thomas Izidor, Spanyolország primása.

országi primása.

Plébániai hírek: A kongresszusra felutazók számára a következő tájékoztató gyűlés május 18-án, szerdán este fél 7 órakor lesz a piarista gimn. dísztermében.

A férfiak éjjeli szentségimádására díjmentes belépő és ülőhelyek kaphatók a rk. plébánia hivatalban. Egyéb ünnepségekre is lehet még ülőhelyeket biztosítani.

Mikor még boldogult Baltazár püspök vezette a DTE torna-csapatát

A 60 éves Debreceni Torna Egylet történetének főbb stációi

A Debreceni Torna Egylet megkezdett hetven esztendősi jubileuma, mely a magyar vidék egyik legrégebbi egyesületét juttatja el fennállásának jelentős határkövéhez, nagyon sok érdekes momentumot vet fel Debrecen sportmultjából. Az 1867-ben megalakult DTE történetébe visszatérve a szemlélő szinte a legmagyarabb város sportmultjának gyökeréig és vissza.

A Debrecen munkatársai érdekes beszélgetést folytatott erre nézve dr. Kiss Gábor főtitkárral, a DTE történetének egyik legalaposabb ismerőjével, aki a következőkben ismertette a jubiliánus egyesület multját.

A DTE alapítása egy 16 tagú tornászársaság buzgalmanak eredménye, akiknek sorában helyet foglalt az első elnök: Simonffy Sámuel, Simonffy Imre, a város későbbi polgármestere is. A megalakulás évében Tisza Kálmánnak, későbbi miniszterelnöknek felesége, Dégenfeld Ilona grófnő, mint zászlóanya, sajátkezűleg himzett szalaggal ékesítette fel az egyesület zászlóját, amelyet ma is kegyelettel őriz a DTE. A szépszámban jelentkező tagok kezdetül fogva művelték a vívást, szabaddagyalorlatokat, szertornát, futást, ugrást, súlydobást, gerelyvetést. Az önálló tagok mellett a tanulóifjúság jelentkezett nagy számmal s a leányok rendszeres testgyakorlatának szükséges voltát a választmány már 1869-ben hangsúlyozta.

Baltazár püspök a DTE egyik legkiválóbb tornásza volt

1886-tól a Kollégium adja a DTE legkiválóbb tornászeit. Ezek sorában is kiemelkedik boldog emlékü Baltazár Dezső, a későbbi nagy református püspök. 1888-ban Baltazár Dezső vezette Debrecen város nyolcas mintacsapatát a nagykárolyi piarista atyák szíves meghívására a nagykárolyi tornaterem avatóján, ahol a vastagnyakú debreceni kálomista tornászok három napig voltak dédelgetett vendégei a kegyesrendi atyáknak.

Minden idők leghiresebb atléta-papja

A 90-es évek nagy tornászaik között is kimagasló Jánosi Zoltán, a minden idők leghiresebb atléta-papja, aki képes volt a régi népkertben tartott városi tornaünnepélyeken a nyújtókorlátversenyen kívül a súlyemelés és rúdugrás bajnokságát is megnyerni. Nagyszerűen jellemző a kitűnő dekalonista-papnak nagyszerű sporttehetsége.

De számtalan kiváló sportember tünt fel ebben az időben. Köztük Berenczy Lajos, a rendőrség kiváló tisztviselője a tornászaton kívül a távgyaloglásban és a súlyatletikában jeleskedett.

A 80-as években a Balaton elsőik között átúszó örökifjú néhai Gyürky Sándor és Fischer Lipót György kereskedők nemcsak híres nyújtótornászok, hanem kiváló velópedesek is voltak. Velópedes volt a kerékpárőse. Es két kiváló sportember a Debrecen-Nagyvárad közötti körülbelül 80 km. útvonalversenyt nyerte e hihetetlen energiát igénylő, jobbra helybentapossással hajtott gépen. A 90-es

években a magyar atheletikának kiváló ígéretei mutatkoztak be s a millenáris ifjúsági tornaünnepélyen az egyesület ifjúsági tagjai közül Ábrahám László a magasugrásban, Bikfalvy István és Szarukán Sándor a rövidtávúfutásban jeleskedtek. Az egyesület vívóit Nagy Kálmán későbbi tanácselnök csoportosította maga körül s nagy vívőéletet teremtett Debrecenben. Az önálló torna-csarnok 1895-ben jött létre Kenézy Gyula elnöksége idején. A századfordulóra esik a DTE fuzója a Debreceni Kerékpáros Egyesülettel, melynek első eredménye volt a nagyerdei sporttér létesítése. Ebben az időben Rudolffy Imre súlydobó és birkózóbajnok vezetésével megkezdik a szabadteri sportágak egyik legnemesebbikének, az atletikának Debrecenben megalapozását s a szabadteri sport továbbfejlesztése körül dr. Horvay Róbert szerez hervadhatatlan érdemeket.

Debrecenre dicsőséget jelent az egyesület tagjainak minden vonalon való győzelmes szereplése, akik ez években országosan elismert nevet vívtak ki egyesületüknek, városuknak. A Magyarországi Tornaegyesületek Szövetségének versenyén az egyesület 1902 óta állandóan résztvesz, a legnagyobb sikerrel.

1906. évben a Magyarországi Tornaegyesületek Szövetsége méltányolva a DTE nagyrértékű sportbeli működését, megbizta az egyesületet az évi országos tornaünnepély megrendezésével. Az ünnepély előkészítését Debrecen társadalmának színe-java vállalta és bonyolította le. Az ünnepélyen résztvett az ország minden számottevő egyesülete. Budapest, Arad, Sopron, Eperjes, Kaposvár, Kassa, Szeged, Nyiregyháza, Pécs, Pozsony, Hódmezővásárhely, Sárospatak, Temesvár és Debrecen legjobbjai vívtak gigászi harcot az elsőségért. Voltak a különböző athletikai számok, füleslabdacapatverseny, tornaszámok és a Budapesti Postások és a BTC között bemutatott rugólabdacapatverseny. Az ünnepélyen Szarukán Sándor, Zöld József, Ormós Lajos, Tihanyi László, Székelyhídy Béla, Szilágyi Dezső, dr. Horvay Róbert, Fényes Jenő, Rudolffy Imre, Mózes István, Igyártó Sándor, Kirchhofer Kálmán és még sok más versenyzővel szerepelt sikeresen az egyesület.

A tornaünnepély országos arányú sikere újabb fényt hozott a nemes város által is kellően méltányolni kezdett egyesületre. Az ezt követő években a működő tagok lelkesedése fokozódik, önzetlen és eredményes munkájuk révén az egyesületet az athletika terén ma is uralkodó Magyar Athletikai Clubot közvetlenül követő rangsorba emeli az évi eredménystatisztikák tábláján. Minden más fővárosi és vidéki sportegyesület megelőző a DTE.

A kitűnő és országos viszonylatban is elsőik között álló debreceni atlétagárdából kiváltak ebben az időben a már ismertetett Rudolffy Imrén és dr. Horvay Róberten kívül Zöld József, Fényes Jenő és Szarukán Sándor... Szarukán Sándornak, a veterán atletának sok dicsőség fűződik nevéhez. Ő mentette át az atletikát a régi időkben az új időkbe...

Zöld József a magasugrásban ért el kiváló eredményeket.

Dr. Fényes Jenő a helyből távolugrásban országosan legjobb eredményt érte el. A kiváló és sokoldalú atléta ugyancsak remek idők alatt futotta a rövid távokat. Egyike volt ebben az időben a magyar atletikai élet legkiválóbb tagjainak... Kitűnő eredményekkel szerepelt Vadon Sándor is ebben az időben.

Az első futballmérkőzés Debrecenben

A nők téli tornászása 1901 óta állandósodott meg. 1901 tavaszán a buzgóbb tagok egyrésze elhatározta a labdarugas meghonosítását. Ebben az időben játszódott le az első futballmérkőzés Debrecenben.

1900—1908 tulajdonképpen az egyesület igazi fénykora. Ez időben nevelti országosan ismert legkiválóbb versenyzőit s amint a fentiekben kitűnik, éveken át a vidék legeredményesebben dolgozó és legirigyeltebb egyesülete volt a DTE. Rudolffy Imre, Mudi Imre súlydobó és magasugróbajnokok, Mózes István, Szilágyi Dezső, Radó Rezső, Izák Dezső alkotta súlydobó csapat, Zöld József, dr. Vadon Géza, Szabó Béla, Bornemisza Béla és Jámbor Ferencből álló magasugró csapat verhetetlen volt az egész országban. E fénykor az egyesület 40 éves jubileumán, 1907. évben éri el tetőpontját. Súlydobó csapatunk nagy küzdelem után nyeri el a jubileumi Napoleon szobrot, míg a magasugrócsapat fölünyesen, de legjobb országos eredményt elérve nyeri József kir. herceg nagy jubileumi ezüsterlegét. Szarukán Sándor, Fülöp Miklós, Fényes Jenő futólabdacapatok, Vilmos Béla súlyemelő bajnok, Horváth Aladár birkózóbajnok és sok annyi másan mind-mind határtalan lelkesedéssel és klubszerelettel áthatva szolgálják a magyar sport ügyét, dicsőségesen küzdöttek eredményeikkel minden alkalommal öregbítették Debrecen város hírnevét.

Az egyesület kiváló elnökei, dr. Kenézy Gyula orvosnár, Lassgaller Kálmán máv. főfelügyelő, lovag Dobieczy Sándor máv. üzletvezető, gr. Dégenfeld József főgondnok, Vesey Imre városi főjegyző, dr. Radó Rezső kamarai főtitkár, dr. Horvay Róbert ny. főreáliskolai tanár, nem utolsósorban Lestyán Adorján udvari tanácsos, kir. közjegyző buzgólkodtak az egyesület vezetésében, felvirágoztatásában. Bölcs belátással, nagy sportszeretettel és értékes összeköttetések felhasználásával és érvényesítésével lehetővé tették az egyesület minden irányban való fejlődését, boldogulását, anyagilag eléggé gondtalan működését, amivel hozzájárultak ahhoz, hogy az egyesület a háború előtti években a magyar sportban figyelemre méltó és elismert pozíciót biztosíthatott magának. Kassa, Miskolc, Nyiregyháza, Eperjes, Hódmezővásárhely, Arad és elsősorban Budapest vezető sportklubjai által rendezett versenyeken a DTE athletái mindenkor sikeresen vitték győzelemre az egyesületi kék-sárga színeket.

Felfelé ívelt a DTE Jánosi Zoltán elnöklése alatt is. A háborús stagnálás azonban egy időre megszakította ezt a szép lendületet.

A DTE reneszánsza

— Dr. Magoss György és dr. Vásáry István ny. polgármesterek, mint az egyesület elnökei siettek a nagy gondokkal küzdő DTE segítségére. Dr. Szarukán Sándor nehéz munkája rakta le az új pilléreket. Dr. Vásáry István polgármestersége és egyesületi elnöksége, jelenleg pedig Steinfeld István földbirtokos, kormányfőtanácsos elnöksége alatt, Schmidt Gyula tanár szakavatott vezetése mellett reneszánszát éli az egyesület s főleg tornászcsapatával, a legszebb sikereket éri el. A város jelenlegi vezetőségének támogatása mellett halad a hetven éves sportegyesület új sikerek, szebb jövő felé.

Meghatóan szép ünnepély keretében folyt le a Négyévfolyamu Női Felső Kereskedelmi Iskola ballagása

A minden évben hagyományosan ismétlődő ballagások között kiemelkedően szép, meghatóan kedves és ünnepélyes keretek között zajlott le szombaton délben a debreceni Négyévfolyamu Női Felső Kereskedelmi Iskola negyedik évet végzett növendékeinek ballagása.

Pont tizenkét órákor megindult a negyedik osztály Bajnok József tanár, osztályfőnök vezetésével és végigjárták a régi osztályokat, közben zengett a »Ballag már a vén diák« című édesbús nótá dallama. Míg a végzett növendékek járták az osztályokat, az intézet udvarán összegyűltek a szülők, ismerősök, volt tanítványok és hatalmas négy szögben felállottak az iskola többi osztályainak növendékei. Ott volt a teljes tanári kar is Révész Vilmos igazgató vezetésével.

Négyes sorban érkeztek meg a búcsúzó nótá dallama mellett a negyedéves növendékek és Friedländer Anna az érettségizendők nevében vett búcsút az igazgatótól és tanárikartól.

Révész Vilmos igazgató meghatottan mondott köszönetet a búcsúzó diákoknak. Idézvén Tóth Árpád egy nagyon szép versét, mely arról szól, hogy az elrepült perc többé vissza nem tér az életben.

Majd a szülőkhöz fordult Révész Vilmos igazgató és meleg, közvetlen szavakkal adta vissza a növendékeket a szülői karoknak a négy esztendő hatóság munkája után, amit az iskola végzett el.

Bákay Ilona a harmadéves növendékek nevében vett búcsút a távozóktól nagyon szép beszéd keretében, szeretetre, összetartásra és emlékezésre híván fel a távozókat figyelmét.

Váry Kató a negyedéves távozó növendékek nevében mondott búcsút az itt maradó növendékekhez és hangoztatta könnyekig megható beszédében, hogy az az aranyzáll, mely őket négy éven át az iskolához fűzte, nem fog megszakadni, mert továbbra is ide fűzi szívüket az öreg falakhoz.

A könnyes, szép, kedves ballagás a »Ballag már a vén diák« énekkel és a Himnusz elnevelésével ért véget.

Vizsgálat indult a bakony-szegi halálos szerencsétlenség ügyében

Hirt adtunk arról, hogy Ott Györgyné 32 éves asszony alatt lezuhant egy léglövető gödör fala és maga alá temette az asszonyt a leomló föld. Az újabb jelentés szerint a gödör tulajdonosát felelősség terheli, mert elmulasztotta a szükséges védőintézkedéseket a gödör szélén és így zuhanhatott a halálra a szegény asszonyt. A debreceni vizsgálóbíró a helyszíre utazik helyszíni szemle tartására.

A Női Felsőkereskedelmi Iskola végzett növendékeinek ballagása.

Kérek 50 pengőért tbc.-bacillust...

Egyik debreceni orvostól tbc.-bacillusokat akart kiesalni egy hölgy.

Nem mindennapi eset foglalkoztatta a közeli napokban a debreceni rendőrséget. Eleinte úgy indult a rejtélyes eset, hogy a maga nemében páratlan bűnügy keletkezik belőle. A nyomozás folyamán azonban kiderült, hogy bár az eset rendkívül érdekes s ahhoz hasonló a bűnügyi krónikában nem igen fordult elő, mégis voltaképpen bűncselekmény nincsen. Ugyanis az eset csak akkor vált volna bűncselekménnyé, ha a titokzatos nő megkapja a kívánt bacillusokat és mondjuk az üveg összetöri. Ebben az esetben a tömeges tbc. bacilus levegőbe kerülve alkalmas lehetett volna az egész város megfertőzésére. Az esetet egyébként most már lezárták és ad acta tették a bűnügyi hatóságok, azonban érdekes részleteit nyilvánosságra hozni.

Titokzatos hölgy 50 pengőért bacillust kér

Dr. Endrődi Bertalan jónévű debreceni orvosnál a közelmúltban a rendelési órák alatt megjelent egy ismeretlen hölgy. Átdott egy levelet az orvosnak azzal, hogy dr. Kovács István orvos küldi.

A levélben ötven pengő volt s dr. Kovács István aláírású és bélyegzőjű levél. A levélben az ismeretlen nevű arra kéri Endrődi Bertalant, hogy adjon a mellékelt összeg ellenében üvegben tbc. bacillusokat kísérleti célok számára.

Endrődi Bertalan az első pillantásra gyanusnak találta a levelet s azt monddta, hogy önála nincsen a lakáson tbc. bacillus, hanem hagyja nála a pénz és levelet és menjen el pár órával később.

Az ismeretlen hölgy eltűnt, dr. Endrődi Bertalan pedig a rendőrségre ment, ahol előadta a rejtélyes ügyet.

A rendőrség kérdést intézett az orvoskamrához s megállapította mindezeket, hogy dr. Kovács István nevű tagja nincsen. A levél írója tehát nem lehetett dr. Kovács István nevű orvos. Az is megállapításra került, hogy tbc. bacillust magánrendelőben nem szoktak tartani, azokkal csak klinikákon, kórházakban kísérleteznek,

A nyomozás során az is kiderült, hogy a bélyegzőt egyik Kossuth utcai papírüzlet utján egy hölgy rendelte meg. A rendőrség joggal sejtethet nagyobb bűncselekményt első pillanatban a háttérben, hiszen a tbc.-bacillust esetleg arra a célra is elvihette volna az ismeretlen nő, hogy valakit megfertőzzön vele.

Bravuros nyomozás után azonban új fordulatot vett az ügy. Megállapította a nyomozást végző detektív, hogy a hölgy egy másik orvosnak alkalmazottja. Arra is gondoltak, hogy nem vizsgálódás céljából küldték-e a nőt a tbc.-bacillusokért, megállapítani, hogy hajlandó-e azt az orvos kiadni? Kiderült azonban a kihallgatások során, hogy az orvosnak semmi köze nincsen alkalmazottja lépéséhez s arról nem is tudomással. Semmi célja nem is lehetett vele, hiszen a bacillusoknak másik orvos részére kiadása nem-ütökiz törvénybe, sem tiltó rendelkezésekbe.

Még egy rejtélyes nő, aki nem sajnálja a költséget

A kihallgatott nő elmondta, hogy öt lakásán kereste fel egy másik hölgy, aki dr. Kovács István asszisztensnőjének adta ki magát. Elmondotta, hogy szüksége lenne gazdájának kísérleti célokra a tbc.-bacillusokra, ő azonban nem jártas az orvosok körében. Átdotta neki a levelet, az ötven pengőt s még külön fáradságáért tíz pengőt, hogy szerezzék meg a bacillusokat. Mikor a hölgy a levelet átvette az asszisztensnőtől, azt mondta, hogy nincsen lepecsételve az orvos által s nem tudja, hogy elfogadják-e így.

Erre a rejtélyes asszisztensnő, akitől feltűnően sok pénz volt, pár pengőt átadott a nőnek és azt mondta, hogy csináltasson egy bélyegzőt dr. Kovács István névre, mert úgy is szükségük lesz rá, gazdájának ugyanis a napokban elkallódott a bélyegzője. Megkérte, hogy aztán üsse rá a bélyegzőt a levélre, hogy az kifogástalan legyen.

A hölgy többet nem jelentkezett. A kis manipuláció belekerült hatvan pengőjébe. Endrődi Bertalan orvos az ötven pengőt átadta a rendőrségnek, ahol azt bűnjelként letétbe helyezték.

Nincs bűncselekmény

Hetek óta tartó nyomozás után aztán meg kellett szüntetni a további vizsgálatot, mivel a titokzatos asszisztensnő, akit nem tudtak mekeríteni, minden nyom megszakadt. Bűncselekmény pedig nem lett elkövetve s így az érdekes ügy, melyben Kovács Gusztáv detektív több héten át folytatott kihallgatásokat s vizsgálatot, ad acta tétellett...

A debreceni rendőrségen elmondta egyébként Endrődi Bertalan dr., aki a debreceni nyilasmozgalom egyik ismeret alakja s résztvett az ifj. Balogh István pártjának Kémeri Nagy, valamint Szalasi jelenlétében megtartott gyűlésén, hogy az állítólagos dr. Kovács István kisujszállási orvos nevében lakásán megjelenő asszonyt, az egyik házbeli felismerte mindjárt. Ő ugyanis elmondta, hogy az asszony Kisujszállásról jött hozzá, mire lakótársa kijelentette, hogy az asszonyt ismeri, az debreceni s egyik közismert debreceni orvos alkalmazottja. Ezek után találta annyira gyanusnak az esetet, hogy debreceni s egyik közismert debreceni orvos alkalmazottja. Ezek után találta annyira gyanusnak az esetet, hogy debreceni s egyik közismert debreceni orvos alkalmazottja. Ezek után találta annyira gyanusnak az esetet, hogy debreceni s egyik közismert debreceni orvos alkalmazottja.

A rendőrség egyébként szakvéleményt kért dr. Ambrus egyetemti tanártól, az európai hírv. bacillus-tudóstól, aki szintén kijelentette, hogy egyedül a pestisbacillusra vonatkozólag van törvény. A tbc.-bacillusok tartása egyébként csak több ezer pengős, állandó hő tartó készülék segítségével lehetséges s így azt csak klinikákon tarthatják. Viszont az tény, hogy a tbc.-bacillus rendkívül veszélyes s ételbe keverve okvetlen halálos fertőzést okoz. A bűnügyi krónika tud is hasonló módon elkövetett gyilkosságról.

Ez a helyzet a rendkívül különös tbc.-bacillus ügyben, melyre Kovács Gusztáv detektív többhetes nyomozása alapján fény derült, azonban bűncselekmény hiányában a még tisztázatlan részletek sohasem kerülnek nyilvánosságra.

TISZÁNTÚLI KISIPAROS

Az iparos adósságok rendezése

A kormány egymilliárdos beruházási programjából részt óhajtana kapni a kézműves iparosság is. Az iparosok csaknem elviselhetetlenül súlyos adósságok terhe alatt nyögnek s csak a nagyobb közmunkákban való megfelelő részvételük segíthetne rajtuk.

Ettől eltekintve is sürgős szükség volna arra, hogy az iparosadósságokat gyökeresen rendezzék. Az iparosok azt kérik a kormánytól, hogy a vidéki kézművesiparosság hitellellátásának megkönnyítése céljából valamely meglevő kisipari hitelszervet olyan módon

építsenek ki, hogy minden vármegye székhelyén legyen fiók intézete. — Amennyiben a meglévő hitelszerv decentralizálása nehézségekbe ütköznék, azt kérik az iparosok, hogy akkor legalább tízmillió pengő alaptőkével állítsanak fel egy kézműves bankot, amely az iparosadósságok rendezésére és a vidéki iparosok hitellellátásának egyszerűbbé tételét végezteti fiókintézetek állításán fel minden megyeszékhelyen.

Remélhetőleg az iparosoknak ezt a kívánságát a kormány kiváló pénzügyi szakemberei teljesítik.

Állapítsanak meg irányárakat a kézműves iparban

Régi baja a kisiparnak, hogy egyesek árrombolásokat és lelketlen versenyt visznek véghez. Az iparosok most azt kérték a miniszertől, adjon ki olyan rendelkezést, amellyel az egyes szakosztályokat kötelezné minden szakmában irányárak megállapítására. Ezeket az irányárakat az ipartestület szakosztályai előzetesen megtárgyalnák, a többség ha elfogadná és az előjáróság is jóváhagyná, akkor ezek az irányárak kötelezővé válnának az

illető szakmára nézve.

Azokat az iparosokat, akikről beigazolódna, hogy rosszhiszeműen nem tartották be az irányárakat, árrombolást követnének el, az ipartestületi szék elé idéznék és 100 pengőig terjedhető pénzbírsággal büntethetnék, amelyet közadók módjára hajtanának be és ha nem lenne behajtható, az illetékes rendőri büntető bíróság eljárásra változtatná át.

Segítsék elő a kézműves ipari kivittelt

A magyar kézműves iparosság régi kívánsága, hogy a kézműves ipar megkönnyítése és fejlesztése céljából állítsanak fel országos kézművesipari kivitteli intézetet. Az egész ország területére kiterjedne ennek a hatásköre és az ipartestületek országos központja irányítaná.

Az ipartestületek elnökei értekezletet tartottak és arra kérték a kormányt, hogy félmillió pengőt és 2 százalékos kamatozású hitelkeretet bocsásson rendelkezésére azoknak az iparosoknak, akik a kivittelbe be akarnak kapcsolódni. Célzerű volna, ha kedvezményes áru nyersanyagot is adnának az iparosoknak, mert ezzel nagy mértékben elősegítenék a kivittelt.

Építési engedélyek május 14-ig

Május 14-ig Debreczenben a következő építési engedélyeket adták ki: Tóth Gyula István út 27. sz. kétszobás taldalékát Elek Sándor építte. Szander Ferenc Gyár u. 4 szoba, előszoba, fürdőszoba, konyha, kamarát épített Sütő Bálinttal. Berci Péter Közép u. 16. szoba, konyha, kamara, előtér épített Kovács Istvánnal. Zólyomi Sándor Kassa út 2. szoba, előszoba, fürdőszoba, konyhát épített Andriksa Józseffel. Báthori József Sáros u. 6., szoba, konyha, taldalékot épített Veress Lajossal. Bakó Sándor Kismaes 65., szoba, konyha, kamarát épített Kovács Istvánnal. Kardos Gyulának Sámsoni út 76. alatt konyha kamara taldalékot épít Józsa Károly. Miskóczy Ferenc nyárikonyha taldalékot épített Paesirta u. 41. alatt Erdélyi Mihállyal. Maksa Ferenc Maróthy György u. 25. alatt 3 szobás lakást és Bessenyei Lajos Bikszai u. 7. alatt egy előszoba taldalékot épített.

Felhívás a háztulajdonos iparosokhoz

Ezton értesíti az Ipartestület azon tagjait, akik a város területén házigallannal rendelkeznek, — a városi adóhivatal azon hirdelményéről, amely szerint a házbérlőjédelemben beállított változást május hó 20. napjáig, a jogkövetkezmények terhe mellett be kell jelenteni. A bejelentés az erre a célra szolgáló nyomtatvány úrlapon történik, melyet a városi adóhivatal kivitteli osztályában (I. emelet, 37. számú szobában) feljártat a Sas utcai lépcsőházban, darabonként 6 filléres előállítási költség megtérítése ellenében lehet beszerezni.

Közelebbi tudnivalók, illetve a hirdelmény teljes szövege az Ipartestület hivatalában megtekinthető.

Ipartestület.

Segédet munkakönyv nélkül nem szabad felvenni

Az ipartörvény 90. §-a értelmében az az iparos, aki olyan segédet fogad fel, aki az előbbi munkaadójával kötött munkaviszonyának törvényes megszűnését nem igazolja, anyagilag felelős azért a kárért, amit ez a segéd eltávozásával az előző munkaadónak okozott. Az ilyen iparos még kihágást is követ el, ha munkakönyv nélkül segédet vesz fel, mert alaposan feltehető, hogy a segéd a másik munkaadótól szabálytalanul lépett ki.

A szabóiparosok továbbképzése

Minden iparos, aki megélhetését tudásával kívánja előmozdítani, szívesen vesz részt továbbképző tanfolyamokon. A szabóiparban is szó van ilyen tanfolyamról, csak az a baj, hogy sokba kerül fejünként. Vitéz Ferenczy Miklós szabómester ezzel kapcsolatban megjegyezte az erről az ügyről tár-

gyaló ülésen, hogy az önálló szabóiparosok átszenvedték a gazdasági krízist, az utolsó fillérüket is odafizették adóba, tehát megérdemelnek annyi támogatást, hogy a szakmai továbbképzésüket megkönnyítsék. A 10 pengős részvételi díjat nem képesek megfizetni.

Gacsándy Mihály elnök hangsúlyozta, hogy 22 szabó jelentkezett a tanfolyamra, de csak 5 pengőt tudtak

volna fizetni, ilyen feltétel mellett azonban a miniszteri kiküldött nem engedélyezte a tanfolyam tartását.

A szabóiparosok ipartestületi szakosztálya most megkeresi a kamarát és a testületet, járjanak közbe, hogy ingyen vagy olcsón rendezzék meg a tanfolyamot. Békeidőben is így volt, sőt még ingyen papírt és rajzszercset is adtak.

Érdekes javaslat a kontárkérdés megoldására

A magyar kisiparosságnak egyik leg súlyosabb harca a kontárok ellen folyik. Különböző hatóságok próbálkoztak ezt a kérdést végleg megoldani, azonban eddig még nem sikerült. Most az alábbi érdekes javaslatot terjesztették a kormány elé a kisiparosok, akik kérik, hogy sürgősen tüsszék napirendre ezt a kérdést és akár rendeleti úton is vessenek véget az iparosoknak súlyos károkat okozó kontárkodásoknak.

A javaslat a következőket tartalmazza:

1. Törvényben, vagy rendeletben

mondják ki, hogy az ipart jogosítvány nélkül üző, tetten ért kontár munkája a helyszínen azonnal beszüntetendő;

2. a kontár szerzői és munkananyag, amelyeket a helyszínen találunk, a kihágási eljárás lefolytatásáig zár alá veendő és marasztaló ítélet esetén elkobzandók;

3. az a megrendelő, illetve megbízó, aki tudva dolgoztat olyan egyénnel, kinek nincs az illető ipar gyakorlására jogosítványa, bűnszegdként büntetendő.

Fodrászok figyelmébe

Dr. Bárány Károly miniszteri osztályfőnök, az Ipari Szakkönyvtár szerkesztő bizottságának elnöke felhívást bocsátott ki a fodrászokhoz és közli velük, hogy megjelent az Ipari Szakkönyvtár 20-ik köteté, a Fodrász- és Ipari Technológia. A könyv 121 oldalon 102 ábrával ismerteti a férfi és női fodrászat minden ágát. Nemcsak tanoncok és segédek, hanem az önálló iparosok számára is értékes útbaigazításokat ad. Ez a szakkönyv a mestervizsgát letenni szándékozók részére nélkülözhetetlen. A könyv ára 50 fillér, az Ipartestület útján megrendelhető.

Az új építkezéseknél be kell tartani a légalalmi követelményeket

A m. kir. honvédelmi miniszter az az iparügyi miniszter ural egyetértőleg rendelettel szándékozik szabályozni az építési engedélyektől függővé tett építkezéseknél a légalalmi követelmények szigorú betartását. Felhívja az Ipartestület ennek folytán érdekeltseit, hogy azok, akik újabb nagyobb építkezéseket, kibővítéseket terveznek, úgy azokat a kivitelezés előtt légalalmi szempontból való felülvizsgálás végett az iparügyi minisztérium XVII. ügyosztályához terjesszék fel.

Ipartestület Elnöksége.

Hagyják az embereket élni

A férfiszabó iparosok szakosztálya ülést tartott. Ezen tárgyalták azt a problémát, hogy bevezessék-e a munkarendet a szabóiparban. A kérdéshez többek között felszólalt Hegyi Imre szabómester is. Azt kérte, hagyják az embereket élni, ahogy tudnak. Kijelentette, hogy több mint ötven évet töltött el a szabóságban, de ilyen husvára nem emlékszik, mint amilyen most volt.

Az ilyen régi iparos szava figyelemreméltó.

Uj iparigazolványok

Május 12-ig a következők kaptak új iparigazolványokat: Papp Ferenc hordár, Ilyés István hordár, Tóth József és Bóta János kovács, Róna Sándor rövidáru norinbergi, díszműáru stb. kereskedés, Erdős Gyula hentes és mézszáros, Kovács József képesített kézműves, Kolozsvári József ószeres, Vesei Sándor cukorka, csokoládé, mézszalács stb.

A múlt héten megszünt iparok. Nagy Sándor hentes és mézszáros, Kozma Imréné fuvaros, Kocsi István né baromfi kereskedés, Bujdosó József né szatós, Vitéz Nánási Lajos vendéglő, Szalka Sándor burgonya, káposzta, főzelék kereskedés.

Az ipari munkások bérszabályozása

Hivatalos közlés szerint a mai napig 110 legkisebb bérmegeállapító bizottságot alapítottak Magyarországon. Ezek közül 99 bizottság működik. Eddig 120 bizottsági határozat nyert megerősítést és 91 határozat nyert szabályozást. A múlt évben az ipari munkásság 18 százaléka munkaidéje és 20 százaléka munkabére volt rendezve, ezzel szemben ma az ipari munkásság 36 százaléka munkaidéje és 53 százaléka munkabére van szabályozva.

Remélhetőleg egy éven belül az összes ipari munkások munkaidéje és bére szabályozást nyer.

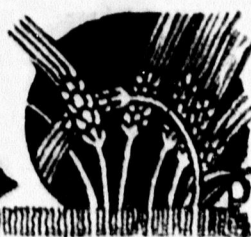
Junius 1-től felemelik a szegődttetés, a segéd- és mesterlevél díját

A kereskedelmi miniszter rendeletet adott ki, amelynek alapján a tanoncok szegődttetési díját 3 pengőről 4-re, a segédlevelek kiállítás díját 5 pengőről 7-re, a mesterlevél díját 15 pengőről 18 pengőre emelik.

A különbözőzeteket az ipartestületek országos központjának pénztárába kell befizetni és ezek az összegek iparos jóléti célokra szolgálnak.

TISZÁNTÚLI KISGAZDA

Május havi munka a gyümölcsösben

Az 1—3 éve ültetett, tehát fiatal gyümölcsfákat öntözzük meg, fánként 2 veder vízzel. Öntözés után a tányért friss földdel húzzák be.

A fiatal fák fakadó hajtásait kirtkíthatjuk. Mindazok a vesszők, melyeket tél végén megmetszettünk, tavasszal több felesleges hajtást hoznak, tehát csak a szükséges és a legalkalmasabb hajtásokat hagyjuk meg. Ezzel a munkával nemcsak hogy a következő évi téli metszést könnyítjük meg, hanem a korona gyorsabb kialakítását is elősegítjük.

Később, ha a hajtások jó arasznyiak, azokat, amelyek ferdén, rossz irányba nőnek, pálcához kikötözhetjük. Rendszeresen szokás ez a fiatal őszibarackfáknál, ahol a katlan alakot így tudjuk gyorsan és könnyen kialakítani.

Egyébként az őszibarackfákat — idősebb korban is — nyáron ritkítani szükséges. A gyümölcsnek természetes ritkulása is van és a mesterséges ritkítást azután végezzük el.

Májusi, azaz késő tavaszi fagyok ellen a gyümölcsösben szén-, vagy kokszkályhákat állítsunk fel, a füstölés komoly fagy ellen nem nyújt kellő védelmet.

Levéltevek ellen májusban (az időjárás szerint) már permetezzük azokat a fákat, amelyeken a mult esztendőben levéltevek voltak, vagyis ne várjuk meg, amíg a tetvek feltünését észlelhetjük, mert akkor többnyire már elkéstünk vele, a levelek összeszugo-rodnak és a permelle nem fér a tetvekhez.

A magtermelés és magértékesítés

Magyarországot meleg, napsütéses és nyugati államokénál csapadékosabb szegényebb klímája teszi rendkívül alkalmassá a magtermelésre. Nálunk a magvak termelése olcsóbb, az eredmény biztosabb, a mag minősége: faj-súlya és csiraképesége sokkal jobb. Ezek az okok, amelyek a legtöbb német, francia és angol céget arra késztetik, hogy nemesített anyamagjainkat Magyarországon szaporíttassák el. Ezek a külföldi cégek közvetlenül vagy közvetve szerződéseket kötnek magyar gazdákkal magtermelésre. A szerződésben kötelezik magukat, hogy a gazdáknak továbbszaporításra rendelkezésre bocsátott nemes anyamag összeredmését előre megállapított áron átveszi. A termelő gazda kötelezi magát arra, hogy a termelést szakszerűen végzi, az előírt szelektálást elvégzi, a magot megfelelően tisztítja, az összeredmést a megbízó cégnek szállítja le és garantálja a megfelelő csiraképeséget stb. A külföldi cégek valamelyik magyar magtermelő céget bízza meg a termelés lebonyolításával: a

szerződés megkötésével, a termelés ellenőrzésével, valamint az átvétel, szállítás adminisztrációjával. A magyar cégek az eredményes termelés érdekében a gazdákat útmutatásokkal, szak-tanácsokkal látják el. A magtermelés-sel foglalkozni óhajtó gazdának tehát a külföldi cégek magyarországi megbízottjaihoz kell fordulnia. Nem szabad megfeledkeznünk azonban arról, hogy a magtermelés bizonyos speciális gyakorlati tudást kíván, ezért azok a gaz-dák, akik magtermeléssel még nem foglalkoztak, az első évben csak kisebb területen próbálkozzanak meg vele, mert megtörténhetik, hogy az első évben a gyakorlat megszerzésének tandíja esetleg egy ráfizetéses termelés lesz. Nem szabad azonban egy sikertelen termelés esetén azt a megállapítást sem tennünk, hogy valamely mag termelés nem lehet kifizetődő, mert a magvaknak alig ingadozó, pontosan kialakult nemzetközi termelői áruk van, mely ár elsősorban a termelési költség és a várható terméseredmény alapján alakul ki.

Több sertés és szarvasmarhát hizlalunk, mint tavaly ilyenkor

A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági hírszolgálati osztálya negyedévenként kimutatást közöl a szarvasmarha és a sertés hizlalás állásáról. A legújabb jelentés, amely az április elsejei hizlalási helyzetnek megfelelő adatokat, illetve statisztikai felvételeket tartalmazza, utal arra, hogy az ország 3364 községe közül 3090-ből, vagyis az községek 91,9 százalékától érkeztek sertés hizlalási jelentések. Az adatszolgáltatók száma 2970 volt.

A 200 kataszteri holdnál nagyobb gazdaságokban a sertésállomány április elsején 659.007, a 200 holdnál kisebb gazdaságokban 35.735, az ipari hizlalónál pedig 85.016, összesen 779.768 darab volt. Ebből hizlalás alatt 393.074 sertés állott, még pedig 239.611 zsír-sertés és 53.463 hússertés. Ha a mostani adatokat összehasonlítjuk, az év elején összegyűjtött adatokkal, kiderül, hogy április 1-én 12.406 darabbal csökkent a hizlalt állatok száma a januári állapottal szemben, de az adatszolgáltatók 1938 április 1-én 50.026 sertéssel többet hizlaltak, mint az elmúlt és azonos időszakában. Az adatszolgáltatók hizlalás alatt álló állományából a legtöbb júniusra készül el. A kimutatásból megállapítható az is, hogy a legutolsó bejelentés óta az utolsó három hónap-

ban zsírsertésből 4201, hússertésből 804 darabot használtak fel házi szükségletre, zsírsertésből 55.669, hússertésből 18.808 hízót értékesítettek, továbbá, hogy zsírsertésből 729, hússertésből pedig 724 hízó hullott el. Január elsejétől március végéig 44.784 élősértés került kivételre, ezenkívül exportáltunk még 34.237 hasított sertést, 11.999 füstölt, paprikás szalonnát 26 mázsa elkészített húst és 44.793 mázsa zsírt, hajat és szalonnát.

Kimutatás készült a szarvasmarha hizlalásának adatairól is. A jelentés szerint az adatszolgáltatók szarvasmarhaállományára április 1-én 276.162 darab volt, amelyből összesen 40.342 darab állott hizlalás alatt. A január elsejei állapottal szemben a hizlalt állatok száma 7758 darabra csökkent, az elmúlt esztendő azonos időszakával szemben azonban az idén 6220 szarvasmarhával többet hizlaltak. A legutolsó bejelentés óta az utolsó három hónapban az adatszolgáltatók az év első negyedében 7163 szarvasmarhát értékesítettek. Elhullott 89 darab. Az év első három hónapjában kivételre került 63 szarvasmarhák száma 18.993 darab volt és ugyanez alatt az idő alatt 278 mázsa húst is exportáltunk.

Hogyan rendezik külföldön a gazdák adósságait

Eladósodott gazdák nemcsak magyar földön vannak, hanem az egész világon. Érdekes ezért tudni, hogy milyen módon igyekeztek külföldön a gazdákat segíteni.

Amerikában külön állami szervezet állítottak fel a mezőgazdaság hitelszükségletének ellátására. Ez a szerv — a Farm Credit Administration — kedvezményes kölcsönöket nyújtott, bevásárló- és értékesítő szövetkezeteket létesített. Kanadában külön kénszeregyezési eljárással igyekeztek csökkenteni a mezőgazdaság adósság-terheit. A rendezéshez az állam kölcsönökkel járult. Argentínában mérsékeltek a gazdaadósságok kamatait és felfüggesztették a hitel-felmondás jogát. Új-Zélandban az adósok 20 százalékos kamatmér-

séklést kaptak, az eladósodott gazdák öt éves moratóriumot. Japánban és Kínában a mezőgazdaság részére új hitelszervezeteket létesítettek.

Svájban földműves segélypénztárak révén részesítettek támogatásban a mezőgazdaságot. Dániában a hitelezők követelésük 35 százalékát kapták meg, a többi követelést négyszázalékos kamattal konvertálták. A német kormány leszállította és konvertálta a terheket. Romániában bírósági adósságrendezési eljárással az adósságok 60—70 százalékát engedték el. Jugoszláviában a gazdák 12—15 évi törlesztést kaptak. Lengyelországban is a törlesztési időt hosszabbították meg.

A mézhiány hatása a tehének tejelésére

Azok, akik zöldmezőgazdálkodással foglalkoznak, állattenyésztéssel, tejtermeléssel, tudják jól, hogy gyakori a panasz, nem adnak a tehének elég tejet. Előfordul az új fejősteheneknél, hogy napi tejadat két, három liter. Panasz hangzik arról is, hogyha a világra jönnek a borjúk, tíz, tizenöt kilónál többet alig nyomnak. Ha ezeknek a panaszoknak az okát keressük, elsősorban azt kell vizsgálni, hogy milyen táplálékot kapnak az állatok. Ha az állatok a táplálékban nem jutnak elegendő

mészhez, ha a takarmány silány, akkor már meg van az oka annak, hogy miért adnak kevés tejet a tehének. A kilúgozott talaj, vízmoszt legelőkből korszáló jörszág nem kap megfelelő táplálékot, mert a növényzet mézhiányú s ez okozza azt, hogy a borjúk nem fejlődnek rendszeres és a tejhozam is lecsökken. Ott, ahol ilyen kilúgozott vizes legelők vannak, pótolni kell a hiányzó meszet elsősorban lecsapolni a vizet, okszerű mezőgazdálkodásra áttérni.

A gyümölcsfogyasztás propagandája

A termelők legfontosabb érdeke, hogy a gyümölcsfogyasztás emelkedő irányzatú legyen, hogy a terményeik jó és biztos piacot találjanak. Sok haszna van kétségtelen a külföldre irányuló szállításhoz, de a hazai fogyasztás emelése mindennél fontosabb ennek fokozására törekedni kell. A magyar gyümölcsfogyasztás terén igen nagy lehetőségek vannak még, mert ha Magyarországon a gyümölcsfogyasztás fejenként és évenként 15 kg, akkor a Nyugat-európai fogyasztás fejadagja 30—40 kg. Az amerikai államokban 90 kg-ra felszökik a gyümölcsfogyasz-

tás évenkénti fejadagja. Az észak-amerikai gyümölcstermelés hatalmas arányait ez a nagyarányú fogyasztás magyarázza meg. A vitamindús gyümölcsök fogyasztásának nagy teret van Amerikában. Veszik is a gyümölcsöt, de sokat költenek a gyümölcsfogyasztás propagandájára, mert egyedül a kaliforniai gyümölcstermelők egyesületei ötmillió pengőt adnak évente a gyümölcspropaganda céljaira. Ha ehhez hozzáadjuk a többi egyesület akciójának költségét, akkor meghaladja a tíz millió pengőt a gyümölcsfogyasztási propaganda céljára adott összeget.

A fák törzskönyvezése

Nemcsak a szarvasmarhateenyésztés terén vezették be a törzskönyvezést, hanem a gyümölcsösben is a beültetett fák adatait külön törzslapokra veszik fel. A fák sorszámozást kapnak s ezen számozás alapján törzskönyvezik azokat. — A számozás úgy történik, hogy fehér olajfestékkel a fa törzsére írják a számokat és szükség esetén újra festik a számokat, ha azok lekopnak. A törzslapra írjuk a virágzás és a termés mennyiségét, a fát megtámadó betegségeket, minden olyan adatot, mely a fa életével van kapcsolatban. Természetes, hogy a törzskönyvezésnek csak a nagyobb értékű, nemes gyümölcsöt adó fánál van komoly értéke.

Időszerű munka a pincében

Áprilisban másodszor fejtett borok, ha a fejtést követő negyedik héten is még zavarosak lennének, úgy gondosan utánanéznünk, hogy a zavarodottságot mi okozza és ha nem utóerjedés, vagy fehértörés, akkor borunkat most megderítjük. A pince szellőztetéséről gondoskodunk és a pincében szagot adó anyagokat eltávolítjuk. A borokat feltöltögetjük és az üres hordókat bekénezzük. Hordók bekénezésére már most gondolunk, hogy szüretig töltőképessé kezelhessük.

x Tükrök, előszoba, fürdőszoba, s varrósza-lonokba, üvegesítés, üvegezés, Sipkovitsnál. Nagyváradi uca 15, (telefon: 22-96 szám).

APRÓHIRDETESEK

Házasság

42 éves férfi vagyok, önálló cipész-mester, házasság céljából megismerkednék hozzá illő komoly nővel, készpénz hozományra. „Komoly” jellegre a kiadóra. 1332

Alkalmazást nyer férfi

Kifutó fiút felveszek. Mester utca 48. Fűszerüzlet. 1180

Gyors- és gépiró férfit felveszek. Pécsi és Papp ügyvédek. — Werbőczy utca 4. 1056

Lakatossegéd felvétetik. Csap u. 26. 1188

Házmesterpárt bizonyítvánnyal azonnal felveszek. Csokonai u. 13. 1114

Kifutót és munkásnöket felveszek. Széchenyi utca 30. Keresztüveg. 1124

Fodrásztanulónak ügyes fiút azonnal felveszek Vasuti fodrász, pályaudvar. 752

Négy középiskolát végzett fiút vendéglőstanulónak felvesz — a Gambrinus étterem. 1151

Kifutó felvétetik fűszerüzletbe. Séry, Mikepécsi uti vámháznál. 1174

Férfiszabókat sucra felvesz. Halköz 4. sz. 3. ajtó. 1219

Kifutó felvétetik. Erzsébet utca 40. 1228

Kifutót felveszek Ssapó utca 98 sz. Érdeklődni lehet a lakatos műhelyben. 1197

Jó puliturozó férfit vagy nőt keresek — Szendrő — Batthyány u. 22. 1242

Kifutófiú, nem iskolaköteles jócsaládból, lehetőleg kerékpárral felvétetik. Gyürky papírüzlet. 1265

Házmesterpár felvétetik. június 1-ére. Mester utca 17. 1239

Cséplésre, gépjávitásra fűtőt felveszek. Auspitz, Borz u. 9. szám. 1272

Konvenció kocsis gazdaságba jún. elsejére felvétetik. Rákóczi utca 15. 1278

Biciklis kifutót azonnal felveszek. „Reviziós” konyha. Sas utca 2. 1303

Kifutófiú megbízható, felvétetik, azonnalra. Adorján fűszernagykereskedő cégnél. Piac utca 83. 1326

Alkalmazást nyer nő

Hölgyfodrász- kisasszony, aki manikűröz is, azonnal beléphet. Ramminger fodrászmesternél. 1135

Egy fodrásztanuló leány felvétetik. Zsuffa, Magoss György tér 11. szám. 1104

Gyakorlott fehérnemű varróleány felvétetik Goldstein cégnél, Miklós u. 5. 1133

Kifogástalan hölgyfodrászt elsejére 24 pengővel teljes ellátással felveszek. Nyilas Antal Kaba. 1162

Kézimunka- üzletbe, előnyomásban gyakorlott ügyes leányt azonnal felvesz Kerékgyártó Szent Anna u. 6. 1168

Kézi és tanulólány varrodába felvétetik — Arany János u. 1. II. em. 1217

Kifutólány felvétetik férfiszabósághoz, vitéz Pásztor Simonffy 5. 1234

Kifutólány, ki iskolába nem jár, felvétetik Szent Anna u. 39. fűszerüzlet. 1241

Gyakorlott segédleányt felvesz — Enyedi szalon Kossuth u. 9. 1251

Kiszolgálóleányt és kifutót felveszek. — Batthyány utca 4. szám étkezde. 1313

Fehérnemű himzönőt hosszabb munkára állandó alkalmazásra. Tanulólányt felveszek „Styl” szalon, Széchenyi utca 11 1325

Ügyeskező lányokat perzsaszőnyeg szövődébe felveszünk. Rövid kiképzés után fizetés. Monticzredes u. 14. szám. 1321

Háztartási alkalmazott

Jól főző mindenek szakácsnő hosszú bizonyítvánnyal 1-re felvétetik. Jelentkezés 3—5-ig Hatvan u. 6. I. em. 4. 1176

Szakácsnő, ki hosszú bizonyítvánnyal rendelkezik, azonnal alkalmazást nyerhet, esakis jól főzni tudók jelentkezzenek. József kir. herceg utca 1. szám, e lap kiadói hivatalában, a pénztárnál. v.v.

Bejárónő felvétetik Püspöki palota V. lépcső III. emelet 27/a. 1183

Főzni tudó bejárónő hosszú gyakorlattal keresetik. Simonyi ut 11/a. 1170

Házvezetőnőt

felveszek. Baross utca 16. szám. (A)

Szakácsnő és szobalány hosszú bizonyítvánnyal felvétetik Deák Ferenc u. 5. 3—5. 1226

Bejárónőt reggeli órákra azonnal felveszek Domb u. 18., keresztüveg. 1192

Megbízható bejárónőt délelőttre felvesz Kardos, Csapó u. 18. III. emelet. 1204

Bejáró mindenek azonnal beléphet. — Boeskaik étkezde, Hatvan u. 6. 1214

Bejárólányt egésznapos kosztal — Kossuth u. 18. hátul az udvarban. 1237

Bejárónőt felveszek Garai u. 18. Félémelet 3. ajtó. 1262

Bejárónő (esetleg bentlakó) — aki parket tisztításhoz ért, felvétetik — Nyil u. 13. 1264

Kettő tagú család, jól főzni tudó mindenek szakácsnőt keres. Nagy Gyula, ret. püspöki palota, üzlet. 1291

Hajdúszoboszlóra fűrdődényre perfekt szakácsnőt, kézilányt keresek. Jelentkezhet: Nagyvárad utca 18. sz., hátul. 1288

Bejárónő félnapra felvétetik. — Széchenyi utca 71 alatt 1294

Egyedül álló idősebb nőt, házvezetőnőnek keres Simon, Miklós utca 27. 1302

Alkalmazást keres nő

Gazdasszonynak elmennek azonnal magános gazdálkodóhoz tanynára, vidékre. Baloghné Biharnagybajom — Kossuth utca 9. szám. 1148

Technikának, pénztárosnőnek, gyógyszerárba vagy orvos mellé asszisztensnőnek ajánlkozok 10 éves gyakorlattal vidéki urilány. Cim a kiadóban. 1149

Kezdő fodrászleány, vidékre elmenne. Levelet „Szerény” jellegre a kiadóba kérek. 1257

Ajánlat

Poloskairtást ciángázzal, lakások átvizsgálását felelősséggel végzi Kiss, Kigyó u. 5. szám. 668 6. 4.

Ciánóztasson bizalommal a „Csala” ciánózó vállalattal. Rákóczi utca 9. sz., telefon: 14-27. sz. 561 6. 30

Benyáts-áruház 25 filléres hiriei:

1 homokrosta formával
1 homoklapát 2 formával
10 drb ruhaszárító csipesz
4 drb. fakanál
2 pár gyermekzokni
darabonként 25 fillér

Értesítés
Robics Jenő Csapó u. 14. alatt levő hentes- és mészáros üzletét átalakította és megnagyította. Naponta friss sertés, marha és borjúhúst a legjutányosabban és legpontosabban szolgálja ki. Telefon megrendelést: 29-48. házhoz szállítja. 723 5. 15

Sodronyágybetétek kertü vasbütörök, intézetek, kórházak, penziók berendezését vállalom, Ottó, Rákóczi u. 13. szám. 325 5. 31.

Hihetetlen olesó árban kaphatók maradék és kilósárúk. József kir. herceg utca 2. szám. 361 5. 15.

Mindenféle építési anyag, valamint deszka, lé, faragott fa és bauxit cement kapható a Debreceni Műgyár R. T. Fűrdő utca 2. számú telephely 109+

Villanykörte esere 20 fillér, gramofon, s tenniszfelszerelés. Mindent cserélünk. Vagyonmentő Hunyadi u. 18. szám. 1701+

Maradékarúk crepedecheine, faliáns, taft, voál stb. legolcsóbban Maradékküzet, Dégenfeld tér 11. 178+

Bármilyen órát jótállással. Javitások, új órák olesón kaphatók, Borbély Gyula, Kossuth utca 4. 106+

Legszébb újdonságok gyári maradékokban csoda olesón kaphatók, dr Révészné, Piac u. 42. Pannónia udvarban. 60+

Főzőtánc 22 pengő, 5 lukkal 35 pengő, nyugagyak, vendégagyak, kertilócák, permetezők, gumiesövek, mülépek, madárházak, zománétüzhelyek nagy választékban Nagy vasüzetében Csapókanyar. 1249

Harisnya szemfelszedés Kézimunkaüzlet Hatvan utca 16. 1218

Kosárszék javítását szolid árban, gyermekágyak 8 P. kosárfonoda, Hatvan u. 58. szám. 1328

Cipőfestés, retikül, öv stb villanygéppel festi Nagy Károly, Batthyány utca 10. szám 1281

Goblein, filé horgolás, vagy bármilyen kézimunka készítését olesón s szépen vállalom. Ajtó utca 12., utolsó ajtó. 1268

Kütfűrást vállalom kerek szivattyú, kisebb szivattyú 25 pengőért, kútrámák eladók Gránitot megvételre keresek, Honvéd utca 41. 1196

Nyaralás

Nyaralásra Poroszlay ut 51. alatt szoba, konyha, kamarából álló szép kertessel lakás azonnalra. Értekezni Ferenc József ut huszonthat, harmadik emelet 16. 1187

Iroda

Irodának, rendelőnek alkalmas két szép nagy szoba az egyik utcai kiadó. Piac utca 65. emelet. 1095

Kereslet

Családi házat vennék — lehetőleg adómenteset, esetleg LÁB vagy bankkölesőnnel terhelhet — belterületen, nagyobb előleggel és lakbérletkötéssel. „Állami tisztviselő”. 1160

Jó patkányfogó kutyát keresek megvételre, Bethlen utca 55. 1292

Teljes ellátás

Kellemes lakás, finom koszt a Hungária penzióban **szobák napokra s hónapszámra,** Ferenc József út 59 szám, telefon: 23-39. 949 vv

Elelmiszer ital

Jonathán alma kapható, elsőrendű minőségű Piac utca 44., pincében. 360 5. 15.

Társ

Műszerészársat keresek Piac utcai szaküzletbe garanciával. „Azonnal” jellegre kiadóra. 1173

Hangszer

Társulnék vennék rentabilis üzletet. „Részletes levelekre válaszolok” jellegre a kiadóban. 1274

Kitűnő

hangú bécsi gyártmányú modern zongora, jutányosan bérbeadó. Érdeklődni: Batthyány utca 1. szám, I. em. 1001

Zongora, rövid, keresztbúros, — parkett maradék olesón eladó. Széchenyi utca 66. szám. 1317

Zongora, rövid, keresztbúros, s páncéltökés eladó. Kigyó utca 12. 1290

Rádió

Rádió 2+1 csöves modern készülék eladó. Teleki u. 37. 1194

Eladó egy 2+1-es rádió Vár u. 2. Házfelügyelő. 1223

Rádió, modern kivitelű, nagy teljesítményű olesón eladó, Percec utca 12. 1267

Bútor

Kifogástalan, palisander ebédlő, elfogadható áron eladó, Hajóséknál Gambrinus átjáró. 28. A. III. 18. 1065

Ebédlőszekrény, asztal, 6 szék eladó. — Boeskaik tér 3. 1184

Eladó hálószoba bútor jutányosan Luther u. 45. 1175

Eladó féregmentes keményfaháló és ebédlőkredenc, Görbe utca 7. 1299

Tüzelő anyagok

Nyári tüzeléshez tölgyröze 1.50, tölgygaly 3 P, aprított tölgy 4 pengő mázsánként. Akáczafla olesón eladó Kovács, Szent Anna u. 36. szám. 1314

Autó, motor kerékpár

Egy hatüléses üzemképes bérautó olesón eladó. Telefon: 34—37. sz. 1001 vv.

Világhírű

BMW, BSA, Triumph motorkerékpárok kiviselete, Weisz György műszerész, Piac u. 66. szám. Kedvező részletfizetésre. 508

Humber

350 cm³ motorkerékpár eladó Magyar u. 6. sz. 1247

Ötszáz pengőért

üzemképes, régi típusú, csukott „Ford” autó eladó. Péterfia 48. sz., Tóthné. (A)

Chevrolet.

négyhengeres csukott, „Ariel” szőlő motorkerékpár, részletre is eladó. Érdeklődni Rákosi Jenő utca 4. 1283

Gyermekbiciikli,

kétkerekű eladó. Lukács, Piac utca 41. 1273

Eladó

prima motorkerékpár. Felvilágosítás Sarkadinál, Kút utca 104. 918

Autó,

csukott, kifestőasztású alkalmi áron eladó Boeskaik vasöntöde, Szoboszlói út 4. 1305

Motorkerékpár

AJS, 2 hengeres, oldal-kocsival eladó, vagy esetleg ingatlanra ráfizetéssel cserélek. Piac utca 38. műterem. 1284

Kerékpár
félverseny eladó —
Piac ucca, KIE ház-
nagy. 1243

„Opel“
sport személyautó Rud-
ge 500-as motorkerék-
pár eladó. Honvéd ucca
63. szám. 1324

**Üzlet, műhely
raktárhelyiség**

Kiadó
fűszerüzlet, egy szoba,
konyha, előszobás la-
kás. Értekezni Bőször-
ményi út 52. 1090

Üzlethelyiség
kiadó József kir. her-
ceg u. 2. Értekezni Ko-
vács Lászlónál, Hal-
csarnokban. 1157

Június 1-re
kiadó üzletnek, raktár-
nak, műhelynek 2 pin-
cehelyiség. Kossuth 34.
1233

Borbélyüzlet
kiadó. Domahidy ucca
13. szám. (Hungária ma-
lom mellett). 1240

Piacucai
nagyon szép üzlethelyi-
ség egyrésze, esetleg
egészben azonnal kiadó
Cim a kiadóban. 1270

Műszerésznek
forgalmas helyen, két
uccai pince kiadó. Cim
a kiadóban. 1301

Minden
célra alkalmas műhely-
helyiségek kiadók, Rá-
kosi Jenő ucca 3. 1327

**Atadó üzlet
vendéglő**

Vendéglő,
jogfolytonossággal tel-
jes berendezéssel elköl-
tözés miatt eladó. Rá-
kóczy 41. fodrász.
1729 5. 16

**Hentesüzlet-
berendezés** eladó, Ga-
lamb ucca 6. sz. 1115

Fodrászüzlet
elköltözés miatt olcsón
eladó. Cim a kiadóban.
1181

Takarmányüzlet
átadó. Erzsébet út 48.
1257

**Kiadó lakás
egyszobás**

Kiadó
szoba, konyha baromfi
tartással, villannyal, jú-
nius elsejére. Ujkert,
Lehel ucca 27. 1166

Egy
szoba, konyha, kamara
kiadó. Teleki u. 76.
1164

Egy
szoba konyhás lakás ki-
adó Széchenyi u. 57.
1167

Eladó
elköltözés miatt 1 rend-
beli 2 szoba konyhás, 1
rendbeli egyszobás kony-
hás lakás, kamara, is-
tálló. Möríc u. 16.
1220

Egy szoba,
előszoba, konyha jún-
ius elsejére kiadó. Kassa
út 6. szám. 1250

Egy szoba,
konyhás lakás, elsejére
kiadó. Csap ucca 34.
1253

Kiadó
száraz szoba, konyha,
spájk, villany, június
15-re. Szondi u. 6. sz.
Tócsóskert. 1224

Kiadó
szoba, előszoba, kony-
ha, kamara, jószágtar-
tás, Gohér ucca 40.
1256

Egy szoba,
konyha, kamara kiadó,
Malomköz 5. (Csapó u.)
1316

Kiadó
féregmentes szoba, s
konyha, kamara, mosó-
konyha használatlalt,
Méliusz tér négy. 1315

Egyszobás
konyhás udvari lakás,
piac közelben kiadó,
Montezredes ucca 11.
1309

Egy uccai
szoba, előszoba, június
elsejére kiadó. Csemete
ucca 10. 1296

Egy szoba
konyha kiadó. Kölcsey
ucca 11. szám. (A)
1240

Magános
úrinnének azonnal kiadó
konyha nélkül egy bú-
torozatlan szoba, Deák
Ferenc ucca 7., hátsó
lakás. 1293

Kiadó
egy szoba, előszoba, s
konyha, kamara, július
elsejére. Tisztviselő-
telep, Bornemisza ucca
14. szám. 1319

**Kiadó lakás
kétszobás**

Kiadó
2 szobából álló uccai
garson lakás, orvosi
rendelőnek, vagy magá-
nos úrnak, Csapó ucca
10. sz. Értekezni a tu-
lajdonossal az udvar-
ban. 1128

Két
szoba, előszoba mellék-
helyiségekkel augusztus
1-re kiadó. Bujdosó ut-
ca 13. 1159

Villa
kétszobás, mellékhelyi-
séggel, szőlő, gyümöl-
csőskert, kiadó. Jerikó
u. 42/b. 1154

Kiadó
Eötvös utca elején kettő
szobás lakások, mellék-
helyiségekkel. Értekez-
ni Eötvös 10. 1177

Két
uccai, előszobás, kony-
hás mellékkel kiadó.
Thaly Kálmán 12.

Kétszobás
fürdőszobás lakás
parkirozott udvar-
ban, József kir. her-
ceg ucca 22. augusztus-
ra kiadó. 1208

Féregmentes,
száraz kétszobás la-
kás kiadó Mester u.
42. sz. 1195

Kétszobás
lakás mellékkel kiadó
Teleki 92. 1231

Kiadó
augusztus 1-re 2 szo-
ba, fürdőszoba és mel-
lékkel kiadó. Kossuth
luxus lakás Kossuth
ucca 26. Értekezhetni
Házfelügyelőnél. 1229

Kétszobás
parkettes, komfortos
udvari lakás augusz-
tusra kiadó, Rother-
mere 15. Megtekin-
tethető 10-2. 1221

Két szoba,
konyha, spájk, június
elsejére kiadó. Cegléd
ucca 4. 1255

Két szoba,
konyha, spájk, azonnal-
ra kiadó. Pesti ucca 55.
1258

Kiadó
uccai két szoba, fürdő-
szoba, konyha, spájk,
augusztus elsejére Meg-
tekinthető vasárnap 10
—12 óráig, hétköznap
8—11 óráig, Csemete u.
14. szám. 1277

Kétszobás
egészséges száraz lakás,
mellékkel kiadó. Csa-
pó ucca 44. 1282

Két szoba,
előszobás lakás, június
elsejére kiadó. Kiss cuk-
rászda, Batthyány ucca
26. szám. 1310

Kétszobás
lakás kiadó. Szoboszlói
út 4. D. Értekezni lehet
Nap ucca 22. 1306

Kiadó
két szoba, konyha spájk
Varga ucca 25. 1331

Kiadó
kétszobás lakás, mel-
lékkel kiadó. Szap-
panos ucca 11. 1297

**Kiadó lakás
háromszobás**

Kiadó
ház augusztus elsejére,
3 szoba, fürdőszoba, s
konyha, spájk, eseléd-
szoba, nyári konyha
mosóház, fűskamara, s
rendezett virágos ud-
varral Értekezni Ajtó
ucca 29., délelőtt 10—1
óráig, délután 3—5-ig.
1123

Augusztusra
háromszobás, komfor-
tos lakás kiadó. —
Batthyány u. 14. 1144

Egy
parkettes és 3 szobás
lakás kiadó. Hunyadi u.
17. 1199

Háromszobás
elsőemeleti komfortos
lakás Hungária palotá-
ban augusztusra kiadó.
1207

Uccai
3 szobás, fürdőszobás
délkeleti fűszűs kom-
fortos lakás, különálló
épületben, kertes ud-
varban Honvéd u. 29.
alatt augusztus egyre
kiadó. Értekezés Zöldfa
u. 9. 1235

**Kiadó lakás
nagyobb**

Ötszobás
uccai lakás kiadó. Kos-
suth ucca 45. 695 vv.

Ötszobás
uccai, komfortos, hall,
parkett, augusztusra —
Szent Anna 7. Házfűl-
ügyelőnél. 1227

Négy szobás
uccai, jelenleg orvosi
lakás aug. 1-re kiadó.
Hunyadi u. 17. 1198

Kiadó
augusztus elsejére csa-
ládi ház. Földbirtokos-
nak igen alkalmas. —
Szappanos utca 12.
1000

Négy szobás,
fürdőszobás első eme-
leti uccai lakás augusz-
tus elsejére kiadó. Jó-
zsef kir. herceg u. 12.
1222

4-5 szobás
uccai komfortos la-
kás kiadó Hunyadi
u. 17. 1200

6 szobás
uccai elsőemeleti volt
háziuri luxuslakás
2 eselédszobával —
nagy erkéllyel Hun-
gária palotában —
augusztusra kiadó.
1211

Kiadó
modern 4 szobás la-
kás augusztus 1-re.
Csapó u. 59. 1216

Négy szobás,
parkettes, komfortos
uccai lakás augusztus
elsejére kiadó. Wer-
bőczy ucca 12. (A)
1329

Magasföldszintes
udvari szép tiszta szoba
konyha, mellékkel ki-
adó. Honvéd ucca 65.
(A)

Lakást keres

Flatalembér
keres jobb zsidó család-
nál lakást, lehetőleg el-
látással. Ertesítést Gut-
tann, Hatvan ucca 52.
cimre kérek. 1189

Keresek
modern szoba, konyhás
lakást DMKE környék-
én 30—35 pengőért,
fürdőszobával többért.
Baranyai 42. fűszeres.
(Hérfőt.) 1190

Kapualatti
különbejáratu szobát
keresek Csapó vagy Szt.
Anna utca mellékutcaán
Választ „Kapualatti“
jellegre a kiadóba. 1163

Kétszobás
lakást istállóval, esetleg
házat bérelnék, Nyugati
ucca 38. 1323

**Butorozott
szoba**

Külön álló
butorozott szoba, elő-
szobával, konyhával
kiadó. Meszena ucca 7.
1260

Csinosan
berendezett butorozot
szoba kiadó. Piac ucca
49. II. emelet, lépcső-
ház. 1098

Különbejáratu
butorozott szoba, 1-2
személynek kiadó. —
Arany János ucca 29.,
keresztépület. (A)
1206

Különbejáratu
elegánsan butorozott
szoba kiadó. Fűvészkert
u. 12. 1185

Különbejáratu
nagyon szép uccai szo-
ba. butor nélkül olcsón
kiadó. Klein, Rákosi Jenő
u. 5. II. 1006

Kiadó butorozott
szobáját, nyaraló és át-
vonuló vendégek szá-
mára jelentse be az
Idegenforgalmi Hiva-
tálnál, Ferec József út
28. sz. Dobozy átjáró.
937 5. 31.

Uccai
különbejáratu butoro-
zott szoba kiadó. Szé-
chenyi ucca 21. 1226

Csinosan
butorozott szoba azon-
nal kiadó, házaspárnak
is. Kölcsey ucca 1.
1215

Különbejáratu
tiszta uccai butorozott
szoba, azonnaltól kezd-
ve kiadó. Vevéd ucca
44. szám. 1280

Egy, vagy két
uccai szoba, butorral,
vagy anélkül, fürdőszo-
ba használatlalt kiadó.
Dr Révész, Piac ucca 58

Csinosan
butorozott uccai szoba,
egy, vagy két személy-
nek, esetleg ellátással
kiadó. Bakovszki ucca
17. szám. 1308

Elegánsan
butorozott uccai külön-
bejáratu szoba azonnal
ra is kiadó. Bethlen u.
40. szám. 1329

Butorozott
uccai szoba, Kollégium
szomszédságában jún-
ius elsejére kiadó Hűvelyes
ucca 6. 1286

Udvari
butorozott szoba, magá-
nos nőnek kiadó. József
kir. herceg ucca 4. 35

Uccai
szépén butorozott szoba
kiadó. Hatvan ucca 18.
II. balra. 1295

Csinosan
butorozott szoba, egy,
vagy két személynek, s
esetleg házaspárnak ki-
adó. Ilajó ucca 16. sz.,
keresztépület. 1300

Vegyés

Otthoni
munkával megélhetést
biztosít magának, file
papucs fonásával, kez-
dőlényokat betanítunk,
Homok ucca 138. (A)

Ingen
kapható épületbontás-
ból kikerült törmelék s
föld, feltöltésre igen
alkalmas, bármikor el-
hordható. Ugyanott vá-
lyog eladó. Tanító ucca
18. szám. 750 vv

Teniszpálya
kiadó a dohánygyári
Dal és sporttelepen. 1146

Grafológusnő
pálya választási, csalá-
di, házassági ügyeiben
felvilágosít Széchenyi
49. 1201

Tehenet
fejőre és libát felébe
vállalok közlelbbi ta-
nyára. Könyök 10. 1206

Eladó
elbontásra 12 méter jó
téglaépület, Kishegyesi
út első téglagyárnál,
szemben, jobbra. 1330

Lucernást
kaszálásra vennék —
Bartha műköszörős, —
Széchenyi ucca 1. 1289

Gomblyukazó,
varrógépre szerelhető s
angora nyulak olcsón
eladók. Homok ucca
138. szám. (A)

Ingóságvétel

Sínvasat,
vasgerendát, 5 méter 60
centiméter hosszúságban
megvételre keresek. Ta-
nító ucca 18. sz. 545 vv.

„Berkel“
vagy hasonrendszerű
használt, de jó állapot-
ban levő mérleget meg-
vételre keresek. Cim a
kiadóban. 1132

Egy
jókarban levő lemez-
nélküli gramofont ve-
szek. Késes u. 11. Ber-
mann. 1005

Tizedesmérleget
200 és 300 kg-t keres
Kiss Testvérek börtgyá-
ra. 1271

**Ingóság
eladás**

Hagyatekok
kiarúsítása. — hálók
ebédők, irodák, jég-
szekrények, — pénz-
szekrények, minden-
féle butorok Dégen-
feld tér 6. 854, 6, 8

Sárga koesi
teljesen rendbehozva, s
kárpitozva, fényezve
280 pengőért eladó. Si-
nay Miklós ucca 23.
1006

Bontásból
kikerült iker és kisebb
ablakok, vasgerendák,
műkölépések, két por-
tálc, olcsón eladó, Piac
ucca 32. szám, mérnöki
iroda. 320 5. 30

Használt
ruhák és kosztümek
eladók. Megtekinthetők
Batthyány ucca 1. Dr
Jakabné, délután 3—4
óra között. 1089 5. 31.

Nagyméretű
falitégla 12,000 darab,
kedvező áron eladó. —
Ertekezni lehet dr Tiez
János ügyvédnél, Piac
ucca 87. 1119

Eladók
selyem és szövétruhák
satint esőkabát, Csapó
ucca 10. sz., az udvar-
ban. Megtekinthető déli
után 3—5 óráig. 1127

Hármas
vertheimkassza modern
háló, ebédő, konyha-
berendezés, divány, jég-
szekrény, íróasztal el-
adó. Hatvan ucca 18.
1252

Használt
ablakok, ablakszárnyak
ajtók, üvegezett veran-
dának különösen alkal-
masak, — spaletták stb
olcsón eladók Maróthy
György u. 21. szám
alatt. Megtekinthetők
kizárólag délután 1—2
óra között. 1001

Modern
süllyesztett gyermekko-
csi, csaknem teljesen új
olcsón eladó. Apaffi u.
16. szám, balra 4 ajtó. 1311

Eladó
26. számú egyfogatu
bérkoesi — joggal
együtt. Damjanics
ucca 15. 1205

Trkóselyem kombiné

kis gyári hibával
P 1-98

Fischer boltban
Teleki u. 73.

Ablak
2 drb ki-benyitő teljesen jókarban eladó. — Dobó u. 36. 1099

Eladó
Tátra autó, jégszekrény permeterző, üst, méhészgyalupad. Széchenyi 83. 1155

Vasgerenda
18. sz. 5 és 7.20 hosszúságban, falkötő vasak eladók Baross utca 7. 1153

Eredeti
márkás olajfestmények kedvező feltételekkel eladók. Horváth, Csapó 4. 1179

Eladók
fehér butorok, tükör, stélázi, pult Batthyány u. 12. sz. 4. ajtó. 1262

Eladó
jókarban baromfi kettrec. Ispotály utca 3. sz. 1085

Eladó
18 kg friss, pehely nélküli libatoll Kinceshegy uca 24. 1215

Fűszerüzlet
berendezés, árukészlet olesón, elköltözés miatt eladó. Arany János 37. 1213

Deszka,
gerenda, szarufa eladó Bethlen u. 24. sz. 1191

25 kilós
kovács üllő eladó Ispotály u. 19. trafik. 1193

Fekete ruha,
esikós nadrággal, fekete tavaszi kabát eladó. szabóüzlet, Péterfia 46. 1246

Egy erős
pinceajtó tokkal és egy szimpla ablak eladó. Késes uca 52. 1245

Eladó
használt permeterző, fűnyírógép „Wampir” por szívó, 5 lóerős villanymotor, Csapó uca 77. 1248

Eladó
házbontásból kikerült jó faanyagok, Teleki u. 49. szám. 1236

Vasablakok,
kiseb méretűek eladók. Szilágyi lakatos, Arany János uca 1. 1238

Komplett
szalonberendezés, nagy tükörrel eladó. Hajó u. 4. sz. kapualatt balra. 1244

Sítétkek
gyermekkocsi, jó állapotban eladó. Piac uca 58. szám. III. lépcső, 24-es ajtó. Horváthné. 1312

Eladó:
ált. orvosi felszerelés, berendezés, 12-es és 20-as Sauer kétesővű vadászfegyver. Megtekinthető délutánonként Nyilas telep Thuri András u. 6. sz. alatt. 1171

Földek, házak, telkek eladása, vétel, bérlet ügyében forduljon bizalommal

Dienes József O. F. B. ingatlanforgalmi irodájához Debrecen, Bethlen u. 21.

Eladó
egy sör és borkimérő pult. Pásztor, Nyomatató uca 16. sz. 1254
Egy szép fikuszfa
eladó. Barna uca 13. Rác. (A)

Tetőfedéshez
való 15 darab szódás pléh eladó. Szappanos uca 22. 1276

Kettő
darab használt íróasztal eladó. Singer varrógép Rt. Piac uca 79. 1279

Eladó
egy kis divány és két karosszék, József kir. herceg uca 4. 1285

Eladó
jókarban levő kétesővű 16-os lancaster vadászfegyver, Külsővásártér 15. szám. 1298

Gazdasági eszközök

Szőlőkaró,
hasított akác kapható, házhoz szállítva, Vágó tűzifakereskedésben (Margitfürdő mellett), telefon: 10-24. szám. 1755 5. 20

Szekér
és egy eke olesón eladó. Boldogkert, Lovász u. 6. 1156

Eladó
hatos idősebb magánjáró, kedvező részletre, üzembe átadva. Szondi utca 3. 1145

Alighasznált
kaparógép eladó. Kar uca 26. szám. 1230

Vetőgép,
kanalas „Melichar” 16 soros, kifogástalan olesón eladó. Botond u. 7. szám. 1259

Szőlőprés,
permeterzőhordók, boroshordók, gulyadésák kútvédrek eladók. Nap uca 4. 1266

Elsőrendű
hasított szőlőkaró kapható és megrendelhető. Homok uca 76. sz. 1318

Gazdasági termények

Szőlővesszők,
saját telepemről, porhajas és kétéves gyökerekes csemege és borfajokban már 3 fillertől kaphatók. Árpád tér 33. szám. 1755 5. 16

130 kiló
buza, 120 kiló korpa eladó. Erzsébet 97. 1178

Eladó házhely

Házhely
eladó 358 négyszögöl Hold utca és Munkás utca sarok. Nyilastelepen. Vasúti fodrásznál pályaudvar Debrecen. 830

Eladó
villatelek a Széchenyi kertben. — Érdeklődni Bészler vasúzetében Ferenc József ut 17. 1158

Három pengő
a ritka alkalmi ára a Sámsoni kövesúttól egy perenyire levő Apponyi uca 48. számú házhely négyszögölének. Ára kedvező részletekben is fizethető. 2+

Böszörményi út
5. számú 509 négyszögölös telk jutányos árban eladó. Felvilágosítással szolgál Weiszmann mérnök, Batthyányi u. 6. sz. 102+

Házhelyek
a város minden részében részletre is. Megbízott ügyvédi iroda, Sas uca 4. I. 5. 1225

Házhely,
325 négyszögölös kerítéssel, egész ingatlan eladó. Széchenyi uca 76 1307

Belvárosban,
a libakerti Viola uca 17. alatti villatelek drót kerítéssel, szivattyúskúttal, 40 darab termő gyümölcsfával, 2000 pengőért eladó. Szent Anna uca 33 sz 2 ajtó. 1304

Eladó ház

Eladó ingatlanok,
Házak: Késes uca 54. számú, kocsmával. Homok uca 26. Teleki uca 10. és 25. Rásó Gyula uca 19. számú egy hold prima szőlővel Ezen ingatlanok igen kedvező fizetési feltételekkel, sürgősen minden elfogadható ártól eladók. Továbbá Beresényi uca 105. Nyil uca 126. számú. 1293

Földek: Feketén 50, 45 23 17 14. Homokon 32 40 50 15 12 hold, közel. Megbízott Samu János OFB engedélyes, Deák Ferenc uca 7. 1293

Miért lenne továbbra is lakó!
Azonnal beköltözhetik a Sámsoni úti vámbázstól 5 perenyire fekvő Csapóker, György uca 3. számú saját házába. Bérfizetés helyett a ház árát törlesztő lakbérletkötéssel. Az ingatlan 300 négyszögöl. Egyrendbeli lakás, két szoba, konyha, kamara, nyárikonyha, s istálló, kút, jégverem, villanyvilágítás. Rendkívül olesó ára 3000 P. 1+

Üzletes ház,
forgalmas helyen, a Király Ferenc uca 7. sz. alatt. A telek 320 négyszögölös, három lakosztállyal. Ára: 4500 pengő. Kedvező fizetési feltételekkel, esetleg lakbérletkötéssel. 8+

Nagyjövendelmű
ház eladó a Vendég u. 54. sz. alatt. Hatrendbeli lakás. Vízvezeték az udvarban. Utolsó ára 4900 pengő. Lakbérletkötéssel most megvásárolható. 9+

Csigekert
Csörsz u. 15. számú 2 szobás, konyhás, gyümölcsös kerttel ház olesón eladó. 1232

Galamb uca 6.
számú ház eladó. Érdeklődni ugyanott a tulajdonosnál. 1116

Valóságos kúriát
szerez könnyűszerrel a Hétvezér uccában. A 47. számú ház hosszú tornácával, több rendbeli lakásával, kamrákkal, istállóval, két szivattyús kútjával, nagyon szép konyhakertjével sok kényelmet biztosít. Telke 700 öl. Utolsó ára 7800 pengő. Lakbérletkötéssel részletekben is fizethető, minden nehézség nélkül. 4+

Mélyfúrás közelében
a Sámsoni úti iskola szomszédságában, Kard uca 4. számú ház, 306 négyszögölös telk, vadonutaj kerítéssel, két szoba, konyhás remek téglapalota azonnal elfoglalható. Szivattyús kút, villanyvilágítás. — Ára: 4000 pengő. A vételár lakbérletkötéssel is fizethető. 3+

Homokkert szívében
Oláh Károly uca 38. számú ház új gazdáját várja, azonnal beköltözhető, kétszobás, villanyvilágítással felszerelt lakással. Az ingatlan jól jövedelmez, mert négy rendbeli lakás van rajta. Külön kerített gyümölcsös kert. Kút az udvarban. Ára: 6800 P. Lakbérletkötéssel kényelmesen törleszthető. 6+

Vadászok figyelmébe!
Fiatal vadászkutya olesón eladó. Értekezhetni: Hajnal uca 23. (A)

Dobozi u. 5.
üzletes ház, szép gyümölcsösökkel, esetleg kedvező fizetési feltétellel olesón eladó. Ügynökök díjazok. Értekezni Csapó u. 87. tulajdonosnál. 1169

Itt a ritka alkalom!
A Gerébly-telep, Zádor uca 24 B. számú ház 1500 pengő végső áron most eladó.

A 300 négyszögölös, szép szabályos telk kiváló fekvésű. Rajta egy szoba, konyha, kamarából álló jó téglapalota. Stukatúros mennyezet, villany bevezetve. Kertjében gondozott szőlő és szépen fejlődött termő gyümölcsfák. Az ingatlan olesó ára részletekben lakbérletkötéssel is fizethető. 12+

Nagyjövendelmű
ház eladó a Vendég u. 54. sz. alatt. Hatrendbeli lakás. Vízvezeték az udvarban. Utolsó ára 4900 pengő. Lakbérletkötéssel most megvásárolható. 9+

Csigekert
Csörsz u. 15. számú 2 szobás, konyhás, gyümölcsös kerttel ház olesón eladó. 1232

Eladó
ház a város szívében 7 lakással, mindegyikhez fürdőszoba, évi 4000 P bérjövédellel — 366 négyszögöl területen. Szép virágoskert, ötven darab termő gyümölcsfa, baromfi udvar, Sempernova front. Elsőrendű tőkebefektetés. Rákóczi uca 35. szám. Értekezni a keresztépületben. 101

Kút uca 102.
egy lakakásos, üzletes ház pékkemencevel kedvező fizetési feltételekkel eladó — Értekezni — Parkas ügyvédnél Arany János 2. 1201

Eladó
remekbe épült palota, teher átvethető, kevés pénzzel megvehető. dr Simon, Ferenc József ut 81. szám. 920

Eladó
esaládi ház gyümölcsösökkel, Postakert u. 5/b. sz. 1261

Eladók
kedvező fizetési feltételekkel: Sestaker, Andrássy uton kétszobás ház nagy kerttel; Kossuthkertben 3 szobás, terraszos villa egy hold termő szőlővel; Nyilastelepen jó családi ház — gyümölcsösökkel, szőlőlugassal; Biharitelep Csörba Lajos ucaán családi ház; Köntöskertben 1800 négyszögöl konyhakertészetű föld jól házzal; Csapóker, Báthory ucaán 950 négyszögölös kétszobás ház; Wolaffkatelepen jövedelmező ház. Értekezhetni Gazdák Bankjában. 1203

Eladó
uj adómentes ház. Jerrikó u. 67. 1143

Eladó
Török Bálint u. 3. sz. ház, Boeskyban 1 hold szőlő. Értekezni Szilágyi ügyvédnél, Deák Ferenc 13. 1102

Eladó ház
gyümölcsösökkel. Érdeklődni Boldog fűszeresnél, Csuka u. 2. sz. (Vágóhidnél.) 1142

Böszörményi
ut 53—55. sz. ház gazdasági udvarral, vendéglővel eladó. 1105

Eladó
Gerébly telep Király Ferenc uca 37. számú ház Sámsoni ut felén. 1147

Eladó
Ajtó utca 6. számú ház. Érdeklődni ugyanott. 918

Eladó föld

Eladó
ötvenöt kat hold fekete föld, tanyaépületekkel. A Bánom-kertben 944 négyszögöl föld, pajtaival, Hajdúszoboszlón id. Czeglédy Lajos, Rákóczi út 74. 524 ev. 1166

7 hold
uj föld tanyával Bellegelő 223. eladó. Rákóczi utca 19. 1166

300 öles
házépítésre alkalmas telkek eladók a Temető u. és Dembinszki utcák között. Értekezni dr. Diószegi ügyvédnél Piac utca 81. sz. 1172

Tégláskertben
Basahalom u. 64. szám alatt 800 négyszögöl föld eladó. Értekezni a helyszínen. 1161

Harmineőt hold
fekete szántó új tanyával szováti határban eladó. Értekezni Németh Gábor, Csemete utca 13. 1084

Nyíregyházán
város alatt, 35 hold elsőrangú föld, tanyával eladó. Értekezni dr. Orenstein Frigyes ügyvéd, Nyíregyháza, Kossuth utca 5. 927

Homokbánya,
a Rigó utca elején, kövesúthoz közel kedvező áron eladó. A telek kibányászás után ingyenesen marad a vevőnek. Közlebbi felvilágosítás 28-83. telefonon. 11+

50 hold
fanesikai tanyás jó homok Halápon 11 hold birtok eladó. Értekezni dr. Farkas ügyvédnél, Arany János 2. 1209

Eladó
vagy haszonbérbe kiadó husz holdas tanyásföld. Értekezhetni Gazdák Bankjában. 1202

Kiadó
Haláp 43. számú 75 hold tanyásföld, kövesút közelében Werhőczy uca 8. Bakóczyánál. 1269

Földbérlet

Kiadó
ebesi állomásnál közvetlen 20 kat. hold föld, Miklós uca 15. 1263

Halápon
országút mellett 75 b. barna alföld kiadó. Péterfia 19. 1320

Eladó állatok

Süldő,
páronként 150 kiló 108 darab, részletekben is eladó. Tejgazdaság Szotyori uca 2., telefon: 16-37. 1126

Hátasló
kitűnően belovagolva eladó. Bövebbet Széchenyi utca 6. Hirlapiroda. 1182

Eladó
15 esaládi méh, kaptárostól. Ebes-Ondód közötti 106. sz. órháznál. 1150

Eladó
egy erős méhtörzs bérlet kaptárban. Értekezni Gyógyszertár, Vámpospércsi ut 16. 1152

Daxli,
Házörzö pulit veszek. Hadházi uca 8. 1260

Felelős szerkesztő:
PÁLFY JÓZSEF,
Lapkiadó Rt. kiadása. Tiszántúli Könyv- és